

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De Canadese dollar en de fluctuerende wisselkoers, door de H. Samuel I. Katz — Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1954 — De begrotingspolitiek van het Zwitsers Eedgenootschap — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

DE CANADESE DOLLAR EN DE FLUCTUERENDE WISSELKOERS

door de H. Samuel I. KATZ,

Economist,

Board of Governors of the Federal Reserve System.

Gelet op de invoer van speculatief kapitaal uit de Verenigde Staten, aangelokt in het vooruitzicht van een waardeinstijging van de Canadese munt, besloot de Canadese overheid op 30 September 1950 van de Canadese dollar een zwevende valuta te maken. De vaste pariteit en de officiële koop- en verkoopkoersen werden opgeheven en de wisselkoers met de buitenlandse munten zou door het spel der marktfactoren bepaald worden. Na die datum ging de Canadese dollar gevoelig opwaarts, grotendeels onder invloed van een sterke wereldvraag naar Canadese uitvoerproducten en van aanhoudende Amerikaanse investeringen in de uitbating van de nationale natuurlijke rijkdommen. Sedert de lente van 1952 bleef de Canadese dollar betrekkelijk stabiel op een eerder hoog peil in weerwil van nadelige handelsbalansen in 1953 en 1954. Een belangrijke factor die tot dusver heeft bijgedragen tot de gunstige ontwikkeling van het Canadese experiment op gebied van schommelende wisselkoerspolitiek, was het optreden van compenserende bewegingen van kortlopend kapitaal; deze stonden nu eens in verband met en waren dan weer onafhankelijk van de goederenhandel en hebben zich in beide richtingen en in voldoende mate ontwikkeld om een beperkende invloed uit te oefenen op de schommelingen van de wisselkoers.

Wisselpolitiek van 1946 tot 1950.

De Canadese wisselpolitiek heeft sedert het einde van de oorlog een wisselend verloop gekend. Er deden zich tussen 1946 en 1949 twee pariteitswijzigingen voor en de pariteit zelf werd in 1950 opgeheven. Daarenboven ging de Canadese opinie geleidelijk haar vertrouwen verliezen in drastische invoer- en wisselbeperkingen als middel ter handhaving van stabiele wisselkoersen en verkoos zij een in volgende bewoordingen aangekondigde politiek : « Wij zouden er beter aan doen geen vertrouwen te stellen in wisselbeperkingen maar in de algemene hantering van onze binnenlandse economische toestand ten einde een redelijk evenwicht met het buitenland in stand te houden en met de jaren een aangepaste verhouding tussen de Canadese dollar en de andere munten te handhaven » (1).

Die nieuwe politieke koers vloeide voort uit twee verschillende vormen van economische moeilijkheden waarmee Canada in de verwarde na-oorlogse economische toestand had af te rekenen en die elk een tegengestelde wisselkoerspolitiek vereisten. De Canadese overheid vreesde « een ernstige werkloos-

(1) Minister van Financiën Douglas Abbott, *House of Commons Debates*, 14 December 1951, blz. 1958.

heid voortvloeiend uit de ontreding van de buitenlandse handel met de overzeese gebieden op een ogenblik van scherpe prijsstijging in het binnenland onder drukking van oplopende prijzen in de Verenigde Staten » (1).

Op gebied van uitvoer ondervond Canada dat de vóóroorlogse Europese afnemers van internationaal verhandelde grondstoffen door de vijandelijkheden verarmd waren. Canada bekleedt de derde plaats onder de uitvoerlanden van de wereld; zijn uitvoer overtreft de waarde van de export van ieder Europees land, behalve Groot-Brittannië in 1953, en bereikt nagenoeg één vierde van 's lands nationaal inkomen. Het verlies van afzetgebieden dreigde derhalve ernstige interne verwickelingen mede te brengen. Een lagere waarde van de Canadese dollar had misschien enigszins kunnen bijdragen tot het behoud van de traditionele markten in de West-Europese landen welke met dollarschaarste hadden af te rekenen.

Anderzijds is Canada gevoelig voor de economische ontwikkeling in de Verenigde Staten, die de sterkste afnemers zijn van talrijke niet eetbare producten en tevens grote leveranciers van half afgewerkte goederen en van grondstoffen voor verwerking, evenals van kapitaal voor de economische expansie. Wegens de na-oorlogse inflatoire ontwikkeling in het veel groter buurland, meende de Canadese overheid dat een hogere waarde van de Canadese munt de binnenlandse prijsstructuur van zulke drukkingen kon helpen vrijwaren.

De overheid besloot derhalve op 5 Juli 1946 de Canadese dollar van U.S.-\$ 0,91 op U.S.-\$ 1,00 te brengen; dit was de eerste na-oorlogse koersaanpassing. De overheid vreesde dat de vroegtijdige afschaffing van de prijscontrole in de Verenigde Staten in de lente van 1946 « een plotse gelijkaardige verhoging van het Canadese prijspeil moest veroorzaken », tenzij de wisselkoers met de U.S.-dollar steeg (2).

De waardeverhoging ving de weerslag op van de vroegtijdige opheffing der prijscontrole in de Verenigde Staten en gaf Canada de gelegenheid een politiek van geleidelijke vrijmaking te voeren; die revaluatie droeg echter ook bij tot ernstige moeilijkheden op de betalingsbalans, die nog verscherpten toen het overschot op de balans der lopende betalingen inschroep tot beneden het bedrag van de door Canada aan het buitenland toegestane nooddredieten. De officiële goud- en dollarreserves liepen van U.S.-\$ 1.667 miljoen in Mei 1946 terug tot een dieptepunt van slechts U.S.-\$ 480 miljoen in November 1947.

Die snelle afbrokkeling was te wijten aan « het samentreffen van een sterke uitvoer op krediet en

(1) Graham Towers, Gouverneur van de Bank of Canada, voor de *Standing Committee of Banking and Commerce*, 16 Maart 1954, blz. 694.

(2) Towers, op. cit., blz. 693.

van omvangrijke contant betaalde invoer » (1). Canada verleende financiële steun aan zijn Europese cliënteel, die onmogelijk in inwisselbare munt kon vereffenen; het beschouwde dit als een maatregel van internationale hulpverlening en als een middel om het economisch herstel van de traditionele markten te versnellen. Tijdens 1946 en 1947 werden die kredieten eerder dan verwacht opgebruikt. Gedurende het jaar 1947 bijvoorbeeld hebben de sterlinglanden nagenoeg \$ 423 miljoen aangewend, wat ca. de helft van het lopend tekort der sterlingzone vertegenwoordigde. De hulpverlening aan het vasteland bedroeg nagenoeg \$ 135 miljoen.

De aanzienlijke uitbreiding der aankopen in het buitenland — het andere aspect van de moeilijkheden met het buitenland — vloeiend voort uit een onverwacht sterke binnenlandse vraag naar invoer-goederen. De invoer van goederen uit de Verenigde Staten bijvoorbeeld verhoogde van nagenoeg \$ 1,4 miljard in 1946 tot ongeveer \$ 2 miljard in 1947. De inflatoire drukkingen en de inhaalvraag na de oorlog bleken krachtiger dan verwacht. Tenslotte — en dit is de derde factor — is de netto-kapitaalvoer uit de Verenigde Staten, die na de revaluatie in 1946 afnam, geleidelijk omgeslagen in een uitvoer tijdens het jaar 1947 toen een grote hoeveelheid in U.S.-dollars betaalbare Canadese effecten geparatrieerd werd.

De betalingscrisis gaf aanleiding tot een betwisting over de vraag of de Canadese munt moest teruggebracht worden tot een disagio van 10 pCt. t.o.v. de U.S.-dollar, zoals dit gedurende de oorlog het geval was. De U.S.-Ambassade in Ottawa deelde mede dat « de publieke opinie verdeeld scheen over de wenselijkheid van een waardevermindering van de Canadese dollar tot 10 pCt. beneden de Amerikaanse dollar zoals vóór 5 Juli 1946 » (2). De minister van Financiën maakte de beslissing van de regering bekend niet tot devaluatie over te gaan. In de plaats daarvan werd half November een uitgebreid programma van invoerbepalingen aanvaard, welk als het beste middel werd beschouwd om de betalingsmoeilijkheden het hoofd te bieden (3). Daarenboven werd de accijns verhoogd op weelder-artikelen, die in grote mate worden ingevoerd; de kredieten door Canada aan het buitenland verleend, werden verlaagd en met de Export-Import Bank werd een overeenkomst aangaande een krediet in U.S.-dollars bereikt.

Het programma van invoerbepalingen bleek « bijzonder doeltreffend ». Canada boekte in 1948 een overschot op de balans der lopende betalingen

(1) Foreign Exchange Control Board, *Annual Report for 1946*, blz. 11.

(2) *Foreign Commerce Weekly*, U.S.-Department of Commerce, 1 November 1947, blz. 11.

(3) Dit programma voorzag de indeling der goederen in drie grote categorieën : a) de Prohibited List; b) de Quota List; en c) de Capital Goods List. Voor nadere gegevens, cf. *Foreign Commerce Weekly*, 29 November 1947, blz. 18-19.

en de officiële reserves stegen van U.S.-\$ 461 miljoen in December 1947 tot U.S.-\$ 998 miljoen in December 1948. Gedurende deze periode van verbetering begon de versoepeling van de beperkingen. Toen echter het pond sterling en de andere Europese munten in September 1949 devalueerden, besloot de overheid toch de waarde van de Canadese dollar met 10 pCt. te verminderen daar zij een verslechtering van het concurrentievermogen der Canadese uitvoerders vreesde; zij wenste tevens een toeneming van de invoer uit de Verenigde Staten te vermijden waardoor het overschot op de balans der lopende betalingen ware weggevaagd geworden.

In de zomer van 1950 begon Canada een kapitaal-invoer uit de Verenigde Staten waar te nemen die zijn oorsprong vond in de mening dat de Canadese dollar ondergewaardeerd was. De omvang en de aard van de kapitaalbeweging waren weliswaar toe te schrijven aan de gunstige economische ontwikkeling van Canada na de invasie van Zuid-Korea; toch deden, in de lente van 1950, op de wisselmarkt geruchten omtrent een waardestijging de ronde. Ze vonden steun bij de verklaring van de minister van Handel in het House of Commons op 5 Juni, volgens welke het disagio van 10 pCt. van de Canadese dollar « niet zeer lang meer kon gehandhaafd blijven » (1). Het is tegen de achtergrond van de vroegtijdige geruchten over waardestijging dat de invloed van de na-Koreaanse ontwikkeling op de Canadese dollar dient beschouwd te worden.

(1) *House of Commons Debates*, 5 Juni 1950, blz. 3.185.

Vrijmaking van de Canadese dollar.

Bij het uitbreken van de vijandelijkheden in Korea begon er, hoofdzakelijk uit de Verenigde Staten, kapitaal toe te stromen; deze toevoer nam in omvang toe tot in September toen hij een aanzienlijk bedrag bereikte. De totale beweging tussen Juli en September bedroeg nagenoeg \$ 700 miljoen, zoals blijkt uit de statistieken in tabel I. Slechts \$ 105 miljoen bestonden uit rechtstreekse investeringen op lange termijn. Het overige betrof kortlopend kapitaal waaronder hoofdzakelijk aankopen voorkwamen van Canadese overheidsfondsen op de markt en in mindere mate toegenomen buitenlandse tegoeden op Canadese dollarrekeningen. Bovendien werd een beweging van kortlopend kapitaal ten bedrage van nagenoeg \$ 153 miljoen teweeggebracht door wijzigingen in de « timing » der betalingen voor Canadese in- en uitvoer. De Canadese ingezetenen stelden de betaling van goederen herkomstig uit de Verenigde Staten uit en de Amerikaanse firma's vervroegden de betalingen van hun verplichtingen in Canadese dollar of betaalden zelfs vooraf. De particuliere kapitaalbewegingen deden de officiële goud- en U.S.-dollarreserves tijdens het kwartaal met \$ 696 miljoen toenemen.

Vermits er een vaste pariteit en officiële koop- en verkoopkoersen bestonden, zag de « Exchange Fund Account » zich verplicht de U.S.-deviezen die tegen de vastgestelde wisselkoers aangeboden werden, aan te kopen. Daar de « Account » slechts een klein

Tabel I. **Canada — Geselecteerde betalingsbalansstatistieken**
(in miljoenen Canadese dollars)

Bronnen : *Quarterly Estimates of the Canadian Balance of International Payments* en *Canadian Statistical Review*. Dominion Bureau of Statistics.

	Juli 1950 tot Sept. 1950 (3 maanden)	October 1950 tot Sept. 1951 (12 maand.)	October 1951 tot Sept. 1952 (12 maand.)	October 1952 tot Juni 1953 (9 maanden)	Juli 1953 tot Maart 1954 (9 maanden)	April 1954 tot Juni 1954 (3 maanden)	Juli 1954 tot Dec. 1954 (6 maanden)
I. Kapitaalrekening :							
1. Rechtstreekse investeringen (netto)	+ 105	+ 206	+ 332	+ 238	+ 237	+ 70	+ 120
2. Nieuwe Canadese emissies in het buitenland (netto)	— 32	+ 112	+ 299	+ 93	+ 275	— 3	— 33
3. Transacties betreffende uitstaande waarden	+ 295	+ 90	— 107	— 50	+ 11	+ 22	+ 17
4. Buitenlandse Canadese dollarsaldi	+ 131	— 141	— 80	— 3	— 97	+ 16	+ 28
5. Andere kapitaalbewegingen ¹	+ 153	+ 214	— 574	— 81	— 180	+ 107	— 20
6. Officiële reserves (— = stijging)	— 696	+ 260	— 218	+ 103	— 73	— 37	— 83
7. Netto-kapitaalbeweging ²	+ 10	+ 827	— 283	+ 358	+ 243	+ 178	+ 66
II. Balans der lopende betalingen met :							
1. Verenigde Staten	+ 6	— 961	— 772	— 832	— 580	— 277	— 303
2. Verenigd-Koninkrijk	—	+ 88	+ 445	+ 109	+ 134	+ 30	+ 114
3. Overige wereld	— 16	+ 46	+ 610	+ 365	+ 203	+ 69	+ 55
4. Gehele wereld	— 10	— 827	+ 283	— 358	— 243	— 178	— 66 ³

¹ Omvat hoofdzakelijk bewegingen van kortlopend kapitaal in de vorm van wijzigingen in de internationale commerciële schulden, in de wisselreserves van particuliere en erkende banken en leningen tussen niet vermelde partijen; het balanscijfer geeft niet genoteerde kapitaalbewegingen weer en de vergissingen en weglatingen zijn eveneens in die post begrepen.

² Omvat verschillende kleinere kapitaalposten die niet afzonderlijk worden weergegeven.

³ De cijfers per zone zijn voorlopig en mogen niet bij het totaal gevoegd worden.

bedrag aan Canadese munt als werkkapitaal aanhield, ontleende het van de Schatkist wanneer de reserves aangroeiden en betaalde terug wanneer reserves verkocht werden. De kapitaalimport tijdens het derde kwartaal bracht echter de Schatkist in geldverlegen-

heid; zij kon de aangroeiende reserves niet verder financieren en de Bank of Canada begon in de financiering tussenbeide te komen; haar reserves bereikten op 18 October een hoogtepunt van \$ 393 miljoen. Over de ganse periode in haar geheel be-

schouwd financierden de Schatkist en de Bank of Canada ieder nagenoeg de helft van de totale aangroei.

Aangezien de financiering door de centrale bank de kasmiddelen van de erkende banken deed toenemen, ging de Bank of Canada over tot compenserende verkopen van overheidsfondsen voor een bedrag van \$ 337 miljoen. Gelet op de aard van de Canadese economie vormden die verkopen gedurende die periode « de belangrijkste open-markttransactie in de geschiedenis van het centrale bankwezen » (1). Die open-marktverrichtingen verhinderden de invloed van de kapitaal invoer op de bankreserves, doch stelden geen einde aan de kapitaal invoer zelf. In feite verlaagden de verkopen de prijzen van de Canadese obligaties en maakten deze daarbij meer aantrekkelijk voor de buitenlandse investeerders. Aangezien geen enkel teken op een vermindering doch eerder op een toeneming van de kapitaalbeweging wees, besloot de regering de wisselkoers vrij te laten schommelen (2).

De overheid had er evengoed toe kunnen besluiten aan de munt dezelfde waarde als de U.S.-dollar te geven. Een dergelijk optreden deed echter de vrees oprijzen voor een eventuele terugvloeiing van het buitenlands kapitaal naar New-York, ten einde een wisselwinst te verwezenlijken. Canada kende ook op dat ogenblik een belangrijk betalingsstekort. Eens dat het duidelijk werd dat de vroegere pariteit niet kon behouden worden, bleef er de Canadese overheid « geen andere keuze over dan de wisselkoers vrij zijn eigen peil op de markt te laten zoeken » aangezien « onder de omstandigheden die in de herfst van 1950 golden, niemand met enige redelijke zekerheid kon voorzien welk nieuw vastgestelde peil kon gehandhaafd blijven » (3).

Het besluit de munt te laten zweven, vereiste de dringende heropening van een vrije wisselmarkt; sedert September 1939, toen het oorlogsstelsel werd ingevoerd, heeft er in Canada geen dergelijke markt meer bestaan. Tijdens de oorlog was een stelsel van vaste officiële koersen van kracht. Alle Canadese ingezetenen moesten aan de Foreign Exchange Control Board hun vreemde deviezen tegen de officiële wisselkoers afstaan en voor al de betalingen aan niet-ingezetenen, hetzij in vreemde munt, hetzij in Canadese dollars, was een vergunning vereist. De erkende banken traden als gemachtigde tussenpersonen op bij het verlenen van vergunningen en het verhandelen van buitenlandse deviezen. Ze moesten het totaal der ontvangen vreemde deviezen aan de Board overmaken en van de Board hun gezamenlijke dagelijkse uitgaven betrekken. Op die manier werd de Board in kennis gesteld van elke wisselverrichting.

(1) Towers, op. cit., blz. 697.

(2) Towers, *ibid.*, blz. 697-698.

(3) De redevoering van de Minister van Financiën Abbott vóór de Vancouver Board of Trade, 20 October 1952, mimeographed press release, blz. 8.

Het plotse herstel van de particuliere transacties in vreemde deviezen op een vrije markt heeft zich op een uiterst indrukwekkende manier voltrokken (1). Op Vrijdag 29 September werd aan de banken gemeld dat de transacties in deviezen werden opgeheven en dat de hoofden van hun departement buitenland uitgenodigd werden voor een vergadering in Ottawa op Zaterdag. Op de vergadering meldde de Canadese overheid dat ze voornemens was de officiële wisselkoers af te schaffen en de wisselkoers op een vrije markt zijn eigen peil te laten zoeken; zij drukte de hoop uit dat de markt — die gedurende elf jaar had stilgelegen — op Maandag voor de transacties zou geopend worden. Die verwachting werd in feite bewaarheid en Canada heeft het beperkt aantal landen, welke te dien tijde over een private wisselmarkt beschikten, kunnen vervoegen.

Wisselevolutie van 1950 tot 1954.

Op 30 September 1950 schafte de Canadese overheid de officiële koop- en verkoopkoersen af (die steunden op de vaste pariteit van 90,9 U.S.-cent) en kondigde aan dat de wisselkoers « zou bepaald worden door het spel van de vraag naar en het aanbod van vreemde deviezen in Canada ». Sedertdien hebben verschillende externe factoren druk uitgeoefend op de markt koers van de vreemde deviezen. Soms wogen die factoren tegen elkaar op en soms sloegen ze volledig om. De wisselwerking van die verschillende externe invloeden heeft bijgedragen tot beperking van de schommelingen.

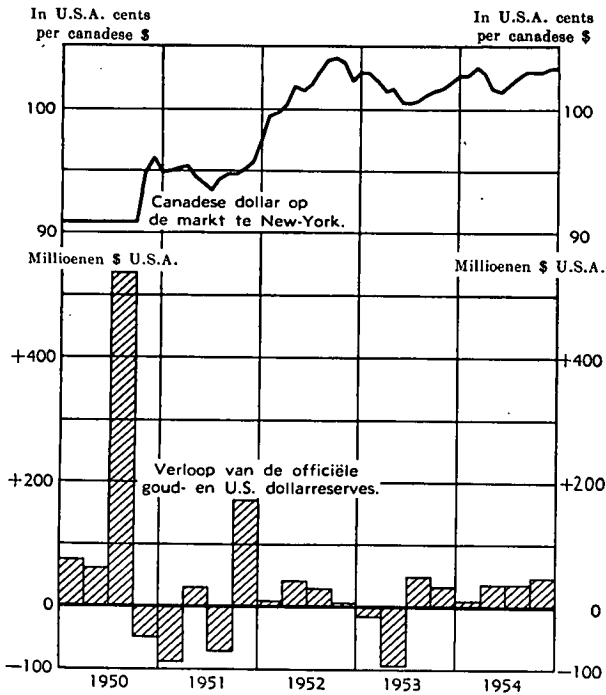
Terzelfder tijd heeft de Canadese overheid de opheffing van de beperkingen op buitenlandse transacties, waarmee in 1948 een aanvang werd gemaakt, geleidelijk verder doorgevoerd. Op 1 October 1950 werden voor bepaalde goederen de invoervergunningen afgeschaft en de invoerquoten voor « restricted goods » verhoogd. Bij het begin van 1951 werden de beperkingen die met het oog op de betalingsbalans waren ingevoerd, afgeschaft. Tenslotte kon de overheid, op 14 December 1951, de afschaffing van gans de wisselcontrole aankondigen.

Gedurende het eerste jaar na de vrijmaking bleef de dollar stabiel op een peil dat nagenoeg halfweg lag tussen de vroegere pariteit en de volledige gelijkheid met de U.S.-dollar, zoals blijkt uit grafiek 1. Deze betrekkelijke stabiliteit was grotendeels toe te schrijven aan kapitaalstromingen die het tekort op de lopende rekening compenseerden; die bewegingen verschilden echter naar hun aard met die in de periode Juli-September 1950; ze waren ook minder omvangrijk. De beweging van langlopend kapitaal

(1) Een geloofwaardig verslag van die gebeurtenissen kan gevonden worden in de « Foreign Exchange Market in Canada », Sidney Turk, *The Canadian Chartered Accountant*, Augustus 1953, blz. 66-67.

GRAFIEK 1

CANADA : WISSELKOERS EN OFFICIELE RESERVES

oefende overwegende invloed uit op de wisselkoers, zoals blijkt uit tabel I. Die beweging bestond hoofdzakelijk uit rechtstreekse investeringen in Canadese ondernemingen en uit de plaatsing van nieuwe emissies door de plaatselijke lagere publiekrechtelijke lichamen in de Verenigde Staten wegens de verhoging van de rentevoet en de algemene kredietverstijving in Canada.

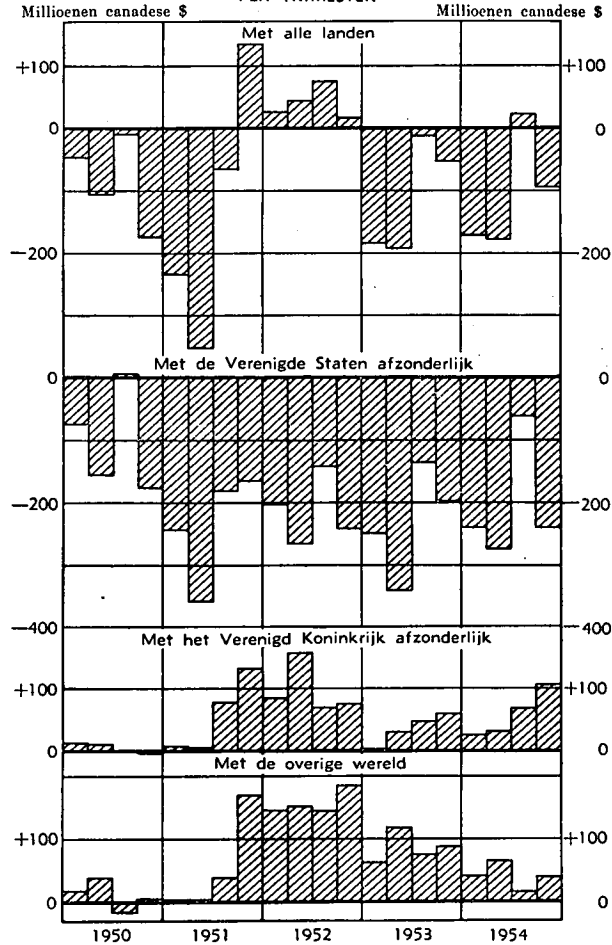
In weerwil van enige winstneming op speculatief kapitaal bleef een netto-aanvoer van kortlopend kapitaal aanhouden. De markt scheen een verdere waardestijging van de Canadese dollar te verwachten en een belangrijke toestroming van kapitaal vond haar oorzaak in een verdere wijziging van de « timing » der betalingen voor Canadese in- en uitvoer.

In de tweede helft van 1951 begon een uitvoerboom die aan de periode van wisselstabiliteit plotseling een einde stelde. De dollar werd van 94,71 U.S.-cent in September 1951 opgedreven tot een na-oorlogs hoogtepunt van 104,17 U.S.-cent in September 1952, zoals blijkt uit grafiek 1. Grotendeels wegens het toegenomen overschot met Groot-Brittannië en met bepaalde Westeuropese en Latijns-Amerikaanse landen sloeg de balans der lopende betalingen van een tekort van \$ 827 miljoen tussen October 1950 en September 1951 om in een overschot van \$ 283 miljoen tijdens de daaropvolgende twaalf maanden (zie grafiek 2). De verbetering van de uitvoer, welke gekenmerkt werd door een toeneming met 20 pCt. naar waarde en met 17 pCt. naar hoeveelheid tijdens de eerste helft van 1952 t.o.v. de overeenstemmende zes maanden van 1951, was toe te schrijven aan de gunstige marktverhoudingen voor graan, non-ferro metalen, ijzerproducten, papier en houtproducten.

Gedurende die periode droegen de uitvoerboom, de toestroming van langlopend kapitaal uit de Verenigde Staten en Canadese leningen in de Verenigde Staten bij tot de stevigheid van de munt; de opwaartse beweging werd getemperd door een afvoer van kortlopend kapitaal, ten gevolge van een verschuiving in de « timing » der goederenbetalingen voor in- en uitvoer zoals in tabel I wordt aangetoond; de vreemdelingen maakten echter ook Canadese overheidsfondsen te gelde en verminderden hun tegoed in Canadese munt.

GRAFIEK 2

CANADA : BALANS DER LOPENDE BETALINGEN, PER ZONE EN PER TRIMESTER

Aan een teruggang van de uitvoer is grotendeels de verzwakking van de Canadese dollar van September 1952 tot Juni 1953 te wijten. Het Canadese uitvoeroverschot met Europa en Latijns-Amerika schrompelde in. Het toestromen van kapitaal steunde de waarde van de dollar tijdens die periode; het ging hier echter bijna uitsluitend om langlopend kapitaal; de in omvang beperkte kortlopende bewegingen waren naar het buitenland gericht.

Een aanmerkelijke verbetering van de Canadese balans der lopende betalingen met de Verenigde Staten lag hoofdzakelijk ten grondslag aan de opwaartse beweging van de Canadese dollar van Juli 1953 tot de lente van 1954. Ook de overheidsleningen in de Verenigde Staten hernamen; die beweging,

samen met de aanhoudende toestroming van rechtstreekse investeringen, volstond om een netto-kapitaaltoevoer teweeg te brengen in weerwil van de uitvoer van kortlopend kapitaal, die op zijn beurt met de stijgende waarde van de munt gepaard ging.

De Canadese munt bleef vast tijdens de rest van 1954 en vertoonde een stijgende tendens op het einde van het jaar. Er had een korte inzinking plaats tijdens het tweede kwartaal doch deze teruggang bleek slechts van korte duur te zijn. Gedurende het tweede en het derde kwartaal verbeterde de balans der lopende betalingen met nagenoeg \$ 200 miljoen, grotendeels ten gevolge van verminderde invoer uit de Verenigde Staten en een seizoenverbetering van de uitvoer en de toeristische ontvangsten. Gedurende het vierde kwartaal veroorzaakte het tekort op de onzichtbare betalingen, dat in hoofdzaak zwaardere dividenduitkeringen weerspiegelde, een tekort op de balans der lopende betalingen, in weerwil van een verbetering van de goederenhandel; dit tekort werd hoofdzakelijk gefinancierd door toestroming van langlopend kapitaal. Een factor die eveneens bijdroeg tot die aanvoer was « een wijziging in de administratieve schikkingen van de Verenigde Staten, waarbij de oprichting van « Canadian diversified management investment companies » werd vergemakkelijkt door middel van belangrijke belastingvoordelen voor de Amerikaanse investeerders » (1).

Afwisselende wisselkoerspolitiek.

Een aanhoudende wereldvraag naar Canadese uitvoerproducten en voortdurende investeringen vanwege de Verenigde Staten in de uitbating van de rijkdommen hebben Canada een stevige betalingsbalanspositie bezorgd. Onder die omstandigheden kwam de keuze van een wisselpolitiek er op neer de wijze te bepalen waarop men die externe invloeden op de binnenlandse economie moest laten inwerken en welke compenserende strekkingen moesten in het leven geroepen worden om het overschot met het buitenland of de kapitaaltoestroming uit te schakelen.

Het aanpassingsproces verschilde volgens de gekozen wisselkoerspolitiek. In geval van vaste wisselkoersen wordt de goederenhandel niet rechtstreeks door die externe factoren beïnvloed; het is de interne financiële structuur welke in dat geval de eerste weerslag opvangt. In geval van schommelende wisselkoersen echter blijft de inlandse financiële organisatie onaangeroerd; zodra immers de wisselkoers in beweging komt, worden de in- en uitvoerprijzen gewijzigd en worden wellicht ook de stromingen van kortlopend kapitaal beïnvloed. Onder beide vormen van wisselpolitiek kan de centrale bank nochtans de ontwikkeling van de betalingsbalans aanmoedigen of stuiten ten einde invloed uit te oefenen op de vorming der bankreserves.

(1) « Quarterly Estimates of the Canadian balance of International Payments », vierde kwartaal 1954, *Dominion Bureau of Statistics*, blz. 5.

Onder een stelsel van vaste wisselkoersen hangen de aanpassingsverschijnselen af van de wijze waarop de aangroei der reserves — voortvloeiend uit het uitvoeroverschot of de kapitaalimport — in plaatselijke munt wordt gefinancierd. Onder de klassieke gouden standaard of onder om het even welk ander stelsel waarin het overschot met het buitenland door de centrale bank gefinancierd wordt, stijgen de passiva van de circulatiebank, de reserves van de handelsbanken en de particuliere deposito's. Langs haar invloed op de prijs van het krediet, op het prijspeil en op de omvang van investeringen en verbruik, roept de toegenomen geldvoorziening op haar beurt een kettingreactie in het leven, die gebeurlijk het overschot met het buitenland zal doen verdwijnen.

Tijdens de dertiger jaren werd in Canada, evenals in het Verenigd-Koninkrijk en in de Verenigde Staten, de financiering van de aangroei der reserves aan de Schatkist opgedragen ten einde het Canadese bankwezen van de expansieve werking van een goudimport te vrijwaren. Onder dit stelsel vloeit de enige financiële invloed van een overschot op het buitenland voort uit de noodzakelijkheid voor de Schatkist zich bijkomende landsmunt aan te schaffen om de aangroei van de reserves te financieren; de omvang van die invloed hangt in elk geval af van de wijze waarop die middelen worden aangeschaft. Voor 1950 werden de overschotten op de Canadese betalingsbalans volledig geneutraliseerd aangezien de voorschotten aan de « Exchange Fund Account » verstrekt werden uit de gewone regeringsontvangsten op een ogenblik waarop er een inkomstenoverschot werd geboekt. In de gevallen waarin de Schatkist een beroep deed op de erkende banken, zoals dit tijdens de zomer van 1950 tijdelijk gebeurde, stegen de bankdeposito's en de wisselportefeuille; de bankreserves groeiden echter niet aan zodat het bankkrediet aan andere ontleners dan de regering geen expansieve invloed onderging.

Die rechtstreekse financiële invloed werd uitgeschakeld zodra de schommelende wisselkoers werd ingevoerd, daar de overheid zich dan niet langer meer verplicht zag vreemde deviezen aan te kopen. Noch het geldaanbod, noch de prijzen en de rentevoeten werden onmiddellijk door een overschot met het buitenland beïnvloed. In de plaats daarvan dreef het overschot de waarde van de dollar op; dit had een onverwilde invloed op de Canadese economie via wijzigingen van de in- en uitvoerprijzen in Canadese dollar en via een ommekeer in de richting der kortlopende kapitaalbewegingen. De prijswijzigingen stuurden de betalingsbalans naar haar evenwicht: de invoer ging een stijgende lijn vertonen; de uitvoer liep terug en de stijgende wisselkoers ging gepaard met een afvloeiing van kortlopend kapitaal.

Kortom, de binnenlandse economie kan door de externe ontwikkeling op drie verschillende wijzen beïnvloed worden naargelang de door de regering gevolgde wisselkoerspolitiek. Vooreerst doet de geldschepping door de centrale bank de liquiditeit toene-

men en de rentevoet dalen, behoudens compenserende maatregelen vanwege de centrale bank; anderzijds brengt de aankoop van vreemde deviezen door de Schatkist deze laatste in een moeilijke kastoestand of doet de overheidsschuld toenemen; in geval van beweeglijke wisselkoers tenslotte, worden de in- en uitvoerprijzen in nationale munt gewijzigd. De beslissing de munt te laten zweven, werd genomen ten einde : a) de nationale economie te vrijwaren tegen prijsschommelingen in de Verenigde Staten en de eenzijdige toestrooming van speculatief kapitaal in te dijken; b) de drukking van de kapitaalimport op de stand van de Schatkist te doen afnemen en c) het de Bank of Canada mogelijk te maken « betere controle uit te oefenen op de geldmarkt » door de erkende banken te voorzien van reserves langs openmarktverrichtingen zonder rekening te houden met de stroming van vreemd kapitaal (1).

Met de invoering van een schommelende wisselkoers werd gepoogd de weerslag van de aanpassingsverschijnselen rechtstreeks op de handel en nijverheid te verleggen. In geval van scherpe waardeinstijging konden de Canadese uitvoerders zich verwachten aan minder gunstige concurrentievoorwaarden op de buitenlandse markten en konden de Canadese voortbrengers een sterkere mededinging vanwege de buitenlandse producenten tegemoet zien. Dank zij een gunstige evolutie op de buitenlandse markten steeg de uitvoer nochtans snel tot het einde van 1952 in weerwil van de gestegen wisselkoers. Zoals blijkt uit tabel II, lag het gemiddelde volume in 1952 23 pCt. boven dat van 1950; deze expansie vloeide voort uit een verhoging met 12 pCt. van de Canadese prijzen en een toeneming met 25 pCt. van de overeenstemmende prijzen in U.S.-munt. Gedurende die periode verbeterde de ruilvoet van Canada dank zij de levendige buitenlandse vraag naar uitvoer, samen met langlopende U.S.-investeringen in Canada en Canadese leningen in de Verenigde Staten. Die factoren deden de koers van de Canadese dollar stijgen; op haar beurt ging daarmee een afvloeiing van kortlopend kapitaal gepaard, die een matigende invloed uitoefende. De maximum-uitvoer bleek de maximum-invoer te overtreffen; de omvang van de trimestriële overschotten op lopende rekeningen tijdens het jaar 1952 zijn weergegeven in grafiek 2.

In de loop van het jaar 1953 verdween het overschot op de balans der lopende betalingen. Een verdere belangrijke uitbreiding van de invoer ging gepaard met een lichte teruggang van de uitvoer. De Canadese handelsbalans verslechterde derhalve met \$ 536 miljoen; dit is de belangrijkste wijziging die in de loop van twaalf maanden sedert oorlogstijd werd vastgesteld.

In 1954 verslechterde de handelsbalans echter niet verder meer. In weerwil van de hoge notering van de Canadese dollar nam het invoervolume met 8 pCt. af, in vergelijking met een teruggang van 7 pCt. voor

de uitvoer. De daling van de invoer betrof hoofdzakelijk producten die door de verzwakking van de industriële bedrijvigheid (textielgoederen, steenkolen,

Tabel II.

Indexcijfers van de omvang en de prijzen van in- en uitvoer
(1950 = 100)

Bron : *Canadian Statistical Review*, Dominion Bureau of Statistics.

Jaar	Omvang		Prijzen		
	Uitvoer	Invoer	Uitvoer		Invoer
			In Canadese munt	In U.S.-munt	In Canadese munt
1950	100	100	100	100	100
1951	111	113	113	117	114
1952	123	127	112	125	100
1953	121	139	109	121	99
1954	113 (a)	128 (b)	107 (a)	120,2 (a)	99 (b)

a) Gemiddelde van 10 maanden.

b) Gemiddelde van 9 maanden.

machines en primaire ijzer- en staalproducten) of door de vermindering van het landbouwincome (tractoren en andere landbouwmachines) getroffen werden. De afneming van de uitvoer weerspiegelde hoofdzakelijk de daling der graanverzendingen die aan andere factoren dan aan de waardeinstijging van de wisselkoers was te wijten.

Vorm van overheidstussenkomst.

De invoer van een zwevende valuta betekende niet het stopzetten van de overheidstransacties op de wisselmarkt. Geen enkel teken wees er op dat het laten schommelen der wisselkoersen op de markt zonder enigerlei officiële tussenkomst als een mogelijke wisselpolitiek werd overwogen. Integendeel, de minister van Financiën heeft de wisselpolitiek omschreven in bewoordingen die geen officiële tussenkomst voorzagen « behoudens om ordelijke voorwaarden op de deviezenmarkt te verzekeren. Geen enkele poging wordt gedaan om de heersende tendens te doen omslaan; alleen wordt getracht de buitensporige kortlopende schommelingen te verzachten » (1).

Gouverneur Towers omschreef het optreden van de « Exchange Fund Account » op de markt als een poging « om op beperkte schaal een temperende invloed uit te oefenen » (2). De Account greep in bij elke beweging van de wisselkoers, doch alleen op beperkte schaal, ten einde buitensporige markt-schommelingen te voorkomen op ogenblikken waarop alleen kopers of alleen verkopers op de markt optraden. De Account begint U.S.-dollars te verkopen wanneer de Amerikaanse dollar opwaarts gaat en Canadese wanneer de Canadese dollar stijgt. Indien echter de beweging van de wisselkoers aanhoudt niet-

(1) *House of Commons Debates*, 19 Februari 1953, blz. 2.120. Cf. ook *ibid.*, 25 Juni 1952, blz. 3.692.

(2) Towers, op. cit., 25 Maart 1954, blz. 822.

(1) Towers, op. cit. blz. 698.

tegenstaande een gematigd aanbod van overheidswege, blijkt het hier om een meer dan tijdelijke marktschommeling te gaan (1).

Door toepassing van een « matigende » politiek nemen de officiële Canadese reserves lichtjes toe in tijden waarin de Canadese dollar stijgt (aangezien U.S.-dollars op de markt aangeboden werden) en gaan ze enigszins verminderen wanneer de Canadese dollar daalt. De wijzigingen in de officiële Canadese reserves sedert de herfst van 1950 blijken, zoals tabel III aantoont, aan deze veronderstelling te beantwoorden. Zoals blijkt uit grafiek 1 gaf de Canadese dollar van October 1950 tot Juni 1951, van September 1952 tot Juni 1953 en van Februari tot Juni 1954 een licht dalende lijn te zien. Gedurende elk van die periodes moest de Account per saldo U.S.-dollars verkopen. Anderzijds steeg de Canadese dollar van Juni 1951 tot September 1952, van Juni 1953 tot December 1953 en van Juni tot December 1954, gedurende welke periodes de Canadese officiële reserves toenamen.

Tabel III.

Canada — Geselecteerde financiële statistieken

Bronnen : *Statistical Summary* van de Bank of Canada en het *Federal Reserve Bulletin*.

Periode	Prijs van de Canadese dollar in U.S.-cents	Schommelingen van de officiële reserves (in miljoenen U.S.-dollars) (a)
1. Stijgende waarde van de Canadese dollar :		
Periode 2 : September 1951 tot September 1952	94,7 à 104,2	b) + 246
Periode 4 : Juni 1952 tot Februari 1954	100,8 à 103,4	+ 103
Periode 6 : Mei 1954 tot December 1954	101,6 à 103,3	c) + 120
2. Dalende waarde van de Canadese dollar :		
Periode 1 : October 1950 tot September 1951	94,9 à 94,7	d) — 217
Periode 3 : September 1952 tot Juni 1953	104,2 à 100,6	e) — 106
Periode 5 : Februari 1954 tot Mei 1954	103,4 à 101,6	— 31

a) De schommelingen in de reserves weerspiegelen de transacties op de wisselmarkt, de aankoop van plaatselijk geproduceerd goud en schatkist-transacties in verband met de schuld in vreemde deviezen.

b) Omvat voor een bedrag van \$ 20 miljoen afgeloste effecten.

c) Omvat voor een bedrag van \$ 20 miljoen afgeloste effecten.

d) Omvat voor een bedrag van \$ 50 miljoen afgeloste effecten.

e) Omvat voor een bedrag van \$ 75 miljoen afgeloste effecten.

Kritiek werd uitgeoefend op de overheid onder voorwendsel dat de « matigende » politiek de munt buitensporig had doen stijgen; ten bate van de uit-

(1) Cf. bijv. « Men zal zich wellicht afvragen op welke manier buitensporige kortlopende bewegingen kunnen verzacht worden en hoe een kortlopende beweging van een trend kan onderscheiden worden. Deze laatste kan natuurlijk alleen vastgesteld worden door een markttest, waarbij er dient voor gezorgd dat, wanneer een aanhoudende vraag sterke druk uitoefent op de wisselkoers, de markt niet helemaal zonder aanbod is en dat, anderzijds, wanneer het aanbod de wisselkoers in de andere richting drukt, de vraag ook niet volledig ontbreekt. De netto-verrichtingen van het Fund, zoals ten tijde van de Foreign Exchange Control Board, worden natuurlijk uiteindelijk in de officiële reserves weerspiegeld », Turk, op. cit., blz. 66.

voer en nog om andere redenen werd officiële tussenkomst gewenst ten einde de stijging van de dollar te beperken. Afgezien van de gegrondheid van dit meningsverschil (1) is het duidelijk dat de voorstanders van een meer actieve handelspolitiek een wisselpolitiek voorstelden waarbij de overheid het op zich zou nemen aan « koerszetting » te doen.

Op de markt ligt het verschil tussen een temperende politiek en een politiek van koerszetting niet hoofdzakelijk in de omvang der overheidstransacties. De overheid kan het integendeel noodzakelijk achten een aanhoudende belangstelling in de markt te handhaven en de ontwikkeling van de markt de ganse dag door met aandacht te volgen door « matigend » op te treden. De bruto-omvang van dergelijke transacties bleek echter niet zo belangrijk te zijn als het netto-volume der officiële transacties of als de graad waartoe de overheid bereid is haar officiële reserves te wijzigen dan een schommeling in de marktprijs toe te laten.

In Canada was de overheid na de vrijmaking van de munt niet bereid aan « koerszetting » te doen. Zoals de speculatieve toevloeiing tijdens het derde kwartaal van 1950 had aangetoond, konden de beschikbare buitenlandse kapitalen op particuliere rekening niet voldoende beïnvloed worden door de liquide middelen die voor officiële verrichtingen beschikbaar waren.

De overheid wenste een toestand te vermijden waarin de particuliere handelaren zouden trachten de overheid in moeilijkheden te brengen en waarin de overheid had moeten steunen op veel hoger reserves en/of op wettelijke beperkingen om de marktbevingen voldoende te beheersen. Indien de overheid een programma van actief optreden had gevolgd, hadden de particuliere handelaren zich steeds over de officiële intenties kunnen bezorgd maken en een storend element op de pas vrijgemaakte markt kunnen brengen. Door het doel van de officiële transacties te beperken, hoopte de Canadese overheid die moeilijkheid te vermijden.

De betrekkelijk passieve rol die de « Exchange Fund Account » heeft gespeeld, heeft waarschijnlijk in niet geringe mate bijgedragen tot wat de belangrijkste factor was welke de Canadese dollar als zwevende valuta heeft beïnvloed, nl. de compenserende particuliere kapitaalbewegingen die zich tot nog toe hebben voorgedaan. Die stromingen vertoonden wijzigingen wat aard en omvang betreft. Ze hebben een doorslaggevende rol gespeeld in de betrekkelijke stabiliteit van de wisselkoers en de vlotte wijze waarop de wisselmarkt zich in Canada heeft weten aan te passen aan de schommelingen van jaar tot jaar der externe factoren die de binnenlandse economische toestand hebben beïnvloed.

(1) De Minister van Financiën Abbott verdedigde de regeringspolitiek tegen die kritiek in een redevoering te Vancouver op 12 October 1952. Enkele factoren van die discussie worden bestudeerd in mijn artikel « The Canadian Dollar : A Fluctuating Currency », *Review of Economic and Statistics*, Augustus 1953, XXXV, 3.

Optreden van compenserende particuliere kapitaalbewegingen.

Alhoewel de particuliere kapitaalbewegingen tussen New-York en de Canadese markten én van langlopende én van kortlopende aard waren, was de compenserende beweging die tot de stabiliteit van de wisselkoers heeft bijgedragen, hoofdzakelijk van kortlopende aard. De tweezijdige beweging beantwoordde aan de schommelingen van de wisselkoers en aan de rentevershillen. In geval van vaste wisselkoers kan een stroming van particulier kapitaal ontstaan ten gevolge van wijzigingen in de internationale prijzen en in de rentevoeten op de geldmarkt. In geval van zwevende munt kunnen die particuliere kapitaalbewegingen, ook al werden ze gedeeltelijk door schommelingen in de wisselkoers bepaald, op hun beurt een hoofdfactor worden die de wisselkoers zelf bepaalt. Die tweezijdige stromingen werden vergemakkelijkt door het feit dat de particuliere handelaren geen wisselcontrole, noch ongunstige politieke of militaire evolutie moesten vrezen.

De vijf hoofdtypen van kapitaalbeweging, die in tabel I afzonderlijk zijn aangetekend, omvatten twee langlopende en drie kortlopende categorieën. De meest stabiele beweging, nl. langlopende, had plaats in de vorm van directe investeringen in de uitbating van de nationale hulpbronnen. Die groep omvat Amerikaanse investeringen in petroleum-, ijzererts- en andere basisindustrieën, waarin de investeerder mogelijkheden van kapitaalaangroei op het oog heeft en niet materieel verontrust wordt door kortlopende schommelingen van de rentevoet en van de wisselkoers. Die aanhoudende toestroming droeg bij tot de stabiliteit van de Canadese dollar, daar zij het belangrijkste zwakke punt in het Canadese buitenlandse betalingsverkeer goedmaakte, nl. de afhankelijkheid van andere dollarbronnen dan rechtstreekse afzet in de Verenigde Staten om het tekort op de balans der lopende betalingen met de Verenigde Staten te vereffenen.

De plaatsing van nieuwe Canadese leningen in

het buitenland, de tweede grote categorie van langlopend kapitaal, omvatte hoofdzakelijk leningen in de Verenigde Staten door lagere publiekrechtelijke lichamen. Deze leningen schommelden, zoals blijkt uit grafiek 3, in rechtstreekse verhouding tot de wijzigingen in het verschil tussen de rentevoet op lange termijn in Canada en in de Verenigde Staten. Toen het rendement op lange termijn in Canada gevoelig meer dan een half procent per jaar boven dit op de markt der Verenigde Staten lag, verlegden de plaatselijke besturen hun emissies naar de Verenigde Staten; en toen het renteverskil verminderde, ging die beweging verzwakken. Het peil van de wisselkoers heeft de leningen in de Verenigde Staten niet gehinderd. Zo zijn bijv. periodes van belangrijke leningen samengevallen met een tijdstip van hoge waarde van de Canadese munt, zoals blijkt uit de volgende lijst :

Periode van ontlening	Afwijking van de wisselkoers
April tot Juni 1951	93,48 tot 94,35 U.S.-cent
October 1951 tot Juni 1952	95,11 tot 102,09 »
Januari tot Maart 1953	101,67 tot 103,01 »
October 1953 tot Maart 1954	101,76 tot 103,43 »

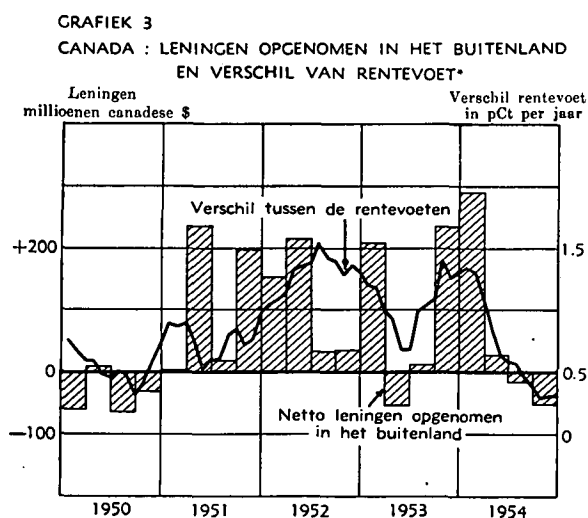
Gedurende bovenvermelde periodes lag de Canadese rentevoet gevoelig meer dan een half procent boven de Amerikaanse; een opvallende uitzondering maakt het tweede kwartaal van 1951, dat gekenmerkt was door de kredietverstijving voortvloeiend uit het buitengewoon, op 22 Februari 1951 ingevoerde programma ter beperking van het bankkrediet in Canada (1).

De bewegingen van kortlopend kapitaal, welke hoofdzakelijk drie soorten transacties omvatten, hadden een belangrijke invloed op de koers van de Canadese dollar; terzelfder tijd beantwoordden ze in zekere mate aan schommelingen van de wisselkoers. Er deed zich een netto inwaartse beweging voor wanneer een stijging van de wisselkoers werd verwacht of wanneer de koers werkelijk terugliep; er werd echter ook een netto-afvloeiing uit Canada vastgesteld op ogenblikken waarop de Canadese dollar opliep. Die bewegingen van kortlopend kapitaal voortvloeiend uit het verloop van de wisselkoers, kunnen nagegaan worden op grafiek 4. Tijdens het jaar 1950 en in de eerste helft. van 1951 bijv. had er een netto-invoer plaats; die beweging begon echter om te slaan zodra de munt begon te stijgen. De afvloeiing ging slechts verminderen nadat de dollar tijdens de zomer van 1952 over zijn hoogtepunt heen was. Aangezien de Canadese dollar verder afbrokkelde, kromp de afvloeiing gevoelig in; deze nam echter sterker toe in het midden van 1953, toen de wisselkoers opnieuw opliep.

Drie grote vormen van kortlopende kapitaalbewegingen werden tezamen in grafiek 4 gegroepeerd :

- transacties in uitstaande Canadese effecten;
- wijzigingen in de Canadese dollarsaldi en
- diverse kapitaalstromingen.

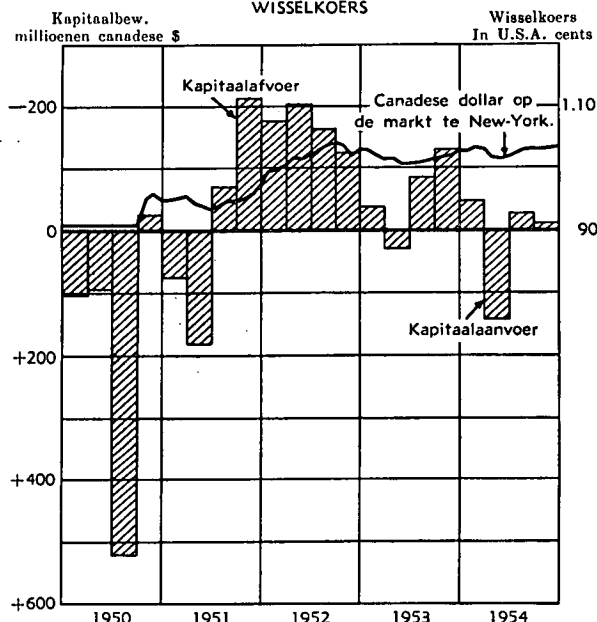
(1) Omstandige gegevens over dit programma kunnen gevonden worden in het *Federal Reserve Bulletin* van Maart 1951, blz. 268.

* Verschil tussen de rentevoeten op lange termijn in Canada en in de Verenigde Staten.

GRAFIEK 4

CANADA : BEWEGINGEN VAN KORTLOPEND KAPITAAL* EN WISSELKOERS

* Hoofdzakelijk transacties in uitstaande Canadese effecten, buitenlandse tegoeden in Canadese dollars en de spreiding van de betalingen voor de Canadese in- en uitvoer.

Zoals blijkt uit tabel I, gebruikten de vreemdelingen Canadese overheidsfondsen als een geschikt middel om te speculeren op een stijging van de wisselkoers gedurende de periode van kapitaalinvoer in 1950. Sedertdien bleef de netto-beweging beperkt. Tijdens het derde kwartaal van 1951 kochten de vreemdelingen per saldo verder aan; zodra de dollar echter steeg, gingen de buitenlandse verkopen de aankopen overtreffen. Een lichte afvloeiing werd waargenomen tot in de eerste helft van 1954, toen buitenlandse belangstelling voor deze overheidsfondsen een geringe netto-invoerbeweging veroorzaakte.

Grote financiële instellingen evenals individuele investeerders hebben aan die effectenhandel deelgenomen. Zo waren bijvoorbeeld de verzekeringsmaatschappijen zeer bedrijvig op de Amerikaanse en Canadese obligatiemarkten en hun bedrijvigheid beantwoordde aan de schommelingen in het rendement der obligaties en in de wisselkoers. Het geleidelijk herstel van meer soepele obligatieprijzen in beide landen en de invoering van een schommelende wisselkoers hebben de verrichtingen in Canadese overheidsfondsen gunstig beïnvloed. De gevoeligheid van de effectenhandel voor de ontwikkeling op de geldmarkt wordt geïllustreerd door het tijdens het tweede kwartaal van 1953 door het « Dominion Bureau of Statistics » aangehaalde voorbeeld : « De wisselende voorwaarden op de geldmarkt in de Verenigde Staten ... gaven tijdens het tweede kwartaal van het jaar aanleiding tot een plotse doch beperkte liquidatiebeweging van buitenlands bezit aan Canadese overheidsfondsen » (1).

(1) « Quarterly Estimates of the Canadian Balance of International Payments », vierde kwartaal 1953, *Dominion Bureau of Statistics*, blz. 5.

Zelfs wanneer de effectenhandel slechts een gering saldo laat, kan de bruto-omvang van dergelijke transacties bijdragen tot stabiliteit van de wisselmarkt dank zij een gevoelige verruiming van de Canadese effectenmarkt. Van 1946 tot 1952 bijvoorbeeld sloten de transacties in Canadese effecten (incl. nieuwe emissies zowel als uitstaande) met een netto-kapitaalinvoer van slechts \$ 251 miljoen; het bruto-omzetcijfer overtrof echter gedurende de zevenjarige periode \$ 7,5 miljard en het jaarsaldo schommelde tussen een afvloeiing van \$ 282 miljoen in Mei 1947 en een toevloeiing van \$ 265 miljoen in 1951 (1). Het « Bureau of Statistics » heeft eveneens berekend dat het omzetcijfer tijdens het derde kwartaal van 1954 nagenoeg \$ 400 miljoen bereikte (2), alhoewel de effectenhandel gedurende de drie maanden virtueel in evenwicht was.

De buitenlandse tegoeden op Canadese dollarrekeningen hielden, wat hun ontwikkeling betreft, gelijke tred met de netto-bewegingen der uitstaande effecten, zoals blijkt uit tabel I. De belangrijke bewegingen deden zich nochtans in het begin van de beschouwde periode voor. De vreemdelingen stijfden hun Canadese dollarrekeningen tijdens het derde kwartaal van 1950 en verlaagden ze gevoelig gedurende de eerste twaalf maanden na de vrijmaking van de munt; tot op het einde van September 1951 was deze verlaging in feite het enige teken van repatriëring van valutawinsten. Van het einde van 1951 af, vertoonden die rekeningen zeer beperkte bewegingen.

De laatste categorie van kapitaalbewegingen bestaat uit diverse stromingen van particuliere betalingen bepaald door verschuivingen in de termijn van betalingen voor in- en uitvoer. Het « Bureau of Statistics » verklaarde dat « een studie van het verloop van deze post tijdens enkele jaren er op wees dat hij hoofdzakelijk wijzigingen weerspiegelt in de niet rechtstreeks aangetekende in- en uitschulden » (3). Die betalingen waren bijzonder gevoelig voor de schommelingen van de wisselkoers. In feite hebben de wijzigingen in deze diverse kapitaalstromingen sedert het einde van 1951 de schommelingen in de andere categorieën van kortlopend kapitaal overschaduwd.

Slotbeschouwingen.

Tweezijdige bewegingen van kortlopend kapitaal tussen de Canadese en Amerikaanse geldmarkten, beantwoordend aan de schommelingen van de rentevoet en de wisselkoers, hebben een overwegende invloed uitgeoefend op de wisselkoers tijdens het

(1) « The Canadian Balance of International Payments in the post-war years, 1946-1952 », *Dominion Bureau of Statistics*, blz. 42.

(2) « Quarterly Estimates of the Canadian Balance of International Payments », derde kwartaal 1954, *Dominion Bureau of Statistics*, blz. 5.

(3) « The Canadian Balance of International Payments », op. cit., blz. 49.

Canadese vierjarig experiment met een zwevende valuta. Dat die kapitaalbewegingen tot dusver compenserend van aard bleken te zijn, was des te meer onverwacht wanneer in herinnering wordt gebracht dat de beslissing van 1950 om de munt vrij te maken, bedoeld was om een ongebreidelde en nooit geëvenaarde beweging van speculatieve kapitalen uit New-York tegen te gaan.

De ruimere marge der prijsschommelingen, welke door een politiek van schommelende wisselkoersen mogelijk gemaakt werd, heeft die kapitaalbewegingen aangemoedigd (1). Het feit dat de vreemdelingen en de Canadezen op de wijzigingen van de rentevoet en van de wisselkoers reageerden, verklaart de stabiliserende rol welke door die kortlopende bewegingen werd veroorzaakt. De buitenlandse belangstelling voor investeringsmogelijkheden in Canada werd aangemoedigd door een aantal bijzondere voordelen zoals aardrijkskundige ligging, politieke atmosfeer en expansievooruitzichten eigen aan Canada; de afwezigheid van wisselbeperkingen in Canada heeft eveneens de kapitaalbewegingen in de hand gewerkt. Die stromingen werden echter ook vergemakkelijkt door het begrensd opzet van de overheidstussenkomst op de markt. De opgetreden stromingen van kortlopend kapitaal omvatten derhalve ook kapitaalbewegingen die niet aan een goederentransfer gebonden waren. Die ontwikkeling staat in tegenstelling met het algemeen na-oorlogse experiment in andere landen, waar, ingevolge beperkingen en verschillende onzekerheden, de kortlopende kapitaalbewegingen in ruime mate rechtstreeks werden gebonden aan de financiering van de buitenlandse handel. Zo de officiële wisselpolitiek er naar gestreefd heeft de groei van die compenserende stromingen in de hand te werken, hebben die bewegingen op hun beurt de behoefte aan officiële stabilisatieverrichtingen doen afnemen. Van even grote betekenis bij het optreden van deze kapitaalstromingen is het feit dat de aanhoudende toestroming van langlopende expansie-

(1) Dergelijke kapitaalbewegingen zouden zich normaal ontwikkelen onder een stelsel van vaste wisselkoersen ten gevolge van de soepele rentevoeten en andere vormen van monetaire politiek. In een stelsel van schommelende wisselkoersen kan de omvang van de noodzakelijke wijzigingen van de rentevoet en van andere factoren van het bankwezen beperkt worden aangezien de schommelingen van de wisselkoers zelf kapitaalbewegingen in het leven roepen. Weliswaar kan in beide gevallen de kapitaalbeweging tot onevenwichtigheid aanleiding geven; zo bijv. indien de door de monetaire overheid getroffen maatregelen of andere factoren tot verkeerde reacties leiden. In de eerste na-oorlogse jaren, toen een vaste wisselkoers van kracht was, vertoonde het kapitaal een neiging tot toestromen wanneer de balans der lopende betalingen gunstig was en tot afvloeien wanneer ze verslechterde.

investeringen een stabiele achtergrond vormde voor de waarde van de Canadese dollar op de wisselmarkt; het daaruitvloeiend vertrouwen in de munt wakkerde de speculatie op korte termijn vanwege de vreemdelingen aan.

Naast haar invloed op de kapitaalbewegingen van verschillende aard tracht een schommelende wisselkoerspolitiek de last van de aanpassing der nationale economie aan de externe evolutie in de eerste plaats rechtstreeks op de buitenlandse handel te leggen. De stijging van de munt sedert 1950 heeft de concurrentiepositie van de Canadese uitvoerders verslecht en de invoer aangemoedigd langs de daling van de prijs, in Canadese dollars, der vreemde goederen. In weerwil van de hogere wisselkoers bleef de uitvoer nochtans tot in 1952 snel toenemen wegens de gunstige toestand op de buitenlandse markten, terwijl de invoer terugliep toen tijdens het jaar 1954 de voorraden werden verlaagd. De stijgende tendens van de Canadese dollar in het laatste gedeelte van 1954, die samenviel met toenemende mededinging voor de Canadese uitvoer, heeft echter aanleiding gegeven tot kritiek op de hoge waarde van de munt.

Tot dusver hebben de compenserende kapitaalbewegingen, de omvangrijke toestroming van langlopende investeringen en de betrekkelijk gunstige toestand van de Canadese buitenlandse handel de beperkte schommelingen van de Canadese dollar sedert einde 1950 in de hand gewerkt. Voor de ganse vierjarige periode schommelde hij van ongeveer 94 tot 104 U.S. cent. Sedert de lenté van 1952, toen de dollar gevoelig in waarde steeg, lag de afwijking ongeveer 3 pCt. boven de gemiddelde koers. De stabiliteit van de wisselkoers heeft de proef doorstaan bij de afschaffing van de wissel- en invoerbeperkingen.

Gedurende de laatste twee jaar gaf de marge der schommelingen een belangrijke vernauwing te zien. Gedurende 1954 bijv. bewoog de gemiddelde koers per maand zich tussen 101,57 en 103,43 U.S.-cent, d.i. een marge van 1,86 cent in vergelijking met 2,46 U.S.-cent in 1953 en 4,68 U.S.-cent in 1952. Zelfs wanneer de afwijking der dagelijkse noteringen in de plaats van de gemiddelde koers per maand wordt genomen, ligt de afwijking gedurende het jaar 1954 tussen 101,32 en 103,78 U.S.-cent, d.i. een verschil van slechts 2,46 U.S.-cent. Voor 1953 en 1954 bedroeg de gemiddelde afwijking slechts lichtjes meer dan de 2 pCt.-afwijking voorzien in het Akkoord van het Internationaal Monetair Fonds. Dit feit wijst er op dat het jongste Canadese experiment met de schommelende wisselkoers geen beoordeling kan toelaten van de betrekkelijke verdiensten van een stelsel van vaste of van schommelende wisselkoersen in het algemeen.

Bijlage A.

Statistieken bij grafiek 1

I. Canadese dollars op de markt te New-York
(in U.S.-cents per Canadese dollar)

	1950	1951	1952	1953	1954
Januari	90,91	95,00	99,49	103,01	102,78
Februari	90,91	95,27	99,87	102,30	103,43
Maart	90,91	95,42	100,38	101,61	103,00
April	90,91	94,35	101,89	101,65	101,79
Mei	90,91	94,00	101,62	100,56	101,57
Juni	90,91	93,48	102,09	100,55	101,88
Juli	90,91	94,25	103,12	100,78	102,61
Augustus	90,91	94,70	103,98	101,18	103,06
September	90,91	94,71	104,17	101,58	103,11
October	94,85	95,11	103,68	101,76	103,09
November	96,04	95,82	102,29	102,27	103,16
December	94,91	97,41	103,00	102,75	103,29

II. Verloop van de officiële goud-
en U.S.-dollarreserves

(in millioenen U.S.-dollars)

	1950	1951	1952	1953	1954
1 ^o kwartaal	+ 75	- 89	+ 8	- 15	+ 9
2 ^e »	+ 63	+ 30	+ 41	- 95	+ 36
3 ^e »	+ 535	- 73	+ 28	+ 47	+ 36
4 ^e »	- 48	+ 169	+ 4	+ 31	+ 44

Bijlage C.

Statistieken bij grafiek 3

I. Verschil van rentevoet

(per maand; in pCt. per jaar)

	1950	1951	1952	1953	1954
Januari	0,63	0,69	0,77	0,85	0,92
Februari	0,58	0,68	0,79	0,83	0,90
Maart	0,54	0,69	0,82	0,75	0,79
April	0,54	0,62	0,92	0,72	0,67
Mei	0,49	0,51	0,93	0,59	0,57
Juni	0,48	0,54	0,94	0,59	0,54
Juli	0,51	0,55	1,02	0,74	0,53
Augustus	0,49	0,64	0,96	0,77	0,48
September	0,41	0,67	0,94	0,80	0,44
October	0,46	0,61	0,89	0,95	0,39
November	0,55	0,63	0,93	0,88	0,40
December	0,62	0,74	0,90	0,90	0,38

II. Netto-leningen opgenomen in het buitenland

(per kwartaal; in millioenen Canadese dollars)

	1950	1951	1952	1953	1954
1 ^o kwartaal	- 30	+ 1	+ 76	+ 104	+ 146
2 ^e »	+ 4	+ 118	+ 108	- 28	+ 13
3 ^e »	- 32	+ 9	+ 16	+ 6	- 7
4 ^e »	- 16	+ 99	+ 17	+ 118	- 26

Bijlage B.

Statistieken bij grafiek 2

Canada : Balans der lopende betalingen per zone

(per kwartaal; in millioenen Canadese dollars)

	Alle landen	Verenigde Staten	Verenigd-Koninkrijk	Overige wereld
1950 1 ^o kwartaal ...	- 45	- 76	+ 14	+ 17
2 ^e »	- 105	- 155	+ 13	+ 37
3 ^e »	- 10	+ 6	0	- 16
4 ^e »	- 174	- 175	- 3	+ 4
1951 1 ^o kwartaal ...	- 236	- 246	+ 8	+ 2
2 ^e »	- 352	- 359	+ 4	+ 3
3 ^e »	- 65	- 182	+ 79	+ 38
4 ^e »	+ 136	- 165	+ 132	+ 169
1952 1 ^o kwartaal ...	+ 28	- 202	+ 86	+ 144
2 ^e »	+ 44	- 264	+ 157	+ 151
3 ^e »	+ 75	- 141	+ 70	+ 146
4 ^e »	+ 17	- 242	+ 75	+ 184
1953 1 ^o kwartaal ...	- 184	- 248	+ 2	+ 62
2 ^e »	- 191	- 342	+ 32	+ 119
3 ^e »	- 13	- 135	+ 48	+ 74
4 ^e »	- 51	- 199	+ 60	+ 88
1954 1 ^o kwartaal ...	- 173	- 240	+ 26	+ 41
2 ^e »	- 179	- 276	+ 32	+ 65
3 ^e »	+ 22	- 63	+ 69	+ 16
4 ^e »	- 96	- 240	+ 105	+ 39

Bijlage D.

Statistieken bij grafiek 4

I. Canadese dollars op de markt te New-York

(in U.S.-cents)

	1950	1951	1952	1953	1954
Januari	90,91	95,00	99,49	103,01	102,78
Februari	90,91	95,27	99,87	102,30	103,43
Maart	90,91	95,42	100,38	101,61	103,00
April	90,91	94,35	101,89	101,65	101,79
Mei	90,91	94,00	101,62	100,56	101,57
Juni	90,91	93,48	102,09	100,55	101,88
Juli	90,91	94,25	103,12	100,78	102,61
Augustus	90,91	94,70	103,98	101,18	103,06
September	90,91	94,71	104,17	101,58	103,11
October	94,85	95,11	103,68	101,76	103,09
November	96,04	95,82	102,29	102,27	103,16
December	94,91	97,41	103,00	102,75	103,29

II. Bewegingen van kortlopend kapitaal

(per kwartaal; in millioenen Canadese dollars)

	1950	1951	1952	1953	1954
1 ^o kwartaal	+ 102	+ 75	- 179	- 39	- 49
2 ^e »	+ 96	+ 183	- 204	+ 29	+ 143
3 ^e »	+ 579	- 70	- 164	- 84	- 28
4 ^e »	- 25	- 214	- 124	- 133	- 10

BETALINGSBALANS

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE OVER 1954

De wijze waarop de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt opgesteld, werd reeds vroeger in dit *Tijdschrift* uiteengezet (1). Het zal volstaan er hier aan te herinneren dat alleen rekening wordt gehouden met de transacties die tijdens de beschouwde periode tot een bankvereffening hebben aanleiding gegeven. De andere verrichtingen worden slechts weerhouden wanneer hun bedrag met zekerheid is gekend; d.i. bijvoorbeeld het geval voor de ruilhandel; die verrichtingen daarentegen, waarvoor een min of meer nauwkeurige schatting moest gemaakt worden zoals voor de zonder tussenkomst van het bankwezen gefinancierde ontvangsten en uitgaven uit het vreemdelingenverkeer, werden niet opgenomen.

De cijfers betreffende 1954 worden in twee verschillende schema's voorgesteld. Het eerste verschilt enigszins van datgene welk de vorige jaren werd gebruikt en welk enerzijds de te financieren verrichtingen en anderzijds de financieringsverrichtingen omvatte. Onder deze laatste werden o.m. de ontvangen en verstrekte lang- en kortlopende leningen der publiekrechtelijke instellingen vermeld. Die werkwijze was gerechtvaardigd door het feit dat het beroep van de Europese Staten op het buitenland tijdens de eerste na-oorlogse jaren vooral de dekking van het tekort op de betalingsbalans beoogde. Vermelden wij hier bijvoorbeeld de Amerikaanse en Canadese kredieten aan het Verenigd-Koninkrijk in 1946, evenals de verschillende leningen die door de Economic Cooperation Administration in het raam van het Marshall-plan werden toegestaan.

Thans dienen echter de door de publiekrechtelijke instellingen in het buitenland aangegane leningen veeleer om de begrotingsuitgaven te dekken. Het onderscheid tussen de te financieren verrichtingen en de financieringsverrichtingen is daardoor tamelijk vervaagd en het blijkt dan ook verkieslijker daaraan te verzaken.

In het eerste schema komen derhalve dit jaar een-

voudig de verschillende factoren voor die inwerken op de netto-wisselreserves van het bankwezen, nl. de goederentransacties, de onzichtbare transacties, de schenkingen, de kapitaalbewegingen en, wat de deelbalansen betreft, de particuliere overmakingen en de multilaterale betalingen. Het totaal van de saldi dier verschillende transacties geeft de aangroei of de inkrimping der wisselreserves van het bankwezen weer. Voor de algemene balans zal bovendien aangetoond worden hoe die stijging of die daling verspreid ligt over de verschillende instellingen: Nationale Bank van België, Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg en Belgische en Luxemburgse particuliere banken.

Het tweede schema is het type-schema van het Internationaal Monetair Fonds. In al de artikelen welke dit *Tijdschrift* aan de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie heeft gewijd, komt ten minste één tabel voor waarin de gegevens, op enkele verschillen na, onder die zelfde vorm worden voorgesteld. De lezer kan derhalve de belangrijkste posten van 1954 vergelijken met die van om het even welk jaar sedert 1947.

Een hergroepering van de gegevens overeenkomstig dit type-schema leidt nochtans niet tot volledig dezelfde cijfers als diegene die door het Fonds in zijn jaarverslag worden gepubliceerd. Deze worden inderdaad niet op dezelfde wijze berekend als hier het geval is. Wat de in- en uitvoer bijvoorbeeld betreft, geven ze de waarde weer van de gedurende de beschouwde periode ontvangen en verzonden goederen en niet de door het bankwezen uitgevoerde betalingen zoals in dit *Tijdschrift*.

ALGEMENE BETALINGSBALANS

1. Goederentransacties.

De goederentransacties omvatten de f.o.b.- in- en uitvoer, de arbitrageverrichtingen, het loonwerk en het niet monetair goud.

De waarde van de f.o.b.- in- en uitvoer kan berekend worden op basis hetzij van de door het Belgisch-

(1) Cf. « Aantekening van de internationale transacties en opstelling van de betalingsbalans der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor 1947 », April 1949, blz. 169-185, en « Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1950 », September 1951, blz. 65-67.

Luxemburgs Instituut voor de Wissel opgenomen betalingen, hetzij van de door het Nationaal Instituut voor de Statistiek gepubliceerde douanestatistiek.

Tabel I.

Algemene betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

(in miljoenen franken)

	1953	1954
1. Goederentransacties :		
F.o.b.-uitvoer	97.964	101.625
F.o.b.-invoer	99.914	107.617
Saldo ...	- 1.950	- 5.992
Arbitrageverrichtingen	+ 1.852	+ 2.178
Loonwerk	+ 2.568	+ 1.915
Niet monetair goud	+ 191	- 222
Totaal ...	+ 2.661	- 2.121
2. Onzichtbare transacties :		
Verplaatsingen in het buitenland	- 1.110	- 437
Vervoer	- 2.425	- 3.031
Verzekeringspremies en		
-uitkeringen	+ 14	- 82
Inkomsten uit investeringen	+ 768	+ 755
Overheidstransacties niet elders		
vermeld	- 880	- 1.482
Grensarbeiders en vreemde		
arbeiders	+ 753	+ 973
Diversen	- 194	+ 817
Totaal ...	- 3.074	- 2.487
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2) :		
	- 413	- 4.608
4. Schenkingen :		
Particuliere schenkingen	+ 446	+ 1.001
Regeringsschenkingen	+ 150	+ 46
Totaal ...	+ 596	+ 1.047
5. Kapitaalbeweging :		
Particuliere sector	- 2.762	- 3.812
Overheidssector :		
Langlopende kapitalen	+ 342	+ 1.618
Kortlopende kapitalen	+ 1.008	+ 936
Totaal ...	- 1.412	- 1.258
6. Vergissingen en weglatingen		
	+ 79	- 32
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto-wisselreserves van het bankwezen		
	- 1.150	- 4.851
waarvan :		
A. Nationale Bank van België :		
Goudvoorraad	+ 3.605	+ 125
Tegoeden in inwisselbare munt ...	- 529	+ 2.437
Vordering op de E.B.U. ¹	- 1.511	- 4.844
Netto-tegoeden of -verplichtingen in bilaterale akkoorden met de E.B.U.-landen	+ 422	+ 49
Portefeuille buitenland	- 237	+ 69
Andere netto-tegoeden of -verplichtingen	- 602	+ 392
Totaal ...	+ 1.148	- 1.772
B. Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg :		
Goudvoorraad	- 12	+ 5
C. Particuliere Belgische en Luxemburgse banken		
	- 2.286	- 3.084

¹ Incl. de bijzondere lening aan de E.B.U.

tieken. In beide gevallen moet de invoer van c.i.f.-basis op f.o.b.-basis omgerekend worden.

Er werd in dit *Tijdschrift* (1) reeds op gewezen dat er naast de ontoereikende documentatie verschillende redenen bestaan waarom de betalings- en de douanestatistieken geen overeenstemming kunnen vertonen. De eerste houden geen rekening met de ruilhandel, terwijl de doorvoerhandel evenals het loonwerk zonder eigendomsoverdracht onder andere rubrieken worden geboekt. De tweede laten verschillende internationale handelstransacties buiten beschouwing zoals de in- en uitvoer van gas en electriciteit en de levering van goederen aan de in België gevestigde buitenlandse bases; zij omvatten daarentegen de leveranties van scheepsproviand, die in feite vervoerontvangsten zijn.

Bovendien zal de datum van verzending of van ontvangst der goederen niet samenvallen met de betaling telkens de verkoper aan de koper rechtstreeks of onrechtstreeks krediet verleent.

De volgens de betalingen in de betalingsbalans opgenomen in- en uitvoer werd reeds verbeterd ten einde sommige van de hierboven vermelde verschillen uit te schakelen of te verzachten. De in- en uitvoer werd namelijk vermeerderd met de waarde van de ruilhandel, die in 1954 fr 722 miljoen bedroeg tegen fr 1.345 miljoen in 1953. Zoals bekend, kan voor ruiltransacties machtiging verleend worden ten einde tegemoet te komen aan het ontbreken of de slechte werking van de betalingsakkoorden evenals aan de schaarste van Belgische franken waarmee bepaalde landen, en inzonderheid Oost-Europa en Latijns-Amerika, af te rekenen hebben. De teruggang van het ene jaar tot het andere blijkt althans gedeeltelijk te wijten aan een zekere normalisatie van het goederenverkeer met Argentinië en aan het afsluiten, op 1 September 1953, van een overeenkomst tussen het Verbond der Belgische Nijverheid en de Deutsche Innen und Aussenhandel van Oost-Duitsland, volgens dewelke de transacties bij voorkeur langs de normale weg moeten gebeuren.

Een andere verbetering, die vorig jaar voor het eerst aan de betalingsstatistieken werd aangebracht, bestaat in het verhogen of het verlagen van het uitvoerbedrag naargelang de omvang der geviseerde uitvoeraccepten tijdens de beschouwde periode toe- of afnam. Een met commercieel krediet gefinancierde verkoop aan het buitenland stemt inderdaad overeen met een contante verkoop gepaard, volgens het geval, aan een afvoer van particulier kapitaal of aan een toeneming van de netto-wisselreserves van het bankwezen.

De invoer werd op dezelfde wijze verbeterd met de stijging of de daling van de acceptverplichtingen der Belgische banken tegenover het buitenland, waartegenover een aanvoer of een afvoer van particuliere kapitalen staat.

Tabel III vergelijkt de aldus verbeterde betalingen met de douanestatistieken.

(1) Cf. « Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1953 », Juli 1954, blz. 14-15.

Tabel II.

Goederentransacties
(in millioenen franken)

	1953			1954		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
F.o.b.-uitvoer en -invoer ¹	97.964	99.914	-- 1.950	101.625	107.617	-- 5.992
Arbitrageverrichtingen ²	5.689	3.837	+ 1.852	7.389	5.211	+ 2.178
Loonwerk	3.253	685	+ 2.568	2.556	641	+ 1.915
Niet monetair goud	757	566	+ 191	237	459	-- 222
Totaal ...	107.663	105.002	+ 2.661	111.807	113.928	-- 2.121

¹ Met inbegrip van de ruilverrichtingen voor een bedrag van fr 1.345 miljoen in 1953 en van fr 722 miljoen in 1954.

² Alleen saldi, wanneer het om verrichtingen gaat die de Kolonie als herkomst of bestemming hebben.

Een omstandige ontleding van de Belgisch-Luxemburgse buitenlandse handel in 1954 zal in een volgend nummer van dit *Tijdschrift* verschijnen. Het volstaat hier aan te stippen dat de toeneming van het tekort van fr 8,2 miljard in 1953 tot fr 12,3 miljard in 1954 tegelijkertijd aan volume- en prijsbewegingen te wijten is.

Tabel III.

In- en uitvoer
(in millioenen franken)

	1953	1954
<i>Verbeterde betalingen :</i>		
F.o.b.-uitvoer	97.964	101.625
F.o.b.-invoer	99.914	107.617
Saldo ...	-- 1.950	-- 5.992
<i>Douanestatistieken :</i>		
F.o.b.-uitvoer	112.966	115.174
C.i.f.-invoer	121.128	127.493
Saldo ...	-- 8.162	-- 12.319

In omvang nam de uitvoer met 9 pCt. en de invoer met 10 pCt. toe. Het afgelopen jaar werd in België gekenmerkt door een krachtige ontwikkeling van de economische bedrijvigheid. Het was normaal dat in die omstandigheden een onevenwichtigheid in de transacties met het buitenland tot uiting kwam. In een land dat vooral over verwerkende industrieën beschikt, moeten vooreerst grondstoffen ingevoerd alvorens afgewerkte producten kunnen uitgevoerd worden. De maandelijkse gegevens bevestigen dat het wel dit verschijnsel is welk zich in 1954 heeft voorgedaan : van Februari tot September lag het indexcijfer van het volume, basis 1953 = 100, regelmatig hoger voor de invoer dan voor de uitvoer. Van October af deed zich het tegenovergestelde verschijnsel voor.

De ruilvoet kende anderzijds een voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie ongunstige ontwikkeling. De prijzen daalden met 6 pCt. wat de uitvoer betreft, terwijl de teruggang, wat de invoer aangaat, slechts 4 pCt. bedroeg.

De stijging van het handelstekort dat, zoals het op basis van de betalingen kan berekend worden, van fr 2 miljard in 1953 tot fr 6 miljard in 1954

toenam, is zonder twijfel in zeer ruime mate te wijten aan de toeneming van de ingevoerde hoeveelheden t.o.v. de uitgevoerde hoeveelheden en aan de verslechtering van de ruilvoet. Een of meerdere andere factoren moeten de verhoging van dit tekort verscherpt hebben.

Ten einde zich daarvan rekenschap te geven, dienen de douanestatistieken eveneens verbeterd. De beschikbare documentatie laat de volgende verbeteringen toe :

- 1) de vervanging van de c.i.f.-waarde van de invoer door een f.o.b.-waarde;
- 2) de uitschakeling van de kopen en verkopen van niet monetair goud;
- 3) de uitschakeling der leveranties van scheepsproviand;
- 4) de uitschakeling van de invoer van koloniale goederen met het oog op loonwerk en van hun wederuitvoer;
- 5) de opneming van de in- en uitvoer van electriciteit en van gas.

Zodoende bekomt men de volgende cijfers (in milliarden franken) :

	1953	1954
Uitvoer	107,6	109,7
Invoer	106,1	111,2
Saldo ...	+ 1,5	- 1,5

Volgens de douanestatistieken bereikt de beweging ten gunste van het buitenland dus slechts fr 3 miljard, terwijl zij volgens de betalingen fr 4 miljard bedraagt. Tussen de twee reeksen cijfers bestaat er, wat de uitvoer betreft, een verschil van fr 9,6 miljard in 1953 en van fr 8,1 miljard in 1954, en, wat de invoer aangaat, van fr 6,2 miljard in 1953 en van fr 3,6 miljard in 1954.

De transacties die wel in de douane- maar niet in de betalingsstatistieken vervat zijn, kunnen in vier reeksen ingedeeld worden :

- 1) De uitvoer waarvan de opbrengst in deviezen niet aan een erkende bank werd afgestaan; in 1951 werden de uitvoerders vrijgesteld van de verplichting de E.B.U.-deviezen af te staan in het kader van de politiek gericht op een beter evenwicht in de betalingen tussen de B.L.E.U. en de E.B.U.; ze hebben blijkbaar van die machtiging een zeker gebruik gemaakt; de verhouding tussen de uitvoer volgens

de betalingen en die volgens de niet verbeterde douanestatistieken, welke in 1951 0,95 bedroeg, is in 1952 inderdaad op 0,90 en in 1953 op 0,87 teruggevallen; in 1954 bedroeg ze 0,88;

2) de arbitrageverrichtingen voor zover de goederen over Belgisch grondgebied doorgevoerd werden; de andere arbitrageverrichtingen worden noch in de douanestatistieken, noch in de betalingsstatistieken opgenomen;

3) de invoer van goederen voor loonwerk, behoudens die herkomstig uit de Kolonie, en hun wederuitvoer, evenals de uitvoer van goederen voor loonwerk en hun wederinvoer, voor zover de eigendom der goederen niet respectievelijk aan België en aan het buitenland wordt overgedragen; de goederen waarvan de eigendom aan België of aan het buitenland wordt overgedragen, worden tegelijkertijd in de douanestatistieken en in de betalingsstatistieken opgenomen;

4) de transacties waarvoor de koper rechtstreeks of onrechtstreeks een krediet aan de verkoper toekent; wij herinneren er nochtans aan dat de met accepten gefinancierde in- en uitvoer in de mate van het mogelijke in de betalingsstatistieken werden opgenomen.

Voor geen enkel van die verrichtingen kunnen nauwkeurige cijfers berekend worden. Wij weten dat de afwijking tussen de uitvoer op grond van de betalingen en die opgenomen door het Nationaal Instituut voor de Statistiek tot uiting kwam sedert de uitvoerders niet meer verplicht waren hun E.B.U.-deviezen aan een erkende bank af te staan; die ontwikkeling is echter niet noodzakelijk helemaal aan de maatregelen van het Wisselinstituut te wijten. Anderzijds onderscheiden de douanestatistieken de invoer en de tijdelijke uitvoer, de wederinvoer en de wederuitvoer (1); die verschillende rubrieken hebben echter terzelfder tijd een ruimere en een meer beperkte draagwijdte dan de tweede en de derde reeks hoger vermelde verrichtingen: ruimer omdat zij de in- en uitvoer voor loonwerk omvatten, zelfs wanneer er overdracht van eigendom is; beperkter omdat de in transitio of voor loonwerk ingevoerde goederen vaak niet als tijdelijke invoer worden aangegeven wanneer ze niet aan een invoerrecht onderworpen zijn.

De vier reeksen transacties die, na verbetering, nog wel in de douanestatistieken maar niet in de betalingen vervat blijven, zijn nochtans niet volledig onbekend; de zin van hun ontwikkeling kan namelijk nagegaan worden.

Op 15 April 1954 heeft de gedeeltelijke en tijdelijke blokkering der transfers van de uitvoeropbrengst en van bepaalde onzichtbare ontvangsten uit de

(1) Voor de laatste twee jaar, bereikten die verrichtingen de volgende bedragen (in miljoenen franken):

	1953	1954
Tijdelijke invoer	10.189	10.637
Wederinvoer	825	800
Tijdelijke uitvoer	622	575
Wederuitvoer	13.491	13.914

E.B.U.-landen aan de erkende banken een einde genomen; uit dien hoofde werden er in 1954 door de uitvoerders wellicht minder E.B.U.-deviezen behouden.

Cijfers betreffende de arbitrageverrichtingen zullen verder verstrekt worden; in verhouding tot 1953 vertonen ze een stijgende lijn; het door België doorgevoerde gedeelte had natuurlijk in dezelfde verhouding kunnen afnemen, doch niets wijst er op dat zulks gebeurde.

Het loonwerk voor rekening van het buitenland nam daarentegen van het ene jaar tot het andere af, en dit is wel een van de redenen waarom het verschil tussen de douanestatistieken en de betalingen in 1954 minder uitgesproken was dan in 1953.

Wat de invoer betreft, is de vermindering van het verschil tussen de douanestatistieken en de betalingen echter te scherp (fr 2,6 milliard) om uitsluitend een verklaring te vinden in de teruggang van het loonwerk; de vierde reeks transacties, nl. diegene die met een kredietverlening gepaard gaan, moet daarin een rol hebben gespeeld: het is mogelijk dat het herstel van de wereldconjunctuur de Belgische invoerders er toe aangezet heeft hun aankopen in het buitenland sneller te vereffenen.

Kortom, de verscherping van het handelstekort zoals het in de betalingen tot uiting komt, blijkt aan drie factoren te wijten:

- 1) de verslechtering van de ruilvoet;
- 2) de verhoging van de ingevoerde hoeveelheid, die de stijging van de uitgevoerde hoeveelheden heeft overtroffen;
- 3) een verkorting van de betalingstermijnen bij de invoer.

De *arbitrageverrichtingen* vormen de tweede rubriek van de goederentransacties. De vorige jaren werden de verrichtingen waarbij de Kolonie als tegenpartij optrad, in het totaal opgenomen. Dit jaar werden ze, wegens de invoering door het Wisselinstituut van een nieuw reglement betreffende de transitohandel, samengesmolten met de andere transacties voor rekening van de Kolonie. De netto-ontvangsten nochtans, die voor de Belgische doorvoerder voortvloeien uit een aankoop in de Kolonie voor wederverkoop in een derde land, d.i. de winst en de verschillende onkosten met uitsluiting van het vervoer, komen nog steeds voor onder de ontvangsten van de arbitrageverrichtingen in tabel II; ook de netto-ontvangsten voortvloeiend uit een aankoop in een derde land voor wederverkoop in de Kolonie komen in mindering van de uitgaven. Daaruit vloeit voort dat de saldi de netto-ontvangsten uit al de arbitrageverrichtingen vertegenwoordigen, incl. diegene die de Kolonie als herkomst of bestemming hebben.

De aldus omschreven arbitrageverrichtingen hebben in 1954, zoals trouwens reeds in 1953, een gevoelige ontwikkeling gekend. Die verbetering is toe te schrijven aan een verzachting evenals aan een meer liberale toepassing van de controle. Herinneren

wij er aan dat de vigerende beperkingen van tweeërlei aard zijn. De ene hebben voor doel een verscherping te vermijden van de onevenwichtigheden die in het betalingsverkeer tussen de B.L.E.U. en sommige muntzones tot uiting komen. Aldus heeft het Wisselinstituut in 1951, toen de vordering op de E.B.U. een sterke stijging te zien gaf, besloten geen machtiging meer te verlenen voor de wederverkoop, in de lidstaten van de Unie, van goederen aangekocht in andere landen. Die maatregel werd in 1953 ingetrokken. De andere beperkingen zijn van economische aard en beogen inzonderheid aan de Belgische nijverheid bepaalde in de handelsakkoorden voorziene beperkende contingenten voor te behouden.

Het *loonwerk* omvat enerzijds de ontvangsten uit verwerking van goederen door de Belgische nijverheid voor rekening van de Kolonie of van het buitenland, en anderzijds de uitgaven voor verwerking van goederen door de buitenlandse industrie voor rekening van België. Het saldo van die verrichtingen bleef, zoals tijdens de vorige jaren, ruim

positief; de ontvangsten liepen echter gevoelig terug. Die teruggang had uitsluitend betrekking op buitenlandse goederen; de belangrijkste koloniale producten die in België verder bewerkt werden, waren, evenals in 1953, koper, tin en kobalt en ze werden ongeveer naar dezelfde landen wederuitgevoerd, d.i. vooral naar de Verenigde Staten, Frankrijk, West-Duitsland, Italië en Zweden.

De bewegingen van *niet monetair goud*, die in 1952 en 1953 een batig saldo lieten, sloten in 1954 met een tekort. Uit tabel IV blijkt dat de scherpe inkringing van de goudverkoop aan het buitenland tegen betaling in dollars door de maatschappij Congor de belangrijkste oorzaak van die ommekeer was; die verkopen vielen inderdaad van fr 310 miljoen in 1953 terug op fr 26 miljoen gedurende het afgelopen jaar. Zoals bekend, heerst er op dit ogenblik een zeer grote kalmte op de vrije goudmarkten en sedert het laatste kwartaal van 1953 zijn de koersen nog nauwelijks afgeweken van de officiële koopprijs der Amerikaanse Schatkist, d.i. \$ 35 per ons.

Tabel IV.

Niet monetair goud
(in miljoenen franken)

	1953			1954		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Uitvoer en invoer van goud en goudwerk ¹	433	184	+ 249	198	80	+ 118
Koop en verkoop van de Maatschappij Congor	310	366	— 56	26	379	— 353
Koop en verkoop van de Nationale Bank van België	14	16	— 2	13	—	+ 13
Totaal ...	757	566	+ 191	237	459	— 222

¹ Volgens de douanestatistieken (tariefpost nr 685, 688a, 688b, 693), met uitsluiting van de invoer uit Kongo. De c.i.f.-invoer van de douanestatistieken werd in f.o.b.-invoer omgezet.

In het totaal sloten de goederentransacties met een tekort van fr 2,1 milliard daar waar ze in 1953 een overschot van fr 2,7 milliard vertoonden. Die evolutie is te wijten aan de verscherping van het handelstekort ingevolge een daling van de ruilvoet, een sterke stijging van de invoerhoeveelheden in verhouding tot het uitvoervolume en wellicht ook snellere betalingen van de invoer, aan de inkringing van het loonwerk voor rekening van het buitenland en aan de bijna volledige verdwijning van de goudverkoop op de buitenlandse markten vanwege de

maatschappij Congor. Een factor heeft daarentegen in tegengestelde zin gewerkt, nl. de verruiming van de arbitrageverrichtingen dank zij de toekenning van een grotere bewegingsvrijheid aan de doorvoerders.

2. Onzichtbare transacties.

Tabel V geeft voor 1953 en 1954 de ontvangsten, de uitgaven en de saldi weer van de zeven rubrieken die gezamenlijk de onzichtbare transacties uitmaken.

Tabel V.

Onzichtbare transacties
(in miljoenen franken)

	1953			1954		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
1. Verplaatsingen in het buitenland	1.764	2.874	— 1.110	2.105	2.542	— 437
2. Vervoer	7.824	10.249	— 2.425	8.880	11.911	— 3.031
3. Verzekeringspremiën en uitkeringen .	728	714	+ 14	618	700	— 82
4. Inkomsten uit investeringen	4.592	3.824	+ 768	5.194	4.439	+ 755
5. Overheidstransacties niet elders vermeld	1.466	2.346	— 880	1.447	2.929	— 1.482
6. Grensarbeiders en vreemde arbeiders .	2.433	1.680	+ 753	2.468	1.495	+ 973
7. Diversen	5.256	5.450	— 194	6.599	5.782	+ 817
Totaal ...	24.063	27.137	— 3.074	27.311	29.798	— 2.487

De bedragen die onder de *verplaatsingen in het buitenland* worden geboekt, vertegenwoordigen waarschijnlijk een kleiner procent van de werkelijk uitgevoerde verrichtingen dan in om het even welke andere rubriek van de betalingsbalans. Deze rubriek omvat uitsluitend, als ontvangsten, de waarde der deviezen die regelmatig door de buitenlandse reizigers werden afgestaan en der Belgische biljetten die aan de buitenlandse circulatiebanken werden afgestaan, en, als uitgaven, de waarde der deviezen die aan de Belgen en Luxemburgers werden verstrekt voor hun reis- en verblijfkosten in het buitenland en der van de buitenlandse circulatiebanken teruggekochte Belgische biljetten. De toeristische uitgaven, gefinancierd door verkoop van biljetten op de vrije markt of door bemiddeling van reisagentschappen die in zeer ruime mate hun schulden tegenover het buitenland met hun vorderingen op het buitenland kunnen dekken, worden echter niet opgenomen.

Aldus omschreven geven de geboekte ontvangsten een stijging te zien, terwijl de uitgaven teruglopen. De toeneming van de ontvangsten blijkt wel te beantwoorden aan een werkelijke ontwikkeling van het vreemdelingenverkeer in België. Het aantal overnachtingen van personen die hun gewone verblijfplaats in het buitenland hebben, is inderdaad terzelfder tijd alhoewel minder sterk, nl. met 14 pCt. tegen 19 pCt. voor de ontvangsten, toegenomen. De verbetering van het nationaal inkomen in Europa heeft de particulieren er blijkbaar toe aangezet groter bedragen aan reizen te besteden; dank zij de verbetering van de betalingsbalans, konden de meeste landen aan de toeristen ook ruimer deviezen toe-kennen.

Tabel VI.

Aantal overnachtingen van vreemdelingen in België¹
(in duizendtallen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Land van gewoon verblijf	1953	1954
Verenigd-Koninkrijk	535	684
Frankrijk	497	516
Nederland	336	371
West-Duitsland	168	222
Zwitserland	55	56
Verenigde Staten	189	198
Diversen ²	380	423
Totaal ...	2.160	2.470

¹ Behalve Luxemburg.

² Daar de wetgeving veranderd werd, kunnen de resultaten van 1954 niet geheel met die van 1953 vergeleken worden.

De vermindering van de uitgaven valt moeilijker te verklaren. Uit tabel VII blijkt dat ze vooral betrekking had op de Zwitserse frank en op de lire. De cijfers betreffende deze laatste munt zijn echter weinig betekenisvol; wat Italië betreft, worden de reisonkosten inderdaad voor bijzonder belangrijke bedragen door andere middelen gefinancierd dan diegene die door het Wisselinstituut worden opge-

nomen. De voor de Zwitserse frank vastgestelde teruggang is in zekere mate toe te schrijven aan het feit dat minder Belgische en Luxemburgse ingezetenen ook minder lang in Zwitserland hebben verbleven. Hun overnachtingen in dat land, incl. die in de sanatoria en kuuroorden, liepen inderdaad van 1.221.328 in 1952 terug tot 1.143.202 in 1953 en tot 1.003.794 in 1954 (1). De oorzaak hiervan dient wellicht, althans gedeeltelijk, gezocht in een verschuiving van de Belgische verplaatsingen in het buitenland naar landen zoals Duitsland en Oostenrijk, waar het vreemdelingenverkeer zich na de oorlog slechts met een zekere vertraging heeft ontwikkeld; de uitgaven in Deutsche Marken zijn trouwens tussen 1953 en 1954 gevoelig gestegen.

Tabel VII.

**Ontvangsten en uitgaven
uit het vreemdelingen- en reizigersverkeer**

Indeling per valuta

(in miljoenen franken)

Deviezen	Ontvangsten		Uitgaven	
	1953	1954	1953	1954
Ponden sterling	481	599	106	96
Franse franken	213	168	514	509
Guldens	39	41	394	418
Zwitserse franken	20	16	701	436
Lires	34	16	569	250
U.S.- en Canadese dollars .	286	338	234	190
Deutsche Marken	84	56	113	339
Diversen	607	871	243	304
Totaal ...	1.764	2.105	2.874	2.542

De afname van de verblijven in Zwitserland, die van 1952 tot 1954 18 pCt. bedroeg, kan echter de teruggang niet verklaren van de uitgaven in Zwitserse franken, welke tijdens dezelfde periode met 64 pCt. terugliepen. Die afwijking moet blijkbaar in verband gebracht worden met de evolutie van de koers van het Belgisch biljet op de markt te Zurich, die van gemiddeld Zfr 8,19 voor Bfr 100 in 1952 steeg tot Zfr 8,48 in 1953 en tot Zfr 8,60 in 1954 en aldus de transferkoers van ongeveer Zfr 8,70 benaderde. Er mag verondersteld worden dat de aan de Belgische en Luxemburgse ingezetenen afgeleverde reischeques in Zwitserse franken in 1952 en wellicht ook in 1953 niet volledig aangewend werden om de verplaatsingskosten in het buitenland te betalen, maar op de Zwitserse markt gedeeltelijk omgezet werden in Belgische biljetten ten einde wisselwinst te behalen uit het verschil tussen de transferkoers en de biljettenkoers; deze verrichting was in 1954 echter niet langer winstgevend. Het is ook mogelijk dat een groter gedeelte der toeristische uitgaven in Zwitserland in 1954 gedekt werd met op de vrije markt gekochte bil-

(1) *La vie économique*, Februari 1954, blz. 54, en Maart 1955, blz. 123.

jetten, daar die financieringswijze niet langer meer duurder uitviel dan de reischeque.

De netto-uitgaven voor vervoer lagen hoger dan vorig jaar, daar de bruto-uitgaven sterker toenamen dan de ontvangsten. De verhoging van de uitgaven vloeit voort uit de in de paragraaf over de goederentransacties reeds vermelde stijging van de ingevoerde hoeveelheden, evenals uit een hausse van de zeevrachten.

Tabel VIII.

Indexcijfers van de invoerhoeveelheden en van de zeevrachten

	1953	1954
Indexcijfer van de invoerhoeveelheden ¹	100	110
Indexcijfer van de zeevrachten ²	319	364

¹ Bijzondere handel, basistijdvak 1953 = 100.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

² Atlantische Oceaan en Middellandse Zee, basistijdvak 1936-1938 = 100.

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Tot op zekere hoogte is de toeneming van de ontvangsten toe te schrijven aan de ontwikkeling van het verkeer. Aldus steeg het aantal in de Belgische havens binnengekomen vreemde schepen van 1953 tot 1954 van 17.011 eenheden met een totale tonneermaat van 34.907 duizend registerton tot 17.083 eenheden met een totale tonneermaat van 36.473 duizend registerton. De omvang van de langs België doorgevoerde goederen steeg van 10.757 tot 11.036 duizend ton. Die bewegingen, welke trouwens gedeeltelijk goedge maakt werden door een teruggang van 733 tot 649 miljoen van de leveranties van scheepsproviand aan de vreemde schepen, zouden echter niet volstaan hebben om de stijging te veroorzaken met een milliard van de betalingen ten gunste van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie uit hoofde van vervoer en die gedeeltelijk is toe te schrijven aan een meer volledige opname dan vorig jaar van de door de Kolonie uitgegeven bedragen.

De absolute cijfers van de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van verzekeringspremiën en uitkeringen liggen veel lager dan de werkelijk vereffende schulden en geïnde vorderingen, aanzien alleen de saldi uit de compensatie van de premiën en de schadevergoedingen het voorwerp van banktransfers uitmaken. Het saldo van de rubriek lag, zoals in 1953, beneden fr 100 miljoen.

De inkomsten van buitenlandse investeringen in België en die van Belgische investeringen in het buitenland welke door de begunstigden via het bankwezen worden overgedragen, hebben in 1954 het peil van 1953 gevoelig overtroffen; het positieve saldo onderging echter geen wijzigingen.

Het afschaffen, op 15 April 1954, van de gedeeltelijke en tijdelijke blokkering der transfers van de uitvoerobringst en van bepaalde onzichtbare ontvangsten uit de E.B.U.-landen aan de erkende

banken heeft wellicht de Belgische en Luxemburgse ingezetenen er toe aangezet een groter gedeelte van hun inkomsten uit investeringen in het buitenland in nationale munt om te zetten.

De uit hoofde van de credit- en debetsaldi in het kader van betalingsakkoorden ontvangen en uitgegeven interesten, die in 1953 reeds op een tamelijk laag peil waren teruggevallen, hebben in 1954 nog slechts zeer minieme bedragen bereikt. De van de E.B.U. ontvangen interesten bereikten daarentegen fr 363 miljoen, d.i. fr 29 miljoen meer dan vorig jaar. Stippen wij aan dat het om interesten gaat betreffende het tweede halfjaar van 1953 en het eerste halfjaar van 1954, zodat ze niet beïnvloed werden door de terugbetaling van fr 3,4 milliard vanwege de E.B.U. en vanwege de debiteurlanden op het ogenblik van de compensatie van Juli 1954. De interesten door de Staat op zijn buitenlandse leningen betaald, stegen van fr 528 miljoen in 1953 tot fr 579 miljoen in 1954. Tijdens dit laatste jaar nam de buitenlandse schuld op lange en op halflange termijn van fr 17,2 tot fr 17,5 milliard toe.

De niet elders vermelde overheidsacties betreffen de diplomatieke posten in het buitenland; de internationale instellingen, de Kolonie en inzonderheid de basis te Kamina, de werken van onderbouw uitgevoerd in het kader van de N.A.T.O. en bepaalde internationale transfers per postrekening. Herinneren wij er aan dat zij sedert 1953 niet meer het aandeel bevatten van de Belgische Schatkist in de compensatieheffingen op bepaalde Nederlandse naar België uitgevoerde voedingsproducten, dat thans van de invoerwaarde wordt afgetrokken; in 1954 bereikte het fr 105 miljoen in de plaats van fr 190 miljoen in 1953.

Het nadelig saldo van die rubriek steeg van het ene jaar tot het andere van fr 800 miljoen tot fr 1,5 milliard. Die teruggang is goeddeels te wijten aan de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van de N.A.T.O.; de eerste liepen inderdaad van fr 406 miljoen tot fr 206 miljoen terug, terwijl de tweede van fr 372 miljoen tot fr 462 miljoen toenamen.

De rubriek *grensarbeiders en vreemde arbeiders* omvat twee belangrijke posten. De eerste heeft betrekking op de door de Belgische seizoen- en grensarbeiders in het buitenland en door de vreemde arbeiders in België gerepatrieerde bezoldigingen. Die repatriëringen hebben vooral Frankrijk en in mindere mate Nederland als herkomst en als bestemming; met het eerste van beide landen laten ze regelmatig een ruim creditsaldo ten gunste van België. De in 1954 overgemaakte bedragen stemden practisch overeen met die van 1953.

De tweede belangrijke post wordt gevormd door de overdrachten vanwege de Italiaanse in de Belgische mijnen tewerkgestelde onderdanen naar hun families in Italië. Hij verminderde van fr 1.032 miljoen in 1953 tot fr 830 miljoen in 1954. Op het einde van dit laatste jaar bedroeg het aantal Italiaanse mijnwerkers nog slechts 39.749 tegen

44.654 één jaar voordien. De aanwerving werd inderdaad gedurende het grootste gedeelte van 1954 stopgezet, zodat het aantal vreemde arbeiders die de mijnen verlieten niet werd goedgeemaakt door de nieuwe tewerkstellingen.

De rubriek *Diversen* der onzichtbare transacties sloot in 1954 met een overschot van fr 817 miljoen, terwijl ze in 1953 een tekort van fr 194 miljoen vertoonde. Die evolutie is gedeeltelijk toe te schrijven aan een toegenomen overschot van de makelaars- en commissielonen en aan een kleiner tekort op de royalties voor filmen, voor patent- en auteursrechten. De verrichtingen met de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal lieten echter een tekort in de plaats van een overschot; die internationale instelling heeft ter dekking van haar administratieve uitgaven tijdens de twee jaar ongeveer dezelfde bedragen in Belgische en Luxemburgse franken uitgegeven; de verplichte en aan de E.G.K.S. overgedragen heffingen op de productie van de steenkoolnijverheid en de ijzer- en staalindustrie van België en het Groothertogdom stegen echter van fr 245 tot fr 370 miljoen; zij vertegenwoordigen inderdaad een zeker percentage van de productiewaarde; welnu, tijdens de eerste maanden van 1953 lag het procent beneden dat van 1954, terwijl de productie van het ene jaar tot het andere toenam.

	1953		1954	
	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven
Makelaars- en commissielonen	2.461	2.379	3.035	2.742
Royalties voor filmen, voor patent- en auteursrechten ...	330	1.484	385	1.286
Verrichtingen met de E.G.K.S.	326	245	334	370

Omtrent de verschillende andere onzichtbare transacties kunnen onmogelijk omstandige gegevens verstrekt worden. De ommekeer van het saldo van die rubriek blijft dus gedeeltelijk onopgehelderd maar blijkt toch verscherpt te zijn door een betere opname van de koloniale uitgaven.

Per saldo wordt het globale tekort op de onzichtbare transacties van fr 3,1 op fr 2,5 milliard gebracht. Verschillende factoren hebben tot die vermindering bijgedragen, o.m. de aangroei van het vreemdelingenverkeer in België ingevolge de verhoging van de nationale inkomens en de verbetering van de betalingsbalansen in Europa; de zwakkere vraag naar reischeques voor Zwitserland wegens het kleiner aantal minder langdurige verblijven van Belgen en Luxemburgers in dat land en wegens het kleinere verschil tussen de biljettenkoers en de transferkoers; een intenser havenverkeer en een sterkere doorvoerhandel waardoor de vervoeront-

vangsten gunstig werden beïnvloed; de opheffing van het stelsel der inhoudingen waardoor de gerechtigden er blijkbaar toe aangezet werden hun inkomsten uit roerende en onroerende goederen in het buitenland op grotere schaal te repatriëren; de vermindering van het aantal in de Belgische steenkolenmijnen tewerkgestelde Italiaanse mijnwerkers en de teruggang van de overdrachten naar Italië die daaruit is voortgevloeid.

De ontwikkeling van de invoer en de verhoging van de vrachtkosten hebben in tegengestelde zin gewerkt evenals de stijging van de uitgaven en de vermindering van de ontvangsten in het kader van de N.A.T.O. en het hoger bedrag der heffingen op de steenkool- en ijzer- en staalproductie ten gunste van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

Er dient anderzijds niet uit het oog verloren dat de toename van de verschillende onzichtbare ontvangsten tot op zekere hoogte meer schijn dan werkelijkheid is, daar ze gedeeltelijk toe te schrijven is aan een verder doorgedreven boekhouding van de uitgaven vanwege de Kolonie.

3. Totaal der transacties op goederen en diensten.

Het gezamenlijke tekort der transacties op goederen en diensten steeg van fr 413 miljoen in 1953 tot fr 4,6 milliard in 1954; de verschuiving van een boni van fr 2,7 milliard naar een tekort van fr 2,1 milliard uit hoofde der goederentransacties werd gedeeltelijk goedgeemaakt door een teruggang, ten belope van fr 587 miljoen, van het tekort op de onzichtbare transacties.

4. Schenkingen.

Het overschot op de gezamenlijke schenkingen steeg van fr 596 tot fr 1.047 miljoen wegens een toeneming der door België ontvangen *particuliere schenkingen*, en inzonderheid wegens de stortingen die de Duitse en Nederlandse steenkolenmijnen in het kader van de E.G.K.S. verrichten en die in 1954 fr 694 miljoen bedroegen tegen fr 278 miljoen het jaar voordien; er dient rekening mee gehouden dat die stortingen in 1953 slechts op 15 Maart een aanvang namen; bovendien hebben de stortingen betreffende de afzet van Belgische steenkolen in de andere landen van de Gemeenschap in 1954 een veel sterkere uitbreiding genomen. De andere ontvangsten uit hoofde van de particuliere schenkingen omvatten hoofdzakelijk de overdrachten vanwege de koloniale. Het grootste gedeelte van de uitgaven gebeurt trouwens ten gunste van de Kolonie.

Tabel IX.

Schenkingen

(in miljoenen franken)

	1953			1954		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Particuliere schenkingen	1.187	741	+ 446	1.879	878	+ 1.001
Regeringsschenkingen	150	—	+ 150	46	—	+ 46
Totaal ...	1.337	741	+ 596	1.925	878	+ 1.047

De enige *regeringsschenkings* die op de betalingsbalans van de jongste twee jaar voorkomen, zijn de bedragen ontvangen van de Mutual Security Agency; ze waren in 1954 weinig belangrijk.

5. Kapitaalbeweging.

De beweging van *particuliere kapitalen* sloot voor de B.L.E.U. met een netto-afvoer van fr 3,8 miljard tegen fr 2,8 miljard in 1953.

De vorming van Belgische investeringen in het buitenland boekte een gevoelige vooruitgang wegens de emissie door de Kolonie, op de Belgische markt, van een 4 $\frac{1}{4}$ pCt. lening van fr 2,2 miljard op 20 jaar.

Anderzijds heeft de vorming van buitenlandse investeringen in België een sterkere ontwikkeling gekend dan de vereffening er van.

Over het algemeen geven de cijfers van tabel X

Tabel X.

Kapitaalbeweging — Particuliere sector (in miljoenen franken)

	1953			1954		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Vereffening en vorming van investeringen in het buitenland	4.059	6.563	— 2.504	3.911	8.687	— 4.776
Vorming en vereffening van buitenlandse particuliere investeringen in de B.L.E.U.	2.529	2.787	— 258	5.724	4.760	+ 964
Totaal ...	6.588	9.350	— 2.762	9.635	13.447	— 3.812

voor 1954 een afgetekende stijging te zien t.o.v. die van 1953. De oorzaken van die evolutie moeten wellicht gezocht worden in de twee maatregelen die het Wisselinstituut in Juli 1954 heeft getroffen, nl. de invoering van een nieuwe soort buitenlandse rekeningen, rekeningen « L » genaamd, die kunnen geopend worden op naam van in een der E.B.U.-landen gevestigde natuurlijke of rechtspersonen en waarop de financiële transacties opgenomen worden

evenals de volledige vrijmaking van de transacties in Belgische, Luxemburgse, koloniale en Nederlandse effecten tussen de B.L.E.U. en Nederland.

In de *overheidssector* lieten de ontvangen en verstrekte leningen op *lange termijn* evenals hun aflossingen per saldo een ontvangst van fr 1,6 miljard tegen fr 342 miljoen in 1953. De ontvangsten en uitgaven welke tot dit saldo hebben aanleiding gegeven, worden in tabel XI omstandig toegelicht.

Tabel XI.

Kapitaalbeweging — Overheidssector (in miljoenen franken)

	1953			1954		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Langlopende kapitalen :						
Verstrekte en ontvangen leningen	1.473	800	+ 673	3.512	—	+ 3.512
Aflossingen	994	1.325	— 331	906	2.800	— 1.894
Kortlopende kapitalen ¹	2.633	1.625	+ 1.008	2.494	1.558	+ 936
Totaal ...	5.100	3.750	+ 1.350	6.912	4.358	+ 2.554

¹ Netto-toevoer en -afvoer voor de schatkistcertificaten aangehouden door de Bank voor Internationale Betalingen en de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi.

De cijfers van die beide jaren werden opgedreven door transacties welke tegen elkaar opwegen. In 1953 werden ten laste van de buitengewone begrotingen van het Moederland van 1952 en 1953 twee terugvorderbare voorschotten van fr 400 miljoen elk door de Belgische Schatkist aan Ruanda-Urundi toegestaan; hun opbrengst werd echter belegd in Belgische schatkistcertificaten op meer dan één jaar. In 1954 heeft de Staat in Zwitserland een lening aangegaan van Zfr 129 miljoen, d.i. Bfr 1,5 miljard, met het oog op de vervroegde terugbetaling van het saldo der lening van \$ 50 miljoen die hij in 1952 van de Eximbank verkregen had; naast andere voordelen vloeide uit die conversie een verlaging van 4 tot 3,5 pCt. voort van de door de Schatkist gedragen rentevoet.

Naast die verrichtingen die geen enkele invloed hebben uitgeoefend op het saldo van de betalingsbalans, had in 1953 slechts een enkele transactie plaats uit hoofde van ontvangen of verstrekte leningen, nl. een aanwending van fr 673 miljoen op de lening van \$ 30 miljoen die de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling in 1951 aan België had toegekend in het kader van het Tienjarenplan voor de economische en maatschappelijke ontwikkeling van Kongo. Het saldo van die lening, d.i. fr 297 miljoen, werd in 1954 aangewend. Bovendien zijn de Staat, de stad Antwerpen en de stad Luik overgegaan tot emissies op de Nederlandse markt voor resp. fl. 100, 12,5 en 20 miljoen, d.i. fr 1.318, 164 en 263 miljoen. De Staatslening heeft een looptijd van 30 jaar en draagt een rente van 3,75 pCt.;

ze was verdeeld in twee gelijke schijven, waarvan de ene op de Beurs te Amsterdam werd geplaatst en de andere bij de Nederlandse verzekeringsmaatschappijen werd ondergebracht.

Afgezien van de lening van de Eximbank liggen de aflossingen zowel wat de ontvangsten als wat de uitgaven betreft nagenoeg voor beide jaren op hetzelfde peil. Het overschot van fr 906 miljoen in 1954 vertegenwoordigt evenals dat van fr 994 miljoen in 1953 de vervroegde terugbetaling van de lening van fr 1,9 milliard die de Belgische Schatkist aan de Nederlandse regering had toegestaan in het kader van het betalings- en compensatie-akkoord van 7 September 1949. Ten belope van fr 658 miljoen werd het aangewend voor de terugbetaling van schatkistcertificaten in guldens waarop door de Nederlandse banken in Juni 1953 was ingeschreven.

De toevoer, de afvoer en de saldi der *kortlopende* kapitalen van de publiekrechtelijke sector hebben van het ene jaar tot het andere geen belangrijke wijzigingen te zien gegeven. In 1954 heeft de aanzuivering van de bilaterale vorderingen op Frankrijk en op het Verenigd-Koninkrijk voor de Schatkist fr 1,8 milliard opgebracht. Die vorderingen vonden hun ontstaan in de overeenkomst waarbij de voorschotten buiten quotum werden geregeld die de Nationale Bank tot op 30 Juni 1952 aan de E.B.U. had toegestaan. De bedoelde overeenkomst voorzag de toekenning door de Belgische Staat van leningen aan Frankrijk en aan het Verenigd-Koninkrijk voor een gezamenlijk bedrag van fr 2,5 milliard, dat moest afgelost worden door middel van leveranties van krijgsmaterieel en waarvan de overdracht via de E.B.U. in mindering kwam van de door de Nationale Bank aan deze laatste toestane voorschotten. De verrichting was dus louter van boekhoudkundige aard en er kan dus moeilijk in de betalingsbalans over 1952 een afvoer van kapitaal in de publiekrechtelijke sector opgenomen worden met daartegenover een vermindering van de wisselreserves van het bankwezen. Om die reden werden de gebilateraliseerde vorderingen verder onder de wisselreserves opgenomen. Dezelfde werkwijze werd vorig jaar gevolgd, toen de balansen van 1952 en 1953 vergeleken werden. Onderhavig artikel behandelt echter de twee jaar waarin de aflossingen plaatsvonden. Deze kunnen echter niet meer als een eenvoudige boekhoudkundige verrichting beschouwd worden. De Belgische Staat heeft werkelijk de legeruitrusting in ontvangst genomen en deze betaald door vereffening van de vorderingen op Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk. Daarom moest die vereffening als ontvangst onder de kortlopende kapitalen van de overheidssector geboekt worden. Dit is wat in tabel XI zowel voor 1954 als voor 1953 gebeurde.

De andere ontvangsten van het afgelopen jaar uit hoofde van kortlopende kapitalen van de overheidssector vloeien voort uit netto-beleggingen van schatkistcertificaten bij de Bank voor Internationale

Betalingen voor fr 321 miljoen en bij de Koloniale Schatkist en de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi voor fr 328 miljoen. Dit laatste cijfer omvat een bedrag van fr 78 miljoen, welk de eerste twee schijven vertegenwoordigt van een door Belgisch-Kongo aan de Belgische Staat toegekende lening, waarvan het maximum-bedrag op fr 200 miljoen bepaald werd en welk moet dienen voor de financiering van een gebouwencomplex voor de administratieve diensten van het Ministerie van Koloniën en de Koloniale School te Brussel.

De afvoer anderzijds van kortlopende kapitalen bereikte in 1954 fr 1,6 milliard. De Schatkist heeft, zoals hoger vermeld, voor fr 658 miljoen certificaten terugbetaald die bij de Nederlandse banken waren ondergebracht en bovendien voor fr 636 miljoen certificaten waarop door de buitenlandse circulatiebanken vroeger was ingeschreven door middel van hun vorderingen binnen betalingsakkoord op de B.L.E.U.

Per saldo liet de kapitaalbeweging een even groot tekort als vorig jaar; de plaatsing van een lening van de Kolonie op de Belgische markt werd inderdaad goedge maakt door stijgende emissies vanwege de publiekrechtelijke instellingen, inzonderheid op de Nederlandse markt.

Het gezamenlijke tekort van de betalingsbalans steeg van fr 1,2 milliard in 1953 tot fr 4,9 milliard in 1954, d.i. een verhoging van fr 3,7 milliard; dit tekort stemt overeen met een inkrimping van de netto-wisselreserves van het bankwezen. Het tekort op de transacties op goederen en diensten steeg met fr 4,2 milliard, doch werd gedeeltelijk geneutraliseerd door een toeneming van de perequatie die in het kader van de E.G.K.S. aan België gestort werd, terwijl de netto-kapitaalbeweging geen gevoelige wijzigingen onderging.

6. Het type-schema van het Internationaal Monetair Fonds.

Tabel XII stelt de gegevens van de betalingsbalans over 1954 voor volgens het type-schema van het Internationaal Monetair Fonds. Stippen we aan dat het hier om een eenvoudige hergroepering van de hierboven besproken cijfers gaat. Zoals reeds vermeld, worden de door het Fonds in zijn jaarverslagen gepubliceerde balansen opgesteld volgens een methode die niet overeenstemt met die in dit artikel aangewend.

De posten 1 tot 9 van tabel XII vereisen practisch geen commentaar; ze stemmen overeen met de posten 1 tot 4 van tabel I. Vermelden we enkel dat de beweging van niet monetair goud een afzonderlijke rubriek vormt in de plaats van opgenomen te worden in de goederentransacties.

In het schema van het Fonds vormen de goederen- en dienstentransacties tezamen de lopende transacties, waarvan het totaal opgenomen wordt

Tabel XII.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. — Jaar 1954

Voorstelling volgens het schema van het Internationaal Monetair Fonds

(in millioenen franken)

Lopende transacties	Credit Ontvangsten	Debet Uitgaven	Netto- credit (+) of -debet (-)	Kapitaal- en monetair- goudbewegingen	Vermeerdering (+) of vermindering (-)		
					Tegoeden op het buitenland en monetair goud	Verplich- tingen tegenover het buitenland	Netto-tegoeden op het buitenland of monetair goud
1. Goederentransacties f.o.b.	111.570	113.469	— 1.899	Particuliere sector (excl. banken :			
2. Beweging van niet mo- netair goud	237	459	— 222	11. Langlopende kapitalen .	} + 4.776	+ 964	+ 3.812
3. Verplaatsingen in het buitenland	2.105	2.542	— 437	12. Kortlopende kapitalen .			
4. Vervoer	8.880	11.911	— 3.031	Overheids- en banksector .			
5. Verzekeringspremiën en -uitkeringen	618	700	— 82	13. Langlopende kapitalen .	— 906	+ 712	— 1.618
6. Inkomsten uit investe- ringen	5.194	4.439	+ 755	13.1 Verstrekte en ont- vangen leningen .		+ 3.512	— 3.512
7. Overheidstransacties niet elders vermeld ...	1.447	2.929	— 1.482	13.2 Aflossingen	— 906	— 2.800	+ 1.894
8. Allerhande lopende transac- ties (8.1 + 8.2) ...	9.067	7.277	+ 1.790	14. Kortlopende kapitalen .	— 4.801	— 1.149	— 3.652
8.1 Grensarbeiders en vreemde arbeiders .	2.468	1.495	+ 973	14.1 Betalingsakkoorden			
8.2 Diverse andere transacties	6.599	5.782	+ 817	14.2 Verplichtingen te- genover het I.M.F. en de I.B.H.O. ...		— 11	+ 11
Totaal goederen en dien- sten	139.118	143.726	— 4.608	14.3 Netto-verplichtin- gen in Belgische franken tegenover de Kolonie			— 2.567
9. Schenkingen (9.1 tot 9.3)	1.925	878	+ 1.047	14.4 Andere verplichtin- gen tegenover over- heids- en bankin- stellingen		— 211	+ 211
9.1 Particuliere geld- overmakingen ...	1.879	878	+ 1.001	14.5 Andere tegoeden en verplichtingen ...	+ 158	+ 78	+ 80
9.2 Herstelleveringen .				15. Monetair goud			+ 130
9.3 Regeringsschen- kingen	46	—	+ 46				
10. Totaal lopende transac- ties (1 tot 9)	141.043	144.604	— 3.561	16. Totaal der kapitaal- en monetair-goudbewegin- gen			— 3.593
Vergissingen en weglat- tingen			— 32				
Eindtotaal ...			— 3.593				

onder rubriek 10. Deze sloot met een tekort van fr 3,6 milliard in 1954 tegen een overschot van fr 262 miljoen in 1953. Die teruggang van het ene jaar tot het andere met fr 3,8 milliard is minder scherp dan voor de goederen- en dienstentransacties alleen, waar hij fr 4,6 milliard bedroeg; dit is toe te schrijven aan het feit dat de perequatie die België in het kader van de E.G.K.S. van de Duitse en Nederlandse steenkolenmijnen ontving, in 1954 groter was dan in 1953.

Tegenover elk overschot of tekort op de lopende transacties staat een verhoging of een vermindering van de netto-tegoeden op het buitenland of van het monetair goud. Deze laatste komen op het type-schema onder de posten 11 tot 16 voor.

De posten 11 tot 13 bevatten slechts de reeds hoger, nl. in tabellen X en XI, vermelde cijfers. De post 14, kortlopende kapitalen van de overheids- en banksector, stelt echter op een geheel andere wijze de transacties voor, die in tabel I onder de rubrieken « Overheidssector - Kortlopende kapitalen » en « Netto-wisselreserves van het bankwezen », met uitzondering van de goudvoorraad voorkomen. Elk van die onderrubrieken dient hier dus toegelicht.

De netto-tegoeden in *betalingsakkoorden* lopen met fr 3,7 milliard terug. Die teruggang is te wijten aan vier factoren, waarvan er drie teruggevonden worden in tabel I onder de netto-wisselreserves van de Nationale Bank en één onder de kortlopende kapitalen van de overheidssector. Het zijn enerzijds de inkrimping met fr 4,8 milliard van de vordering op de E.B.U., de toeneming met fr 49 miljoen van de netto-tegoeden in bilaterale akkoorden met de E.B.U.-landen en een beweging van fr 507 miljoen ten gunste van de B.L.E.U. in de bilaterale akkoorden met de niet-lidstaten, welke in tabel I vervat is onder de « Andere netto-tegoeden of -verplichtingen », en anderzijds de inning van schatkistcertificaten voor een bedrag van fr 636 miljoen door de landen die onder die vorm hun creditsaldi in bilaterale akkoorden aanhielden.

De *verplichtingen tegenover het Internationaal Muntfonds en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling* liepen met fr 11 miljoen terug. De rekening van de tweede dier instellingen bij de Nationale Bank, welke in tabel I onder de « Andere netto-tegoeden of -verplichtingen » voorkomt, is inderdaad met dat bedrag verminderd daar de

nieuwe voorschotten ten gunste van verschillende landen enigszins hoger lagen dan de stortingen ontvangen voor de dienst van bestaande leningen.

De *netto-verplichtingen in Belgische franken tegenover de Kolonie* stegen met fr 2,6 milliard. Dit cijfer sluit een verhoging in met fr 328 miljoen van de portefeuille schatkistcertificaten van Belgisch-Kongo en voor het overige een toeneming van de verplichtingen van het Belgische bankwezen.

De terugbetaling van de fr 658 miljoen certificaten waarop in Juni 1953 door de Nederlandse banken werd ingeschreven, veroorzaakte een vermindering van de *andere verplichtingen tegenover overheids- en bankinstellingen*. Deze bereikte echter slechts fr 211 miljoen wegens de plaatsing van fr 321 miljoen certificaten bij de Bank voor Internationale Betalingen en wegens het feit dat de verplichtingen van de Nationale Bank in het kader van de financiële overeenkomsten met fr 123 miljoen toenamen; die laatste beweging is in tabel I begrepen in de « *Andere netto-tegoeden of -verplichtingen* ».

De *andere tegoeden* stegen met fr 158 miljoen; de vereffening van de vorderingen op Frankrijk en op het Verenigd-Koninkrijk en enkele andere factoren van teruggang werden meer dan goedgemaakt door de aanzwelling met fr 2,4 milliard van de tegoeden der Nationale Bank in inwisselbare munt.

De *andere verplichtingen*, die met fr 78 miljoen stegen, zijn die der particuliere banken tegenover de buitenlandse particulieren, met uitsluiting van de koloniale.

Het monetair goud vormt de post 15 van tabel XII. Op tabel I wordt hij onderverdeeld in de Nationale Bank van België en de Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg.

BELANGRIJKSTE DEELBALANSEN

Het is belangwekkend de ontleding van de algemene betalingsbalans aan te vullen met een ontleding van de belangrijkste deelbalansen, d.i. de balans in goud, dollars en vrije Zwitserse franken, de balans in E.B.U.-deviezen en de balans in Belgische franken met de Kolonie. Vooraf dient echter aangestipt dat de deelbalansen deviezenbalansen zijn en geen balansen met bepaalde landen; bij de classificatie wordt inderdaad het betaalmiddel in aanmerking genomen en niet de plaats van herkomst of van bestemming van de transfer. Vermelden we nog dat de transacties in vrije Zwitserse franken dit jaar in de balans in goud en in dollars opgenomen werden. Vroeger maakten ze deel uit van de transacties in E.B.U.-deviezen; aan de hand van de beschikbare documentatie konden ze inderdaad niet afgezonderd worden.

1. Betalingsbalans van de B.L.E.U. in goud, in dollars en in vrije Zwitserse franken.

De in goud, dollars en vrije Zwitserse franken vereffende *goederentransacties* sloten met een tekort van fr 3 milliard in 1954 t.o.v. een overschot van fr 3,2 milliard in 1953.

Tabel XIII.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. in goud, in U.S.- en Canadese dollars en in vrije Zwitserse franken (in miljoenen franken)

	1953	1954
1. Goederentransacties :		
F.o.b.-uitvoer	19.886	15.351
F.o.b.-invoer	17.609	18.945
Saldo ...	+ 2.277	— 3.594
Andere goederentransacties	+ 914	+ 639
Totaal ...	+ 3.191	— 2.955
2. Onzichtbare transacties :		
Verplaatsingen in het buitenland	+ 52	+ 148
Vervoer	— 1.496	— 1.825
Verzekeringspremiën en uitkeringen	+ 73	+ 11
Inkomsten uit investeringen ...	— 642	— 1.056
Overheidstransacties niet elders vermeld	+ 99	— 122
Grensarbeiders en vreemde arbeiders	— 10	+ 8
Diversen	— 624	— 302
Totaal ...	— 2.548	— 3.138
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 643	— 6.093
4. Schenkingen :		
Particuliere schenkingen	+ 50	+ 41
Regeringsschenkingen	+ 150	+ 46
Totaal ...	+ 200	+ 87
5. Kapitaalbeweging :		
Particuliere sector	— 1.852	— 568
Overheidssector :		
Langlopende kapitalen	— 568	— 838
Kortlopende kapitalen	+ 3.192	+ 321
Totaal ...	+ 772	— 1.085
6. Particuliere overmakingen :		
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	— 350	— 45
Andere transfers	+ 1.265	+ 4.878
Totaal ...	+ 915	+ 4.833
7. Multilaterale betalingen :		
In het kader van betalingsakkoorden	+ 127	+ 862
U.S.-dollars van de E.B.U. ontvangen (+) of aan de E.B.U. afgestaan (—)	— 1.010	+ 3.545
Andere betalingen	+ 1.261	+ 527
Totaal ...	+ 378	+ 4.934
8. Vergissingen en weglatingen ...	+ 63	+ 111
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto-wisselreserves van het bankwezen	+ 2.971	+ 2.787

Van het ene jaar tot het andere liep de uitvoer met fr 4,5 milliard terug ten gevolge van een conjunctuurverslapping in Noord-Amerika waaraan een teruggang van de verzendingen van ijzer- en staal-

producten was te wijten en ten gevolge van een inkrimping van de afzet van goederen tegen betaling in dollars in landen die geen deel uitmaken van de zone der inwisselbare munten.

De invoer nam anderzijds met fr 1,3 milliard toe. Die toeneming is nochtans niet gevoeliger dan voor de gezamenlijke invoer van de B.L.E.U. uit al de landen. De bijna volledige afschaffing, in Mei 1954, van het discriminatiestelsel waaraan de aankopen in de dollarzone sedert September 1951 onderworpen waren, blijkt derhalve geen heroriëntering van de buitenlandse handel veroorzaakt te hebben.

De enige belangrijke wijziging die onder de andere goederentransacties t.o.v. 1953 werd vastgesteld, is de sterke inkrimping van het overschot op de beweging van niet monetair goud ten gevolge van de bijna totale stopzetting, om reeds vermelde redenen, van de verkopen tegen dollars vanwege de maatschappij Congor.

Het tekort op de *onzichtbare transacties* steeg van fr 2,5 milliard in 1953 tot fr 3,1 milliard in 1954. De stijging is hoofdzakelijk te wijten aan drie factoren; vooreerst zijn de vervoeruitgaven toegenomen ingevolge de verhoging van de vrachtkosten en van de ingevoerde hoeveelheden; anderzijds hebben de inkomsten uit buitenlandse investeringen in de Belgische particuliere sector in 1954 een normaler peil bereikt dan in 1953, toen slechts tamelijk geringe bedragen werden gerepatriëerd; tenslotte liepen de bedragen vanwege de Verenigde Staten en Canada in het kader van de N.A.T.O. ontvangen met nagenoeg fr 200 miljoen terug.

In het totaal sloten de *transacties op goederen en diensten* in 1954 met een tekort van fr 6,1 milliard tegenover een overschot van fr 643 miljoen in 1953. Het overschot in 1953 was echter van uitzonderlijke aard en voordien werden reeds tekorten vastgesteld van fr 10,1 milliard (1) in 1952 en van fr 14,1 milliard (1) in 1951.

De *schenkings* hebben slechts in geringe mate het tekort op de goederen- en dienstentransacties kunnen verzachten. De onvoorwaardelijke giften door de Mutual Security Agency toegekend, lagen namelijk fr 104 miljoen beneden die van het jaar voordien.

Anderzijds liet de *kapitaalbeweging* een tekort van fr 1,1 milliard in de plaats van een overschot van fr 772 miljoen. Wat de particuliere sector betreft, is het tekort nochtans van fr 1.852 tot fr 568 miljoen ingekrompen daar de investeringen in het buitenland in 1953 ingevolge een bijzonder belangrijke verrichting opgedreven waren. De publiekrechtelijke instellingen hebben echter niet meer zoveel leningen in inwisselbare deviezen aangegaan: de aanwendungen op de lening van \$ 30 miljoen door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling toegestaan en de netto-beleggingen

(1) Excl. de vrije Zwitserse franken.

van schatkistcertificaten bij de buitenlandse banken liepen afgetekend terug.

In het totaal lieten de transacties op goederen en diensten, de schenkings en de kapitaalbeweging een tekort van fr 7,1 milliard tegenover een overschot van fr 1,6 milliard het jaar voordien. Niettegenstaande die ommekeer stegen de netto-wisselreserves van het bankwezen met fr 2,8 milliard, d.i. met nauwelijks fr 200 miljoen minder dan in 1953, dank zij het batig saldo op de *particuliere overmakingen* en de *multilaterale betalingen*, dat van het ene jaar tot het andere van fr 1,3 tot fr 9,8 milliard is toegenomen.

De belangrijkste oorzaak van die toeneming moet gezocht worden in de betrekkingen met de E.B.U.

De B.L.E.U., die in 1953 aan die instelling fr 1 milliard goud of dollars overmaakte, ontving er in 1954 fr 3,5 milliard van. Die ommekeer is niet toe te schrijven aan een evolutie van de lopende transacties of van de kapitaalbeweging in E.B.U.-deviezen, maar aan de overeenkomsten die bij de verlenging van de E.B.U. voor het dienstjaar 1954-1955 getroffen werden en die in volgende paragraaf zullen toegelicht worden.

De tegenwaarde van het goud en de dollars door de Kolonie tegen Belgische franken verkocht, steeg bovendien van fr 2,9 tot fr 3,5 milliard. Die verkopen komen in tabel XIII onder de andere particuliere transfers voor wanneer ze op de markt plaatsvinden en onder de andere multilaterale betalingen wanneer de Centrale Bank van Belgisch-Kongo rechtstreeks met de Nationale Bank handelt.

Er dient opgemerkt dat noch de door de E.B.U. gestorte noch de door de Kolonie verkochte inwisselbare deviezen de conversie vertegenwoordigen van een overschot op de betalingsbalans met die monetaire zones in 1954. De eerste maken de gedeeltelijke vereffening uit van een vroegere vordering en tegenover de tweede staat, ten belope van fr 2,6 milliard (1), een verhoging van de netto-verplichtingen op korte termijn van de Belgisch-Luxemburgse overheids- en banksector.

2. **Betalingsbalans van de B.L.E.U. in E.B.U.-deviezen.**

Het tekort op de *goederentransacties* in E.B.U.-deviezen is lichtjes toegenomen en bereikt fr 2,9 milliard tegen fr 2,5 milliard in 1953. De invoer steeg een weinig sterker dan de uitvoer; anderzijds liep het overschot op het loonwerk sterker terug dan het overschot op de arbitrageverrichtingen toenam. Die bewegingen stemmen overeen met diegene die voor de algemene balans werden vastgesteld en zijn aan dezelfde oorzaken toe te schrijven.

De *onzichtbare transacties* hebben een enigszins belangrijker tekort gelaten. De toeneming van de

(1) De rubriek 14.3 van tabel XII.

Tabel XIV.

**Betalingsbalans van de B.L.E.U.
in E.B.U.-deviezen
(in millioenen franken)**

	1953	1954
1. Goederentransacties :		
F.o.b.-uitvoer	65.110	70.634
F.o.b.-invoer	70.612	76.303
Saldo ...	— 5.502	— 5.669
Andere goederentransacties	+ 2.957	+ 2.732
Totaal ...	— 2.545	— 2.937
2. Onzichtbare transacties :		
Verplaatsingen in het buitenland	— 1.517	— 1.116
Vervoer	— 2.958	— 3.902
Verzekeringspremiën en -uitke- ringen	— 63	— 95
Inkomsten uit investeringen ...	— 494	— 424
Overheidstransacties niet elders vermeld	— 643	— 1.101
Grensarbeiders en vreemde ar- beiders	+ 738	+ 942
Diversen	— 473	— 112
Totaal ...	— 5.410	— 5.808
3. Totaal der transacties op goede- ren en diensten (3 = 1 + 2)	— 7.955	— 8.745
4. Particuliere schenkingen	+ 30	+ 468
5. Kapitaalbeweging :		
Particuliere sector	— 1.123	— 1.366
Overheidssector :		
Langlopende kapitalen	+ 910	+ 2.556
Kortlopende kapitalen	+ 1.184	+ 924
Totaal ...	+ 971	+ 2.114
6. Particuliere overmakingen :		
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	+ 6.039	+ 6.218
Andere transfers	— 347	— 928
Totaal ...	+ 5.692	+ 5.290
7. Multilaterale betalingen :		
In het kader van betalingsak- koorden	— 121	— 64
U.S.-dollars van de E.B.U. ont- vangen (+) of aan de E.B.U. afgestaan (—)	+ 1.010	— 3.545
Andere betalingen	— 763	— 252
Totaal ...	+ 126	— 3.861
8. Vergissingen en weglatingen ...	+ 129	— 145
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto-wisselre- serves van het bankwezen	— 1.007	— 4.879

vervoeruitgaven en van het Belgische aandeel in de werken welke in het buitenland in het kader van de N.A.T.O. werden uitgevoerd, werd niet volledig goedgemaakt door de verbetering van het Europese vreemdelingenverkeer in België, door de teruggang van de aankopen bij het bankwezen van Zwitserse franken en lires voor reisonkosten en door de verminderde geldverzendingen vanwege de Italiaanse mijnwerkers naar hun families.

De door België ontvangen *particuliere schenkingen* geven een afgetekende stijging te zien, daar de

Duitse en Nederlandse steenkolenmijnen in het kader van de E.G.K.S., zoals reeds hoger vermeld, veel belangrijker bedragen hebben overgemaakt dan het jaar voordien.

Wat de rubriek *kapitaalbeweging* betreft, geven slechts de langlopende kapitalen van de overheidssector een afgetekende wijziging te zien; ze stegen in 1954 ingevolge ontleningen vanwege de Staat en de lagere publiekrechtelijke instellingen op de Nederlandse markt. Hierover zullen verder nog omstandige gegevens verstrekt worden.

Wat de kortlopende kapitalen van de overheidssector betreft, zouden de inschrijvingen op schatkistcertificaten door de Nederlandse banken voor een bedrag van fr 658 miljoen in 1953 en de terugbetaling er van in 1954 een ommekeer van het saldo veroorzaakt hebben, zo de vereffening van de bilaterale vorderingen op Frankrijk en op het Verenigd-Koninkrijk van het ene jaar tot het andere niet versneld ware geworden.

In het totaal steeg de netto-kapitaaltoevoer ten gunste van de B.L.E.U. van fr 1 miljard in 1953 tot fr 2,1 miljard in 1954.

De *particuliere overmakingen* benaderden ongeveer hetzelfde peil als het jaar voordien. Het overschot op de verrichtingen voor rekening van de Kolonie lag nog steeds hoger dan fr 6 miljard en heeft derhalve het eigen tekort van de B.L.E.U. in E.B.U.-deviezen uit hoofde van lopende transacties en van kapitaalbeweging meer dan goedgemaakt.

De *multilaterale betalingen* die in 1953 praktisch in evenwicht waren, sloten in 1954 met een tekort van fr 3,9 miljard. Tijdens dit laatste jaar heeft de B.L.E.U. inderdaad voor een bedrag van fr 3,5 miljard dollar ontvangen van de E.B.U., terwijl ze het jaar voordien er voor fr 1 miljard heeft moeten afstaan.

Die toevoer en die afvoer van dollars, waartegenover ontvangsten en uitgaven van E.B.U.-deviezen stonden, zijn het resultaat van vier reeksen transacties :

1) bij iedere maandelijkse compensatie werd het saldo van de tegoeden en van de verplichtingen der buitenlandse centrale banken in de boeken van de Nationale Bank op het einde van de maand voordien ten belope van 50 pCt. in dollars vereffend. België heeft uit dien hoofde een netto-bedrag van fr 1.260 miljoen in 1953 en van fr 649 miljoen in 1954 moeten uitgeven;

2) in uitvoering van de beslissingen op 30 Juni 1952 door de Raad van de E.O.E.S. getroffen, werden de voorschotten buiten quotum door de B.L.E.U. op die datum aan de E.B.U. toegestaan, op verschillende wijzen gedekt en inzonderheid door een bijzondere lening van de B.L.E.U. aan de E.B.U. voor een bedrag van 50 miljoen rekeneenheden, d.i. fr 2,5 miljard, terugbetaalbaar in vijf gelijke annuïteiten van 30 Juni 1953 af tot 30 Juni 1957 inbegrepen. De terugbetaling gebeurde, in 1953 en 1954,

voor de helft in dollars en voor de helft door verhoging van de Belgisch-Luxemburgse vordering op de E.B.U.; ze heeft zich derhalve voor de B.L.E.U. tijdens elk van beide jaren geuit in een aanvoer van dollars voor een bedrag van fr 250 miljoen.

3) ter gelegenheid van de verlenging van de E.B.U. voor het dienstjaar 1954-1955, werden op de Belgisch-Luxemburgse vordering door de Unie zelf een bedrag van fr 800 miljoen en door de debiteurlanden een bedrag van fr 2,6 milliard in dollars terugbetaald;

4) het saldo van de vordering werd bijna volledig « gebilateraliseerd » t.o.v. de debiteurlanden en er werden aflossingsplannen met een looptijd van 5 tot 7 jaar opgesteld. Op 31 December 1954 had de B.L.E.U. uit dien hoofde fr 519 miljoen ontvangen.

De verkopen van E.B.U.-deviezen door de Nationale Bank aan de Centrale Bank van Belgisch-Kongo, die de belangrijkste factor van de post « Andere multilaterale betalingen » uitmaken, liepen van 1953 tot 1954 gevoelig terug.

In het totaal verminderden de netto-tegoeden in E.B.U.-deviezen van het bankwezen met fr 4,9 milliard; in 1953 bedroeg de vermindering slechts fr 1 milliard.

In de loop van de twee jaar is het vooral de Belgisch-Luxemburgse vordering op de E.B.U. die wijzigingen onderging. Andere stijgingen of dalingen verdienen nochtans ook vermeld te worden. De bedragen er van vindt men in tabel XV.

Tabel XV.

**Verloop van de tegoeden en verplichtingen
in E.B.U.-deviezen ¹**
(in miljoenen franken)

	1953	1954
A. Nationale Bank :		
Vordering op de E.B.U.	— 1.011	— 4.344
Gevestigde bilaterale vorderingen .	— 480	— 29
Bijzondere lening aan de E.B.U. .	— 500	— 500
Rekeningen-courant van de E.B.U.- landen	+ 900	+ 78
Portefeuille op het buitenland	— 6	+ 48
Totaal ...	— 1.097	— 4.747
B. Particuliere banken :		
Tegoeden op de E.B.U.-landen	+ 108	+ 760
Verplichtingen tegenover de E.B.U.- landen	— 18	— 892
Totaal ...	+ 90	— 132
Algemeen totaal ...	— 1.007	— 4.879

¹ Vermeerdering van tegoeden of vermindering van verplichtingen : +.
Vermindering van tegoeden of vermeerdering van verplichtingen : —.

De gevestigde bilaterale vorderingen zijn diegene die bestonden op het ogenblik van de oprichting van de E.B.U. op 1 Juli 1950. Het bedrag van fr 29 miljoen, dat in 1954 werd afgelost, vertegenwoordigt het

saldo welk bij het begin van het jaar nog verschuldigd bleef.

De oorsprong van de bijzondere lening aan de E.B.U. en de wijze van terugbetaling werden hoger uiteengezet.

De rekeningen-courant van de E.B.U.-landen zijn de bilaterale tegoeden en verplichtingen van de buitenlandse centrale banken die tussen de maandelijkse compensaties in de boeken van de Nationale Bank opgenomen worden; het netto-bedrag er van verschilde op het einde van 1954 weinig van dat in het begin van het jaar.

Tenslotte namen de tegoeden en verplichtingen in E.B.U.-deviezen der particuliere banken toe; hun netto-positie onderging echter bijna geen wijzigingen.

3. Betalingsbalans van de B.L.E.U. met Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi.

De betalingsbalans van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi met de rest van de wereld over het algemeen en met de B.L.E.U. in het bijzonder, werd gecommuniqueerd in het Verslag van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi (1) en in een artikel verschenen in het Aprilnummer 1955 van het Tijdschrift van dezelfde instelling (2). De gegevens door die twee documenten verstrekt, verschillen in zekere opzichten van diegene die in tabel XVI voorkomen.

1) De waarde, welke de Centrale Bank voor de uitvoer van koloniale producten naar de B.L.E.U. vermeldt, omvat bepaalde vervoerkosten; ze werd door ons tot een loutere f.o.b.-waarde herleid; het verschil werd naar de post « Vervoer » der onzichtbare transacties overgedragen.

2) De emissies van leningen vanwege de Koloniale Schatkist op de Belgische markt en de aflossingen er van betekenen voor Kongo bewegingen van overheidskapitaal; voor België zijn het bewegingen van particulier kapitaal.

3) Een verhoging of een vermindering van de portefeuille Belgische schatkistcertificaten der Koloniale Schatkist of der Centrale Bank wordt door ons als een kapitaalbeweging van de overheidssector beschouwd. In het schema van de Centrale Bank daarentegen, wordt ze gelijkgesteld met een verhoging of een vermindering der wisselreserves van Kongo; de certificaten waarop door Ruanda-Urundi met behulp van de door België toegestane voorschotten wordt ingeschreven, worden namelijk op die wijze behandeld.

4) In 1953 had de Kolonie op termijn Belgische franken gekocht tegen dollars voor een bedrag van fr 345 miljoen; de verrichting werd in 1954 afgewikkeld. De Centrale Bank had die aankoop reeds

(1) Blz. 50-58.
(2) Blz. 145-160 « De Betalingsbalans van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi in 1954 ».

in 1953 geboekt, terwijl hij in de tabel XVI slechts in 1954 voorkomt. Uit dien hoofde bereikt het bedrag der « Andere particuliere transfers » en der « Multilaterale betalingen » fr 3.406 miljoen, terwijl de « Arbitrages van deviezen tegen Belgische franken », vermeld op blz. 158 van het voornoemd artikel, slechts fr 3.061 miljoen bedragen. Ook het cijfer dat wij verstrekken voor de verhoging, tijdens het afgelopen jaar, der tegoeden in Belgische franken van de Kolonie ligt hoger dan dit van de Centrale Bank.

Anderzijds wordt de betalingsbalans van de B.L.E.U. met Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi hier niet helemaal op dezelfde wijze voorgesteld als in het artikel welk in Juni 1954 in dit *Tijdschrift* verscheen. De doorvoer met bestemming naar of herkomstig van de Kolonie komt, meer in het bijzonder, niet meer onder de goederentransacties voor, maar wordt opgenomen in de verrichtingen voor rekening van de Kolonie.

Tabel XVI.

**Betalingsbalans van de B.L.E.U.
met Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi**
(in miljoenen franken)

	1953	1954
1. <i>Goederentransacties</i> :		
F.o.b.-uitvoer	6.490	6.271
F.o.b.-invoer	3.955	4.857
Saldo ...	+ 2.535	+ 1.414
Andere goederentransacties	+ 134	+ 121
Totaal ...	+ 2.669	+ 1.535
2. <i>Onzichtbare transacties</i> :		
Verplaatsingen in het buitenland	+ 343	+ 537
Vervoer	+ 2.435	+ 3.119
Inkomsten uit investeringen ...	+ 1.803	+ 2.140
Overheidstransacties niet elders vermeld	— 316	— 240
Diversen	+ 670	+ 1.229
Totaal ..	+ 4.935	+ 6.785
3. <i>Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)</i>	+ 7.604	+ 8.320
4. <i>Particuliere schenkingen</i>	+ 363	+ 488
5. <i>Kapitaalbeweging</i> :		
Particuliere sector	+ 66	— 1.839
Overheidssector :		
Langlopende kapitalen	—	100
Kortlopende kapitalen	— 3.075	+ 328
Totaal ...	— 3.009	— 1.611
6. <i>Particuliere overmakingen</i> :		
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	— 5.529	— 5.979
Andere transfers	— 297	— 3.192
Totaal ...	— 5.826	— 9.171
7. <i>Multilaterale betalingen</i>	— 913	— 214
8. <i>Vergissingen en weglatingen</i> ...		— 51
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto-wisselreserves van het bankwezen	— 1.781	— 2.239

Het overschot op de *goederentransacties* liep van fr 2,7 milliard in 1953 tot fr 1,5 milliard in 1954 terug. Die vermindering is inzonderheid toe te

schrijven aan een zekere heroriëntering van de buitenlandse handel van Belgisch-Kongo. Volgens de koloniale douanestatistieken is het aandeel van het Moederland in de Kongolese uitvoer inderdaad tussen 1953 en 1954 van 22,2 tot 24,3 pCt. toegenomen, terwijl het aandeel in de invoer van 40,2 tot 37,7 pCt. terugliep. Bovendien stegen de prijzen van de door de Kolonie uitgevoerde grondstoffen van het ene jaar tot het andere.

De *onzichtbare transacties* lieten een overschot van fr 6,8 milliard tegen fr 4,9 milliard in 1953. De toeneming weerspiegelt de economische ontwikkeling van de Kolonie en ook in zekere mate een meer volledige telling van haar uitgaven. Stippen we aan dat de inkomsten uit investeringen wellicht overschat zijn; het was inderdaad onmogelijk die inkomsten te verminderen met de in Belgische franken betaalbaar gestelde maar door vreemdelingen geïnde dividenden der koloniale vennootschappen.

In het totaal sloten de *transacties op goederen en diensten* met een overschot van fr 8,3 milliard, d.i. fr 716 miljoen meer dan het jaar voordien.

Het overschot op de *particuliere schenkingen* is ook enigszins toegenomen.

De *kapitaalbeweging* met bestemming naar de Kolonie bedroeg slechts fr 1,6 milliard, d.i. fr 1,4 milliard minder dan in 1953. Kongo incasseerde het bedrag van fr 2,2 milliard van de lening die in April op de Belgische markt werd uitgegeven, doch de vereffening van Belgische schatkistcertificaten door de Koloniale Schatkist en door de Centrale Bank, die in 1953 fr 3,1 milliard bereikt had, heeft in 1954 plaats gemaakt voor netto-inschrijvingen ten belope van fr 228 miljoen. Dat cijfer omvat inzonderheid de inschrijving door Kongo op fr 78 miljoen certificaten ter financiering van de oprichting van een administratief bouwwerk voor het Ministerie van Koloniën en de terugbetaling van vervallen certificaten van Ruanda-Urundi voor een bedrag van fr 100 miljoen.

De *particuliere overmakingen* ten gunste van Belgisch-Kongo stegen van 1953 tot 1954 van fr 5,8 tot fr 9,2 milliard. Die belangrijke stijging is ten belope van fr 450 miljoen toe te schrijven aan de verrichtingen voor rekening van de Kolonie, maar vooral aan de andere transfers, d.i. aan de verkopen van deviezen door het koloniale bankwezen op de Belgische wisselmarkt, die van het ene jaar tot het andere met fr 2,9 milliard toenamen.

De *multilaterale betalingen*, d.i. de verkopen van deviezen van de Centrale Bank aan de Nationale Bank, liepen daarentegen van fr 913 miljoen in 1953 tot fr 214 miljoen in 1954 terug.

Per saldo stegen de verplichtingen van het Belgische bankwezen t.o.v. de Kolonie enigszins sneller dan in 1953 en wel met fr 2,2 milliard. De toeneming van de tegoeden in Belgische franken van het Kongolese particuliere bedrijfsleven bedraagt fr 1,5 milliard van dit totaal.

4. Besluiten.

De tabellen XVII en XVIII geven een overzicht, per valuta, van de verschillende posten van de betalingsbalans der B.L.E.U. in 1953 en in 1954. Er kan uit afgeleid worden in welke mate de bewegingen van de algemene balans aan de verschillende deelbalansen zijn toe te schrijven.

De ommekeer van het saldo der *goederentransacties* van een overschot van fr 2,7 milliard in 1953 tot een tekort van fr 2,1 milliard in 1954 weerspiegelt hoofdzakelijk een gelijkaardige ommekeer van het saldo in inwisselbare deviezen, welke vooral te wijten is aan een teruggang van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer inzonderheid wegens de conjunctuurverslapping in Noord-Amerika. De balans in andere deviezen is de enige die een verbetering t.o.v. het jaar voordien te zien geeft, dank zij een uitbreiding van de afzet in het buitenland en meer in het bijzonder in Latijns-Amerika.

Het tekort op de *onzichtbare transacties* lag in 1954 enigszins beneden dat van 1953; het bedroeg fr 2,5 milliard tegen fr 3,1 milliard. Die vermindering is te wijten aan de verhoging van het overschot t.o.v. de Kolonie, welke veroorzaakt werd door de economische ontwikkeling van deze laatste.

Het totaal der *transacties op goederen en diensten*, welk het jaar voordien practisch in evenwicht was, liet een tekort van fr 4,6 milliard. De hoofdzakelijke reden van die ontwikkeling moet gezocht worden in de balans in inwisselbare deviezen, waarvan het creditsaldo van fr 0,7 milliard in 1953 is omgeslagen in een debetsaldo van fr 6,1 milliard in 1954.

Het overschot op de *schenkingen* steeg met fr 0,5 milliard. Die toeneming stemt overeen met die van de balans in E.B.U.-deviezen, welke toe te schrijven

is aan belangrijker transfers ten gunste van de Belgische steenkolenmijnen in het kader van de E.G.K.S.

De *kapitaalbeweging* heeft met een tekort van ongeveer fr 1,5 milliard nagenoeg hetzelfde peil bereikt als het jaar voordien. De spreiding per valuta heeft echter belangrijke wijzigingen ondergaan. Wat enerzijds het goud, de dollars en de vrije Zwitserse franken betreft, is het overschot van fr 0,8 milliard in 1953, in 1954 een tekort geworden van fr 1,1 milliard, daar de Schatkist minder certificaten in inwisselbare deviezen heeft geplaatst. Anderzijds steeg het overschot in E.B.U.-deviezen met fr 1,1 milliard ten gevolge van de emissies vanwege de publiekrechtelijke instellingen op de Nederlandse markt; het tekort met Kongo is met fr 1,4 milliard teruggelopen daar de Koloniale Schatkist en de Centrale Bank opgehouden hebben Belgische schatkistcertificaten te vereffenen.

In het totaal wordt vastgesteld dat het tekort op de lopende transacties en op de kapitaalbeweging van het ene jaar tot het andere van fr 1,2 tot fr 4,9 milliard is gestegen. Men kan eveneens vaststellen dat de verslechtering beperkt blijft tot de balans in inwisselbare deviezen, daar de andere drie balansen een voor de B.L.E.U. gunstige ontwikkeling hebben getoond.

De vergroting van het tekort op de algemene balans komt echter niet tot uiting in de netto-reserves in inwisselbare deviezen van het bankwezen, doch wel in de tegoeden in E.B.U.-deviezen en in de verplichtingen tegenover de Kolonie. De E.B.U., de E.B.U.-landen en Belgisch-Kongo hebben tijdens het afgelopen jaar inderdaad belangrijke dollarbedragen tegen hun eigen valuta of tegen Belgische franken gearbitreerd.

Tabel XVII.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. in 1953

(in milliarden franken)

	Goud, U.S.-\$, Canadese \$, vrije Zwitserse franken	E.B.U.- deviezen	Transacties in Belgische franken met Kongo	Andero deviezen	Totaal
1. Goederentransacties :					
F.o.b.-uitvoer ¹	19,9	65,1	6,5	6,9	98,0
F.o.b.-invoer ¹	17,6	70,6	4,0	7,9	99,9
Saldo...	+ 2,3	— 5,5	+ 2,5	— 1,0	— 1,9
Andere goederentransacties ¹	+ 0,9	+ 3,0	+ 0,1	+ 0,4	+ 4,6
Totaal ...	+ 3,2	— 2,5	+ 2,6	— 0,6	+ 2,7
2. Onzichtbare transacties :					
Verplaatsingen in het buitenland	+ 0,1	— 1,5	+ 0,4	— 0,1	— 1,1
Vervoer	— 1,5	— 2,9	+ 2,4	— 0,4	— 2,4
Verzekeringspremiën en -uitkeringen	+ 0,1	— 0,1	—	—	—
Inkomsten uit investeringen	— 0,7	— 0,5	+ 1,8	+ 0,2	+ 0,8
Overheidstransacties niet elders vermeld	+ 0,1	— 0,6	— 0,3	— 0,1	— 0,9
Grensarbeiders en vreemde arbeiders	—	+ 0,7	—	—	+ 0,7
Diversen	— 0,6	— 0,5	+ 0,7	+ 0,2	— 0,2
Totaal ...	— 2,5	— 5,4	+ 5,0	— 0,2	— 3,1
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 0,7	— 7,9	+ 7,6	— 0,8	— 0,4
4. Schenkingen :					
Particuliere schenkingen	—	—	+ 0,3	+ 0,1	+ 0,4
Regeringsschenkingen	+ 0,2	—	—	—	+ 0,2
Totaal ...	+ 0,2	—	+ 0,3	+ 0,1	+ 0,6
5. Kapitaalbeweging :					
Particuliere sector	— 1,8	— 1,1	+ 0,1	—	— 2,8
Overheidssector :					
Langlopende kapitalen	— 0,6	+ 0,9	—	—	+ 0,3
Kortlopende kapitalen	+ 3,2	+ 1,2	— 3,1	— 0,3	+ 1,0
Totaal ...	+ 0,8	+ 1,0	— 3,0	— 0,3	— 1,5
6. Particuliere overmakingen :					
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	— 0,4	+ 6,0	— 5,5	— 0,1	—
Andere transfers	+ 1,3	— 0,3	— 0,3	— 0,7	—
Totaal ...	+ 0,9	+ 5,7	— 5,8	— 0,8	—
7. Multilaterale betalingen :					
In het kader van betalingsakkoorden	+ 0,1	— 0,1	—	—	—
U.S.-dollars aan de E.B.U. afgestaan	— 1,0	+ 1,0	—	—	—
Andere betalingen	+ 1,3	— 0,8	— 0,9	+ 0,4	—
Totaal ...	+ 0,4	+ 0,1	— 0,9	+ 0,4	—
8. Vergissingen en weglatingen	—	+ 0,1	—	—	+ 0,1
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto- wisselreserves van het bankwezen	+ 3,0	— 1,0	— 1,8	— 1,4	— 1,2

¹ Het totaal van de deelbalansen stemt niet overeen met de algemene balans. Het gedeelte der transacties van niet monetair goud, welk door de douanostatistiek gekend is, kon inderdaad niet per valuta geschift worden. In de deelbalansen komt het derhalve onder de in- en uitvoer voor. In de algemene balans daarentegen worden al de bewegingen van niet monetair goud onder de andere goederentransacties opgenomen.

Tabel XVIII.

Betalingbalans van de B.L.E.U. in 1954

(in Milliarden franken)

	Goud, U.S.-\$, Canadese \$, vrije Zwitserse franken	E.B.U.- deviezen	Transacties in Belgische franken met Kongo	Andere deviezen	Totaal
1. Goederentransacties :					
F.o.b.-uitvoer ¹	15,4	70,6	6,3	9,5	101,6
F.o.b.-invoer ¹	19,0	76,3	4,9	7,5	107,6
Saldo...	— 3,6	— 5,7	+ 1,4	+ 2,0	— 6,0
Andere goederentransacties ¹	+ 0,6	+ 2,7	+ 0,1	+ 0,4	+ 3,9
Totaal ...	— 3,0	— 3,0	+ 1,5	+ 2,4	— 2,1
2. Onzichtbare transacties :					
Verplaatsingen in het buitenland	+ 0,1	— 1,1	+ 0,6	—	— 0,4
Vervoer	— 1,8	— 3,9	+ 3,1	— 0,4	— 3,0
Verzekeringspremiën en -uitkeringen	—	— 0,1	—	—	— 0,1
Inkomsten uit investeringen	— 1,0	— 0,4	+ 2,1	—	+ 0,7
Overheidstransacties niet elders vermeld	— 0,1	— 1,1	— 0,2	— 0,1	— 1,5
Grensarbeiders en vreemde arbeiders	—	+ 0,9	—	+ 0,1	+ 1,0
Diversen	— 0,3	— 0,1	+ 1,2	—	+ 0,8
Totaal ...	— 3,1	— 5,8	+ 6,8	— 0,4	— 2,5
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	— 6,1	— 8,8	+ 8,3	+ 2,0	— 4,6
4. Schenkingen :					
Particuliere schenkingen	—	+ 0,5	+ 0,5	—	+ 1,0
Regeringsschenkingen	+ 0,1	—	—	—	+ 0,1
Totaal ...	+ 0,1	+ 0,5	+ 0,5	—	+ 1,1
5. Kapitaalbeweging :					
Particuliere sector	— 0,6	— 1,4	— 1,8	— 0,1	— 3,9
Overheidssector :					
Langlopende kapitalen	— 0,8	+ 2,6	— 0,1	—	+ 1,7
Kortlopende kapitalen	+ 0,3	+ 0,9	+ 0,3	— 0,6	+ 0,9
Totaal ...	— 1,1	+ 2,1	— 1,6	— 0,7	— 1,3
6. Particuliere overmakingen :					
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	—	+ 6,2	— 6,0	— 0,2	—
Andere transfers	+ 4,9	— 0,9	— 3,2	— 0,8	—
Totaal ...	+ 4,9	+ 5,3	— 9,2	— 1,0	—
7. Multilaterale betalingen :					
In het kader van betalingsakkoorden	+ 0,9	— 0,1	—	— 0,8	—
U.S.-dollars van de E.B.U. ontvangen	+ 3,5	— 3,5	—	—	—
Andere betalingen	+ 0,5	— 0,3	— 0,2	—	—
Totaal ...	+ 4,9	— 3,9	— 0,2	— 0,8	—
8. Vergissingen en weglatingen	+ 0,1	— 0,1	—	— 0,1	— 0,1
Totaal overeenstemmend met de beweging van de netto- wisselreserves van het bankwezen	+ 2,8	— 4,9	— 2,2	— 0,6	— 4,9

¹ Zie noot 1 van tabel XVII.

DE BEGROTINGSPOLITIEK VAN HET ZWITSERS EEDGENOOTSCHAP

Bij het begin van elk jaar richt de Zwitserse Bondsraad tot de Bondsvergadering een boodschap over de Rijksrekening van het Eedgenootschap betreffende het vorig jaar. Dit document is meer dan een louter financiële balans van het afgelopen jaar; het schetst de belangrijkste trekken van de economische toestand van het land en zet de beginselen uiteen van de begrotingspolitiek evenals de toepassing er van tijdens de verschillende stadia van de economische evolutie. De « Boodschap betreffende de Rijksrekening van het Zwitsers Eedgenootschap voor het jaar 1954 », in het begin van de maand April rondgedeeld, bevat terzake een reeks bijzonder belangwekkende inlichtingen.

Zeer gunstige economische toestand.

De economische toestand van Zwitserland verbeterde tijdens de jongste jaren voortdurend. Het jaar 1954 is in verschillende opzichten uitzonderlijk gunstig geweest.

De gezamenlijke buitenlandse handel heeft nagevoeg fr 11 milliard bereikt.

Tabel I.

Buitenlandse handel van Zwitserland

(in miljoenen Zwitserse franken)

Bron : Nationale Bank van Zwitserland, Maandelijks tijdschrift.

	Invoer	Uitvoer	Buitenlandse handel
1950	4.536	3.911	8.447
1951	5.916	4.691	10.607
1952	5.206	4.749	9.955
1953	5.071	5.165	10.236
1954	5.592	5.272	10.864

De uitvoer geeft een stijgende lijn te zien; tijdens de laatste maanden van 1954 onderging de nijverheid de gunstige invloed van een gevoelige aangroei der uitvoerbestellingen.

De toeneming van de invoer is te wijten aan het aanleggen van nieuwe grondstoffenvoorraden. Ze weerspiegelt een hoge economische bedrijvigheid, wat eveneens tot uiting komt in de afwezigheid van werkloosheid. Zwitserland heeft zich zelfs verplicht gezien het aantal buitenlandse arbeiders met 25.000 te verhogen ten einde aan de aanwervingsvraag, bijzonder in de bouwnijverheid, het hoofd te bieden. De gezamenlijke omvang van de bouwbedrijvigheid wordt op fr 3,5 milliard geraamd.

Tabel II.

Omvang van de bouwbedrijvigheid

(in miljoenen Zwitserse franken)

1950	2.160
1951	2.759
1952	2.763
1953	3.052
1954	3.435

Die gunstige conjunctuur heeft het spaarwezen aangemoedigd. De naar belegging zoekende kapitalen bleven de geld- en kapitaalmarkt overstromen. Ten einde de inflatoire invloed van die uitzonderlijke liquiditeit op te vangen en de gevolgen te vermijden die uit sociaal en financieel gezichtspunt uit een te scherpe daling van de rentevoet zouden voortvloeien, werden in samenwerking met de grote banken en het bestuur van het Compensatiefonds voor ouderdoms- en overlevingsverzekering maatregelen getroffen om de kapitaalmarkt te ontlasten. De toegenomen kapitaaluitvoer heeft in dezelfde zin gewerkt. De Boodschap rechtvaardigt in de volgende bewoordingen de bijzondere toestand waarin Zwitserland zich terzake bevindt : « Het streven naar stabilisatie van de rentevoet op een gegeven peil gebeurt niet alleen ten gunste van de spaarders, de renteniers, de pensioenkasen der openbare lichamen evenals van de andere verzekeringsinstellingen; met inbegrip van het grote sociale werk der ouderdoms- en overlevingsverzekering, doch beoogt eveneens de bestrijding van de inflatietendenzen welke uit de overmatige geldruimte voortvloeien ».

De betalingsbalans sloot in 1954 met een overschot van fr 1 milliard. Terwijl de handelsbalans een tekort van fr 320 miljoen te zien gaf, namen de ontvangsten uit het vreemdelingenverkeer en de inkomsten van in het buitenland belegde kapitalen opnieuw toe. Sedert 1950 stegen de inkomsten uit die twee bronnen regelmatig.

Tabel III.

Netto nationaal inkomen

(in milliarden Zwitserse franken)

	1950	1951	1952	1953	1954
Arbeidsinkomsten van werknemers	10,6	11,6	12,1	12,5	12,9
Bedrijfsinkomsten van de vrije beroepen	3,8	4,0	4,0	4,1	4,4
Winsten der ondernemingen	3,6	3,9	4,2	4,3	4,6
	18,0	19,5	20,3	20,9	21,9

De aangroei van het netto nationaal inkomen is

een veelzeggend teken van de aanhoudende verbetering der economische bedrijvigheid.

Tot besluit van zijn uiteenzetting over de economische toestand onderstreept de Bondsraad dat « een bloeiende economie en een politiek gericht op de verbetering van de volkswelvaart de onontbeerlijke voorwaarden zijn voor de gunstige ontwikkeling van de Rijksfinanciën ».

De financiën van het Zwitsers Eedgenootschap.

De huidige bloei heeft een gunstige weerslag op de overheidsfinanciën gehad.

De Zwitserse begroting, die de naam van « gezamenlijke rekening » draagt, wordt onderverdeeld in de « financiële rekening » en de « rekening der vermogenswijzigingen ».

Op de eerste rekening worden de fiscale ontvangsten geboekt evenals de werkelijke uitgaven van het Eedgenootschap, met inbegrip van de investeringsuitgaven welke in andere landen op de buitengewone begroting voorkomen.

De « rekening der vermogenswijzigingen » is eigen aan het Zwitsers begrotingsstelsel. Op het debet van die rekening boekt de Bondsraad wat hij als « lasten » van het Eedgenootschap beschouwt, d.i. hoofdzakelijk afschrijvingen van investeringen, reserveringen ter dekking van bepaalde uitgaven zoals de verbetering van de wegenbouw, evenals bepaalde beleggingsverliezen. Op het credit schrijft de Bondsraad in wat hij als « inkomsten » beschouwt. Het betreft hoofdzakelijk verhogingen van investeringen, leningen, participaties en interingen van vroeger aangelegde reserves.

De gezamenlijke saldi van de « financiële rekening » en van de « rekening der vermogenswijzigingen »

Tabel IV.

Gezamenlijke rekening van het Zwitsers Eedgenootschap (in millioenen Zwitserse franken)

	1950	1951	1952	1953	1954	
					Vooruitzichten	Rekening 1
Financiële rekening :						
Ontvangsten ...	1.973	1.757	1.950	1.975	1.959	2.320
Uitgaven	1.637	1.786	2.161	1.884	1.923	1.959
Saldo ...	+336	-29	-211	+91	+36	+361
Rekening der vermogenswijzigingen :						
Lasten	368	207	440	551	217	498
Inkomsten	203	246	470	416	195	307
Saldo ...	-165	+39	+30	-135	-22	-131
Eindsaldo	+171	+10	-181	-44	+14	+230

1 Uitgevoerde verrichtingen.

gen » geven uiteindelijk het begrotingsoverschot of -tekort van het dienstjaar weer. Voor het jaar 1954 sloot de begroting met een overschot van fr 230 miljoen, wat veruit het bedrag der vooruitzichten over-

treft, die slechts fr 14 miljoen voorzagen. De begroting voor 1953 vertoonde een tekort van fr 44 miljoen.

De gunstige toestand van de begroting voor 1954 is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de toeneming van de ontvangsten die in ruime mate de vooruitzichten hebben overtroffen.

Tabel V.

Financiële rekening : Verloop der ontvangsten (in millioenen Zwitserse franken)

	1950	1951	1952	1953	1954
Fiscale ontvangsten .	1.668	1.485	1.672	1.599	1.968
Diverse ontvangsten .	306	272	278	376	352
Totaal ...	1.974	1.757	1.950	1.975	2.320

De verbetering van de ontvangsten houdt verband met de hogere opbrengst van de douanerechten en van de omzetbelasting en met de bijzondere inkomsten uit de verdedigingsbelasting, die slechts om de twee jaar geïnd wordt.

Terwijl de ontvangsten met fr 345 miljoen toenamen, stegen de uitgaven slechts met fr 75 miljoen.

Tabel VI.

Financiële rekening : Verloop der uitgaven (in millioenen Zwitserse franken)

	1950	1951	1952	1953	1954
Personeel	214	230	243	243	247
Algemene uitgaven	257	293	329	288	299
Bondstoelagen	298	275	403	318	349
Onroerende goederen, oorslogsmaterieel	258	392	540	466	377
Interesten	253	250	259	257	262
Aandeel der kantons	148	93	145	94	175
Diversen	209	253	242	218	250
Gezamenlijke uitgaven	1.637	1.786	2.161	1.884	1.959

Het grondwettelijk aandeel van de kantons in de opbrengst der ontvangsten steeg met fr 81 miljoen, waarvan fr 77 miljoen voortvloeien uit de verdedigingsbelasting. Afgezien van dit bedrag, dat voor het Eedgenootschap eigenlijk geen gestegen uitgaven betekent, geven de werkelijke uitgaven een vermindering van fr 6 miljoen te zien; deze heeft hoofdzakelijk betrekking op de uitgaven voor de landsverdediging. Alhoewel de militaire kredieten beneden die van 1953 lagen, werden ze niet volledig opgebruikt; ten einde de bouwnijverheid niet te overlasten, heeft de militaire administratie de uitvoering van bouwwerken uitgesteld. Anderzijds hebben de industrieën de bestellingen voor landsverdediging wegens de gunstige industriële conjunctuur niet volledig kunnen afwerken.

Klaarblijkelijk heeft de Bondsraad de gunstige toestand niet verder door middel van overheidsbestellingen willen aanmoedigen en hij heeft er aan

gehouden deze tot minder gunstige jaren uit te stellen. Die zelfde bezorgdheid komt tot uiting in de wijze waarop het zeer hoge begrotingsoverschot in 1954 op de balans van de Rijksrekening werd aangewend. De verdeling van het boni over de verschillende posten van die rekening wijst er op dat Zwitserland terzake een politiek van conjuncturele aard volgt die er in bestaat begrotingsoverschotten te reserveren. Hierdoor krijgt de balans van de Rijksrekening een gans bijzondere betekenis.

Balans van de Rijksrekening en geldbewegingen van het Eedgenootschap.

De balans van de Rijksrekening groepeerde de rekeningen van de reële activa, van de schulden, van de reserves en van het netto-vermogen. Ze resumeert de patrimoniale boekhouding van het Eedgenootschap op het einde van het begrotingsjaar.

Het verloop van de balans van het ene jaar tot het andere wijst op de uitgesproken bezorgdheid

Tabel VII.

Balans van de Rijksrekening

(in miljoenen Zwitserse franken)

ACTIVA	1953	1954	PASSIVA	1953	1954
Beschikbare middelen	452	688	Overheidsschuld	7.758	7.773
Debiteuren en beleggingen	931	1.124	Administratieve schuld	625	681
Investerings	2.004	2.007	Herwaarderingen	635	708
Interne rekeningen :			Interne rekeningen :		
Bondspoorwegen	1.156	1.128	Post, Telegraaf en Telefoon	469	459
Militaire werkplaatsen	108	108	Andere Bondsdiensten	761	747
Andere Bondsdiensten	178	225	Orderekeningen	400	311
Orderekeningen	400	311	Reserves	2.606	2.707
Tekort	8.025	7.795			
	13.254	13.386		13.254	13.886

vanwege de Bondsraad om de reserves te verstevigen. Die bezorgdheid komt inzonderheid tot uiting in de stijging van de volgende passiefrekeningen : reserves, herwaarderingen en administratieve schuld. De toeneming van deze laatste post is trouwens bijzonder kenmerkend voor de Zwitserse financiële politiek. De stijging van de « administratieve schuld » is gedeeltelijk te wijten aan de aanzwelling met fr 59 miljoen der « crisisreserves » van het particuliere bedrijfsleven. De industriëlen werden inderdaad tijdens de jongste jaren verzocht reserves aan te leggen; deze werden tegen depositobons bij het Eedgenootschap belegd. Die belastingvrije tegoe-den moeten dienen om de werkloosheid in geval van conjunctuurteruggang te bestrijden. Op het einde van December 1954 bedroegen ze fr 166 miljoen.

Op de actiefzijde verminderde het balanstekort met fr 230 miljoen; dit cijfer stemt overeen met het begrotingsoverschot. Het tekort wordt derhalve van fr 8.025 miljoen tot fr 7.795 miljoen teruggebracht en bereikt zijn laagste na-oorlogse peil. Dit resultaat is des te meer bevredigend daar de Bondsraad ten belope van een totaal bedrag van fr 100 miljoen het saldo van het materieel van de eerste wereld-oorlog heeft afgeschreven en een storting verrichtte op een reserverekening voor verlies. Die financiële verrichtingen waren op de begroting niet voorzien.

De verbetering van een financiële toestand welke in vergelijking met die van andere landen reeds gunstig uitvalt, blijkt eveneens uit de aangroei van de « beschikbare middelen », van de rekeningen « debiteuren en beleggingen », die tamelijk gemakkelijk omzetbare activa bevatten.

Aangaande het beheer van die twee rekeningen

dient er aan herinnerd dat de Zwitserse overheid de thesaurieverrichtingen sterk heeft gecentraliseerd. Haar bedoeling wordt in de Boodschap zeer duidelijk uitgedrukt : « In het belang van een eenvormige financiële politiek werd de thesaurie van het Eedgenootschap bij het Ministerie van Financiën gecentraliseerd. Zodoende kan een gezamenlijk overzicht verkregen worden van de financiële behoeften, van hun dekking en van de kastoestand van het Eedgenootschap en zijn instellingen; eveneens kunnen aldus de beschikbare middelen op het gepaste ogenblik doelmatig ingezet worden of kan door middel van leningen op de kapitaalmarkt opgetreden worden ».

De « beschikbare middelen » en de rekeningen « debiteuren » bedroegen in 1953 een weinig meer dan 10 pCt. van de activa; de Bondsraad heeft dit procent in 1954 tot 13,5 opgevoerd. De beschikbare middelen alleen werden met fr 236 miljoen verhoogd en bereikten fr 688 miljoen. Ze bestaan uit banktegoeden in Zwitserland en in het buitenland en uit een goudvoorraad die het Eedgenootschap in volle eigendom bezit. De Bondsraad achtte zijn thesaurie ontoereikend om een conjunctuurteruggang te bestrijden. Naar zijn mening zijn de uiterst hoge ontvangsten in 1954 bij de minste conjunctuurdaling onderhevig aan een plotse inkrimping, zoals tijdens het jaar 1949 in het bijzonder voor de douane-ontvangsten kon vastgesteld worden. Anderzijds nemen de uitgaven steeds verder toe en moet een verhoging van de militaire uitgaven voorzien worden die eenvoudig tot de volgende jaren werden verschoven. Het zijn die redenen die de overheid er toe gebracht hebben een voorzichtige financiële politiek

te aanvaarden, daar het volgens de bewoordingen zelf van de Boodschap : « weinig verstandig zou zijn de Rijksuitgaven in een periode van gunstige conjunctuur te verhogen en bijgevolg de economische expansie te verscherpen ». Het gaat anderzijds niet op in de huidige economische toestand de ontvangsten te verlagen. Zoals de Bondsraad het doet opmerken : « zijn de huidige ontvangsten waarover het Eedgenootschap ter dekking van zijn uitgaven kan beschikken, slechts verzekerd tot einde 1958 en kunnen, naargelang van de economische evolutie, grote schommelingen ondergaan ». Het Rijk moet vóór alles de financiële middelen voorzien om een eventuele crisis te dempen.

De Boodschap van 1954 van de Bondsraad stelt duidelijk de beginselen in het licht die de Zwitserse begrotingspolitiek ten tijde van voorspoed ten grondslag liggen. Wegens de zeer ruime geld- en kapitaalmarkt werd de versteviging van de financiële reserves met het oog op de bestrijding van een eventuele

teruggang, als de best aan de omstandigheden aangepaste oplossing beschouwd. En de Boodschap besluit : « De nadruk moet gelegd worden op het beginsel dat ook de Staat in jaren van voorspoed voorzorgen moet nemen voor meer ongunstige tijden. Hem moet op dit ogenblik de mogelijkheid geschonken worden om zijn financiële toestand te verstevigen. Dit kan gebeuren hetzij door terugbetaling van schulden, hetzij door reservering. Gelet op de nog uitermate ruime geld- en kapitaalmarkt hebben wij de reservering als de gepaste oplossing beschouwd. Ook op dit gebied kunnen de inspanningen van de Staat slechts bekroond worden wanneer ze door gans de bevolking geschraagd worden. Slechts wanneer omzichtigheid aan de dag gelegd wordt tegenover de eisen van allerlei aard, kan het Eedgenootschap voor meer ongunstige periodes reserves aanleggen. Daarmee kunnen de conjunctuurschommelingen gedempt worden, wat al de standen der bevolking ten goede komt ».

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Aprilnummer 1955 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Februari 1955. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XL, n° 1973, 6 April 1955, blz. 284-286.*)

DELMOTTE L., Krediet, een nieuw mirakel. (*V.E.V.-Berichten, Antwerpen, n° 7, 15 April 1955, blz. 759-762.*)

De structuur van de Belgische hypotheekmarkt. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XL, n° 1974, 13 April 1955, blz. 301-302.*)

La réduction du loyer de l'argent. (*Bulletin de Documentation du Ministère des Finances, Service d'Etudes et de Documentation, Maart 1955, blz. A1-A3.*)

LEGRAND S., Problèmes financiers d'aujourd'hui : crédits et investissements. (*Energie, Brussel, n° 128, Januari-Februari 1955, blz. 2491-2498.*)

MASOIN M., Considérations sur la situation des banques belges à fin 1954. (*Industrie, Brussel, n° 4, April 1955, blz. 238-241.*)

REY J., Pour faciliter les investissements. (*Bulletin d'Information du Comité national pour le Développement de l'Épargne mobilière, Brussel, n° 25, Mei 1955, blz. 2-4.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Februari 1955. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XL, n° 1973, 6 April 1955, blz. 284-286.*)

De structuur van de Belgische hypotheekmarkt. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XL, n° 1974, 13 April 1955, blz. 301-302.*)

VAN ESSCHE J., Het sparen in België in 1954. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XL, n° 1975, 20 April 1955, blz. 317-318.*)

WAELEBROECK J., Les revenus mobiliers. Intérêts et dividendes échéant aux particuliers. 1948-1953. (*Institut de Sociologie Solvay, Brussel, 1955, 60 blz.*)

3. PRIJZEN EN LONEN

Naleving van de overeenkomsten. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, n° 13, X, 1 Mei 1955, blz. 775-776.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

Beschouwingen over de begrotingen van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, IV, n° 3, Maart 1955, blz. 93-105.*)

Les fonds communaux de répartition en Belgique et à l'étranger. (*Crédit Communal de Belgique, Brussel, n° 32, April 1955, blz. 9-11.*)

Les interventions financières des communes en matière de chômage. (*Crédit Communal de Belgique, Brussel, n° 32, April 1955, blz. 1-5, 21.*)

WERTZ J., Statistische beschouwingen omtrent de evolutie van de openbare Schuld van Belgisch-Congo in 1954. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, IV, n° 3, Maart 1955, blz. 106-116.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

De verzekering van het politiek risico bij de uitvoer. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, n° 12 en 13, 20 April en 1 Mei 1955, blz. 751-765; 978-804.*)

6. WEDERUITRUSTING — BESTRIJDING VAN DE WERKLOOSHEID

LEGRAND S., Problèmes financiers d'aujourd'hui : crédits et investissements. (*Energie, Brussel, n° 128, Januari-Februari 1955, blz. 2491-2498.*)

Les interventions financières des communes en matière de chômage. (*Crédit Communal de Belgique, Brussel, n° 32, April 1955, blz. 1-5, 21.*)

MAGOS P.-W., Horizons sociaux : La réadaptation professionnelle des chômeurs. (*Industrie, Brussel, n° 4, April 1955, blz. 277-281.*)

REY J., Pour faciliter les investissements. (*Bulletin d'Information du Comité national pour le Développement de l'Épargne mobilière, Brussel, n° 25, Mei 1955, blz. 2-4.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE TRANSACTIES

Accord sur l'établissement d'une union européenne de paiements du 19 septembre 1950 amendé par les protocoles additionnels n° 2, 3, 4 et 5 et les décisions prises par le Conseil de l'O.E.C.E. jusqu'au 30 juin 1954. (*E.O.E.S., Parijs, 1954, 66 blz.*)

BREPOELS H.-J., Faut-il rétablir la convertibilité ? (*Revue pratique des questions commerciales et économiques, Luik, Maart 1955, blz. 31-38.*)

CARDINALI M., Unione europea di pagamenti e fondo europeo. (*Rassegna dell' Associazione Bancaria Italiana, Rome, n° 2, Februari 1955, blz. 161-162.*)

Conditions des opérations sur or. (*Banque des Règlements Internationaux, Bazel, 1954, 3e uitgave, Div. blz.*)

DEVOS S., Problèmes clefs de l'O.E.C.E. Convertibilité monétaire et libération des échanges. (*Les Cahiers de Bruges, Recherches européennes, Bulletin du Collège de l'Europe, Brugge, I, Maart 1955, blz. 18-26.*)

GATZ W., Ist die Konvertibilität der Währungen noch aktuell? (*Wirtschaftsdienst, Hamburg, n° 3, Maart 1955, blz. 139-146.*)

HABERLER G., Some aspects of convertibility. (*Economia Internazionale, Genève, VIII, n° 1, Februari 1955, blz. 1-14.*)

HARROD R., Convertibility problems. (*Economia Internazionale, Genève, VIII, n° 1, Februari 1955, blz. 20-34.*)

JACOBSSON P., Problems of the return to convertibility. (*Economia Internazionale, Genève, VIII, n° 1, Februari 1955, blz. 39-50.*)

KERSCHAGL R., Wirtschaftssystem und Konvertibilität. (*Wirtschaftsdienst, Hamburg, n° 3, Maart 1955, blz. 147-152.*)

KOSTNER N., Gedanken über die Konvertibilität. (*Aussenwirtschaft, Zurich, X, n° 1, Maart 1955, blz. 16-31.*)

OCKRENT R., Union européenne de paiements et convertibilité. (*Rassegna dell' Associazione Bancaria Italiana, Rome, n° 3, Februari 1955, blz. 154-160.*)

Sterling's uncollective approach. Convertibility without the « pre-requisites ». (*The Banker, Londen, n° 351, April 1955, blz. 201-205.*)

TINBERGEN J., International economic integration. (*Elsevier, Amsterdam, 1954, 191 blz.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

LAROCK V., Les obstacles qu'il reste à franchir avant de réaliser l'Union Economique. (*Vita, Bulletin de la Confédération de l'Alimentation belge, Brussel, n° 7, 15 April 1955, blz. 303-310.*)

LE BENELUX. Activité de 1944 à 1954. (*Les Archives politiques, économiques et sociales, Parijs, Maart 1955, Doc. n° 1207.*)

VAN HOUTTE J., De Europese toekomst van Benelux. (*Handelsoverzicht, Maandblad van de Nederlandse Kamer voor Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, April 1955, blz. 5-10.*)

9. SCHUMAN-PLAN

BOZZANO F., La comunidad Europea del Carbon y del Acero. (*Moneda y credito, Madrid, n° 52, Maart 1955, blz. 41-76.*)

MONKHOUSE F.-J., The South Limburg coal field. (*Economic Geography, Worcester, n° 2, April 1955, blz. 126-137.*)

RACINE R., Vers une Europe nouvelle par le Plan Schuman. (*Editions de la Baconnière, Neuchâtel, 1954, 242 blz.*)

WEHRER A., Le Plan Schuman. Expérience d'intégration européenne. (*Banque Internationale à Luxembourg, Luxembourg, 1955, 11 blz.*)

10. ALGEMEEN

TOUSSAINT M., La balance des paiements. (*Editions de l'Institut de Sociologie Solvay, Brussel, 1954, 36 blz.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Wet van 2 Maart 1955

houdende goedkeuring van het akkoord tussen België en de Verenigde Staten van Amerika inzake de bestemming van herverdeelbaar en overtollig materieel, geleverd als hulp voor de wederzijdse verdediging, ondertekend op 17 November 1953, te Brussel (Staatsblad, 10 April 1955, blz. 2.202).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 27 Juli 1953

tot goedkeuring van het koninklijk besluit van 30 October 1952 waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1951, bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 3 April 1955, blz. 1.978).

Wet van 27 Juli 1953

waarbij openingen van bijkredieten worden goedgekeurd en waarbij sommige kredieten, die geopend werden voor de buitengewone uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1951, worden verminderd (Staatsblad, 7 April 1955, blz. 2.099).

Koninklijk besluit van 9 Februari 1955

houdende vaststelling voor het dienstjaar 1955, van de basisdotatie-verhoging, bedoeld bij artikel 11, § 4, van de wet van 24 December 1948, betreffende de gemeentelijke en provinciale financiën (Staatsblad, 9 April 1955, blz. 2.176).

Wet van 12 Februari 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Koloniën voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 3 April 1955, blz. 1.979).

Wet van 12 Februari 1955

tot goedkeuring van het koninklijk besluit van 28 October 1953 waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1952, bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 4-5 April 1955, blz. 2.011).

Wet van 12 Februari 1955

waarbij het openen van bijkredieten wordt goedgekeurd en waarbij sommige kredieten, geopend voor de buitengewone uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1953, worden verminderd (Staatsblad, 4-5 April 1955, blz. 2.011).

Wet van 12 Februari 1955

houdende de gewone begroting van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 6 April 1955, blz. 2.051).

Wet van 12 Februari 1955

houdende de begroting der buitengewone ontvangsten en uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 8 April 1955, blz. 2.123).

Wet van 14 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Koloniën voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 21 April 1955, blz. 2.462).

Wet van 21 Maart 1955

houdende de begroting van pensioenen voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 9 April 1955, blz. 2.154).

Wet van 21 Maart 1955

houdende de begroting van pensioenen voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 9 April 1955, blz. 2.160).

Wet van 23 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 18-19 April 1955, blz. 2.391).

Wet van 26 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Middenstand voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 14 April 1955, blz. 2.270).

Wet van 26 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Landverdediging voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 24 April 1955, blz. 2.530).

Wet van 28 Maart 1955

waarbij sommige vereenvoudigingen worden gebracht aan de wetgeving betreffende de directe belastingen (Staatsblad, 9 April 1955, blz. 2.170).

Wet van 31 Maart 1955

waarbij de Regie van Telegraaf en Telefoon gemachtigd wordt, in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat, één of meer leningen tot een totaal bedrag van één milliard Belgische frank uit te schrijven (Staatsblad, 6 April 1955, blz. 2.050).

Wet van 31 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 25-26 April 1955, blz. 2.570). Erratum (Staatsblad, 28 April 1955, blz. 2.630).

Wet van 6 April 1955

waarbij nieuwe voorlopige kredieten komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1955 geopend worden, en houdende verdaging van de afsluiting der verrichtingen van de uitgaven betreffende het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 8 April 1955, blz. 2.122).

Koninklijk besluit van 13 April 1955

betreffende de uitgifte van de 4 pCt. lening 1955-1975 (Staatsblad, 14 April 1955, blz. 2.275).

Ministerieel besluit van 13 April 1955

betreffende de uitgifte van de 4 pCt. lening 1955-1975 (Staatsblad, 14 April 1955, blz. 2.276).

Wet van 18 April 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 29 April 1955, blz. 2.643).

Wet van 18 April 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Justitie voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 24 April 1955, blz. 2.537).

Wet van 18 April 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 29 April 1955, blz. 2.650).

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 24 Maart 1955

waarbij het besluit van de Regent van 25 September 1947 houdende algemeen reglement betreffende de maatregelen op gebied van hygiëne en gezondheid der arbeiders in de mijnen, ondergrondse groeven en graverijen, gewijzigd wordt (Staatsblad, 3 April 1955, blz. 1.984).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 24 Februari 1955

tot wijziging van het besluit van de Regent van 31 December 1946 houdende toepassing van de besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers (Staatsblad, 23 April 1955, blz. 2.502).

Koninklijk besluit van 12 Maart 1955

tot afwijking, voor de havenarbeiders van Oostende, Brugge en Zeebrugge, van de bepalingen van artikel 83, § 3, lid 3, van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid (Staatsblad, 16 April 1955, blz. 2.327).

XI — OORLOGSSCHADE

Koninklijk besluit van 16 Maart 1955

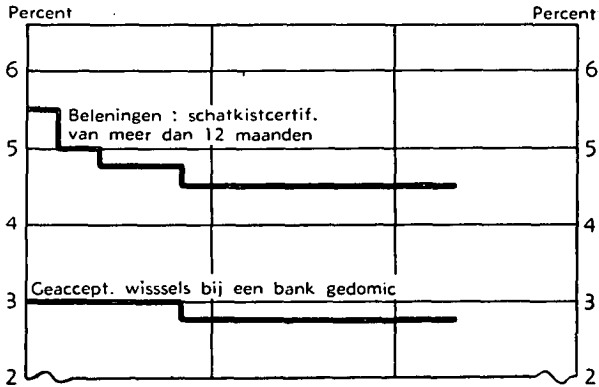
betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan boten, van de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk op heel het Rijk voor de periode van 1 Januari 1955 tot 30 Juni 1955 (besluit n° 21) (Staatsblad, 28 April 1955, blz. 2.627).

Koninklijk besluit van 16 Maart 1955

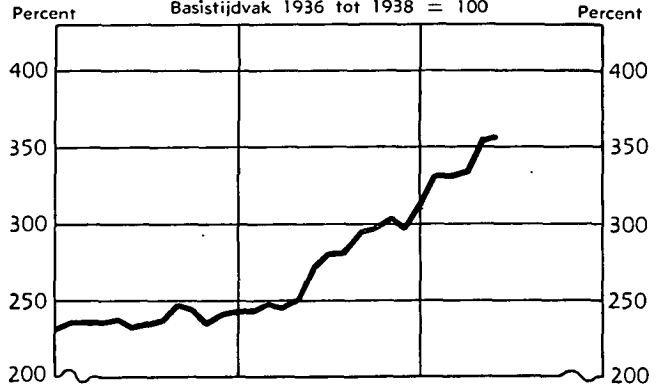
betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënt welke van toepassing is voor de periode van 1 Januari 1955 tot 30 Juni 1955 (besluit n° 24) (Staatsblad, 28 April 1955, blz. 2.627).

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

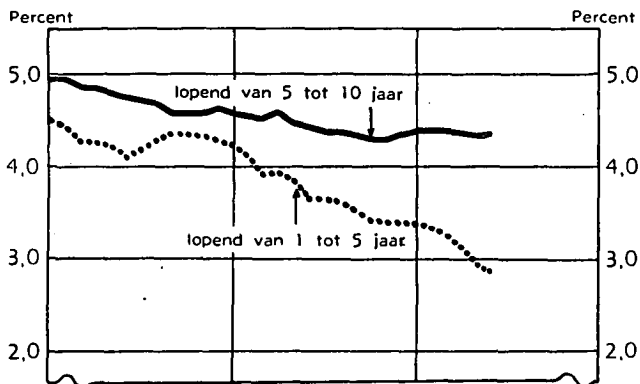
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

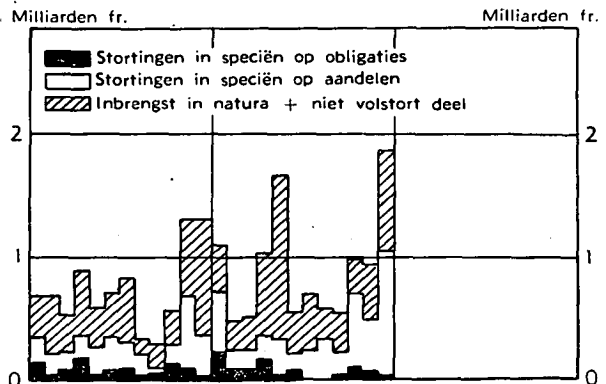
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

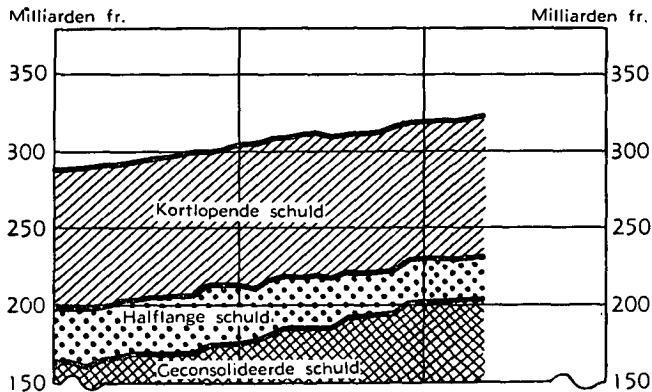
RENDEMENT VAN OBLIGATIES (1)

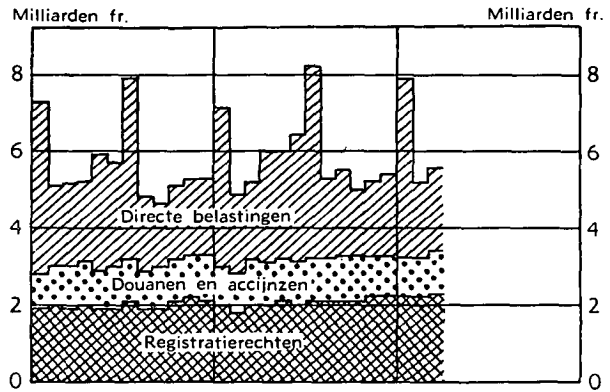
KAPITAALMISSIES

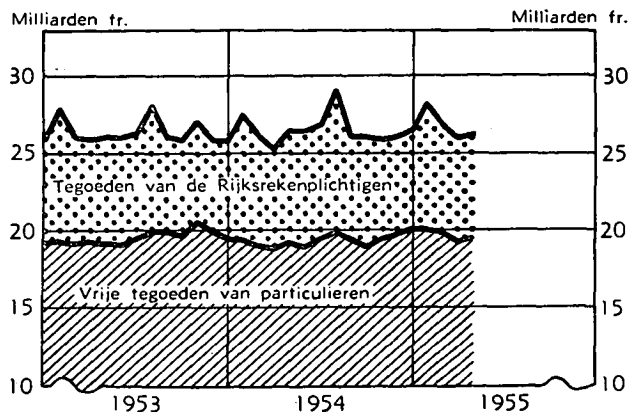
STAATSSCHULD

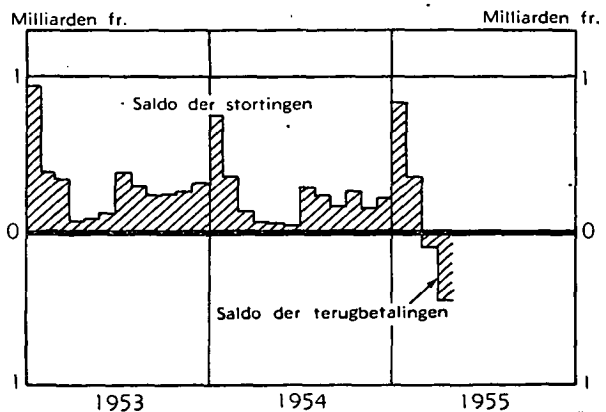
BELASTINGSONTVANGSTEN

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

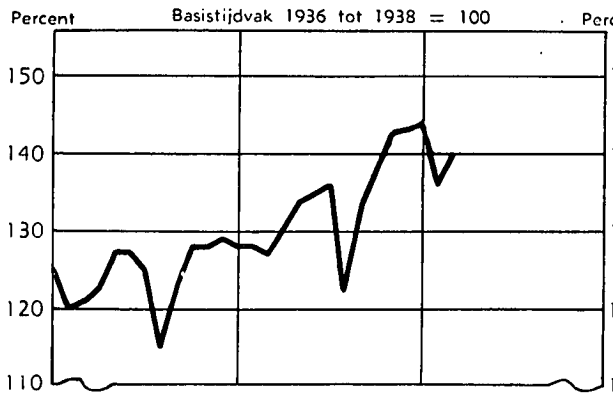
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTTEKAS

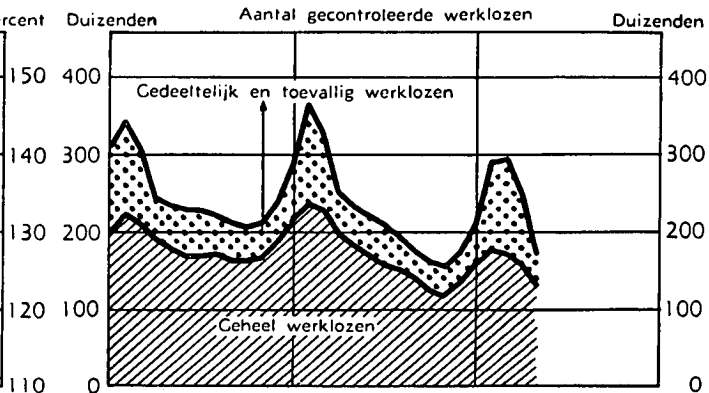
(1) Kasbons 4 1/2 % (parastatalen) voor welke rente en aflossing door de Staat gewaarborgd zijn

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

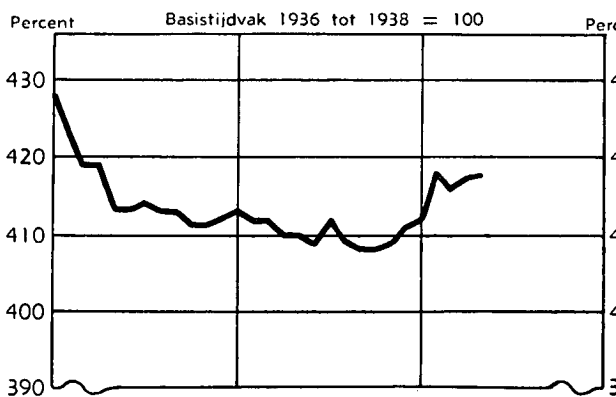
INDEXCIJFER DER INDUSTRIELE PRODUCTIE

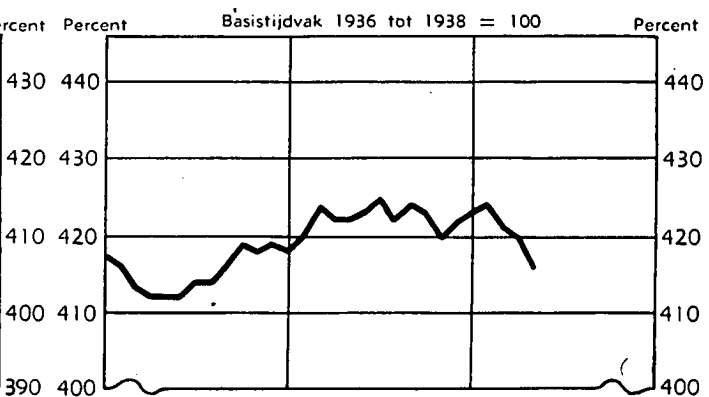
WERKLOOSHEID

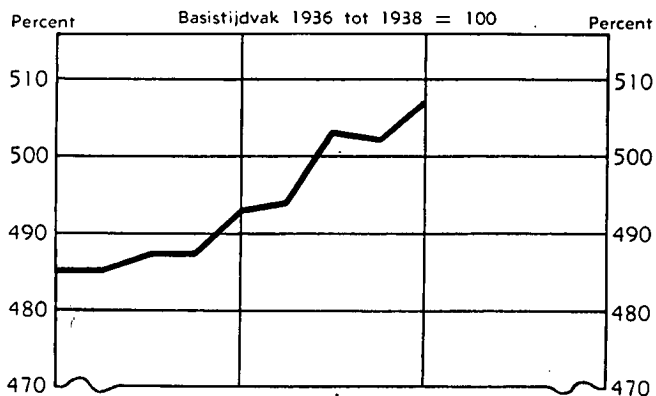
ALG. INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN

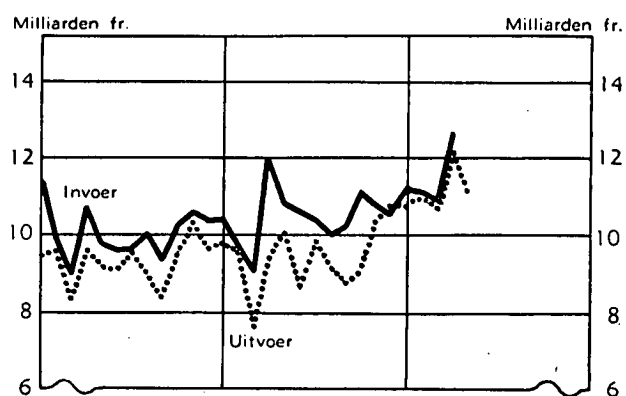
ALG. INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN

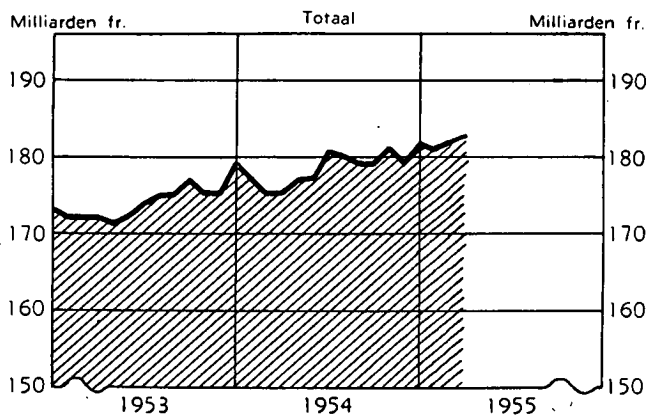
GEMIDDELD UURLOONINDEXCIJFER

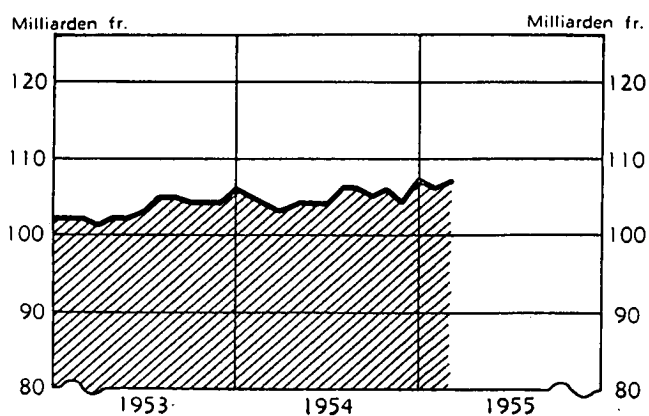
BUITENLANDSE HANDEL

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

VOORRAAD CHARTAALGELD

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België										Callgeld	
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op ¹ *						In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedomic. papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N.B.B. geveeserd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilleerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste meer dan 12 maanden en leningen op halfjarige termijn	Andere overheidsondseen	Mobilisatie van speciale reken. E.B.U. (besluiten 22-8-52 en 26-7-53)		
1953 Gemiddelde ...	2,96	3,46	4,46	4,89	2,—	2,1875	2,375	4,89	4,89	3,34	1,25	1,25
1954 Gemiddelde ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75 ²	1,25	1,25
1954 Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Mei	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Juni	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Juli	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Augustus	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
September ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
October	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
November ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
December ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
1955 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25

¹ Vanaf 15 April 1954 aanvaardt de Nationale Bank van België de speciale schatkistcertificaten E.B.U. tot onderpand van voorschotten in rekening-courant en van leningen op korte termijn. De rentevoet van deze verrichtingen bedraagt respectievelijk 2,80 %, 3,20 % en 3,50 % voor certificaten op 12, 18 en 24 maand.

² Gemiddelde van de laatste negen maanden.

* Quotiteit van het voorschot op 30 April 1955 :

Schatkistcert. uitgegeven op korte termijn	max. 95 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1949	max. 90 pCt
Schatkistcertificaten uitgegeven op 2 of 3 jaar	» 90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1954, op 5 jaar	» 80 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1951 op 10 of 15 jaar	» 90 pCt	3,75 pCt Schatkistcertificaten 1954 op 5 jaar	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1962 op 10 jaar	» 90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1964 op 12 jaar	» 90 pCt	Obligaties 4 pCt 1950-1900 Belgisch Congo	» 90 pCt
8 ½ pCt Schatkistcert. met ten hoogste 15 jaar loopt. 1942 ...	» 90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringsl., 2 ^e reeks onp.	» 90 pCt
4 pCt Schatkistcertificaten 1948 met 20 jaar looptijd	» 90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringsl., 3 ^e reeks p. en onp. ...	» 90 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1947	» 90 pCt	Ander overheidspapier	» 80 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1948	» 90 pCt	Speciale E.B.U. Schatkistcertificaten	» 50 pCt

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorrekeningen *					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000
1953 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1955 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50

* Gemiddelde van vier banken.

¹ Vanaf 1 Januari 1955 werd de rentevoet als volgt gewijzigd : 8 pCt tot 100.000 fr.; 1,50 pCt van 100.001 tot 150.000 fr.; 0,50 pCt boven 150.000 fr.

III. — Daggeld
(millioenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ¹	In verrekening ²	Buiten verrekening ³
	Deposito-banken	Overige instellingen ¹	Totaal			
1953	2.378	694	3.072	2.819	2.996	2.395
1954	2.330	422	2.752	2.584	2.731	2.605
1954 Augustus	2.003	318	2.321	2.522	2.321	2.522
September	2.121	277	2.398	2.747	2.398	2.747
October	2.364	280	2.644	2.890	2.553	2.981
November	2.548	187	2.735	3.633	2.631	3.737
December	2.220	211	2.431	2.997	2.431	2.997
1955 Januari	2.167	479	2.646	2.642	2.646	2.642
Februari	2.116	384	2.500	3.185	2.500	3.185
Maart	2.527	231	2.758	2.943	2.758	2.943
April	2.176	496	2.672	2.473	2.672	2.473
1 tot 7	2.022	393	2.415	2.558	2.415	2.558
8 tot 14	1.976	514	2.490	2.400	2.490	2.400
15 tot 21	2.178	576	2.754	2.491	2.754	2.491
22 tot 28	2.414	550	2.964	2.439	2.963	2.440
Mei						
29/4 tot 5	2.868	379	3.247	2.657	3.247	2.657

¹ Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

³ Incl. het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredentienst.

⁴ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet.

Notering der edele metalen¹

Daggemiddelden	Londen ¹		Bombay ²	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1953			345/9	75
1954	249/9½ ⁴		350/11	76
1954. Februari			347/5	78
Maart	248/4½ ²		356/0	79
April	248/8½		371/9	82
Mei	248/10½		365/6	79
Juni	248/10½		341/0	75
Juli	248/11½		340/0	74
Augustus	249/2		351/6	74
September	250/5½		349/11	75
October	250/9½		350/9	76
November	250/10½		353/0	76
December	251/4½		350/7	74
1955 Januari	251/7		361/3	76
Februari	251/9½		371/6	79
Maart	251/2		373/3	80
April	250/8		383/8	80

¹ Prijs van een oz. fijn goud : 10) te New-York : 85 \$ vanaf 1 Februari 1934; 20) te Londen : 248 sh. vanaf 18 September 1949 tot 10 Maart 1954. — Heropening van de vrije goudmarkt op 22 Maart 1954.

² Gemiddelde van 22 tot 31 Maart 1954.

³ Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine tola en per 100 fine tolas resp.

⁴ Gemiddelde van de 9 laatste maanden.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen per 30 April 1955 vastgesteld door de Nationale Bank van België krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(Belgische franken)

10¹

Valuta	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjechoslowaakse kronen	694,44225	692,50	696,50
100 Oostenrijkse schillingen	192,30769	191,72	192,90

II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

10²

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 U.S. dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon	\$ B.L.E.U. Argentinië Aft.
1954	11,46	50,05	14,27	51,44	140,05	174,04	13,18	9,64	7,21	11,94	7,00	—
1954 Februari	11,45	49,91	14,25	51,62	139,76	174,07	13,16	9,63	7,21	11,94	6,99	—
Maart	11,47	50,18	14,24	51,71	139,99	174,05	13,16	9,63	7,21	11,95	7,00	—
April	11,50	50,32	14,27	51,23	140,62	174,04	13,20	9,66	7,23	11,97	7,03	—
Mei	11,49	50,22	14,27	51,03	140,65	174,04	13,22	9,67	7,23	11,96	7,03	—
Juni	11,49	49,90	14,29	50,85	140,46	174,04	13,21	9,69	7,22	11,96	7,02	—
Juli	11,49	49,97	14,28	51,27	140,26	174,04	13,20	9,66	7,22	11,96	7,01	—
Augustus	11,47	50,01	14,25	51,55	139,93	174,04	13,17	9,64	7,21	11,94	6,99	—
September	11,46	49,99	14,31	51,56	139,91	174,03	13,18	9,65	7,20	11,92	6,99	—
October	11,44	50,05	14,28	51,62	139,93	174,03	13,17	9,63	7,20	11,90	6,99	—
November	11,41	50,04	14,24	51,64	139,74	174,03	13,16	9,60	7,19	11,87	6,98	—
December	11,39	50,10	14,24	51,77	139,49	174,02	13,17	9,60	7,19	11,86	6,97	—
1955 Januari	11,38	50,10	14,28	51,87	139,35	174,03	13,17	9,60	7,19	11,86	6,96	—
Februari	11,37	50,16	14,28	51,37	139,30	174,04	13,15	9,60	7,19	11,84	6,96	—
Maart	11,38	50,36	14,29	51,18	139,66	174,04	13,14	9,60	7,20	11,84	6,98	49,99 ⁶
April	11,40	50,26	14,26	50,99	140,05	174,05	13,15	9,63	7,22	11,88	7,00	49,86

¹ Gemiddelde van 26 Januari tot 31 December 1953. — ² Gemiddelde van 29 Februari tot 31 December 1953. — ³ Gemiddelde van 18 Mei tot 31 December 1953. — ⁴ Gemiddelde van 4 Mei tot 31 December 1953. — ⁵ Gemiddelde van 14 tot 31 December 1953. — ⁶ Vanaf 1 Maart 1955.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		4 Januari 1955	1 Februari 1955	1 Maart 1955	1 April 1955	2 Mei 1955
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 ½ pCt Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	84,50	84,80	85,25	85,70	86,—
3 ½ pCt Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	85,50	86,20	86,80	87,40	87,30
4 pCt Geünificeerde Schuld ^{1 2}	100,—	95,25	95,95	96,50	96,90	96,20
4 pCt Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	92,10	93,05	93,45	93,75	93,35
4 ½ pCt Lening, 1951 ²	100,—	100,60	100,85	101,10	101,30	101,05
4 ½ pCt Lening, 1952, op 10 jaar ²	100,—	101,25	101,25	101,55	101,60	101,40
4 ½ pCt Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	100,75	100,90	100,85	101,15	100,60
4 ½ pCt Lening, 1953, op 20 jaar ²	100,—	99,60	100,25	100,35	100,25	99,85
4 ½ pCt Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	99,55	100,10	100,40	99,90	99,55
4 ½ pCt Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	99,45	99,95	100,15	99,75	99,20
4 ¼ pCt Lening, 1954-1974, 1 ^o reeks ²	100,—	97,—	97,30	97,45	97,70	97,20
4 ¼ pCt Lening, 1954-1974, 2 ^o reeks ²	100,—	—	—	97,20	97,25	97,20
3 ½ pCt met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkistc. 1942, 1 ^o r. ^{1 2}	100,—	113,20	113,65	113,70	113,75	113,70
3 ½ pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, 1 ^o r. ^{1 2}	100,—	108,10	108,50	108,65	109,—	109,—
4 pCt Vijf- of tienjaarsschatkistcertificaten, 1947 ²	100,—	105,—	105,30	105,40	105,45	105,30
4 pCt Vijf- of tienjaarsschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	107,40	107,60	108,10	108,15	108,15
4 pCt Vijf- of tienjaarsschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	101,45	102,35	104,—	104,—	103,40
4 pCt Vijfjaarsschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	100,40	100,50	100,75	101,20	101,—
3 ¾ pCt Schatkistcert. 1954, met 5 jaar looptijd ²	100,—	99,65	100,—	100,10	100,40	100,35
4 pCt Lotenlening 1938	500,—	509,—	512,—	511,—	512,—	507,—
Lotenlening 1941 (4 pCt sedert 1951)	1.000,—	997,—	1.003,—	1.007,—	1.008,—	1.002,—
Lotenlening 1953 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1967) ²	1.000,—	1.013,—	1.021,—	1.027,—	1.026,—	1.028,—
II. — Indir. en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pCt Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	532,—	535,—	537,—	537,—	537,—
Len. tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1957) ²	1.000,—	1.021,—	1.033,—	1.037,—	1.026,—	1.016,—
Len. tot Wederopb. 2 ^o schijf 1949 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1958) ²	1.000,—	1.017,—	1.036,—	1.057,—	1.044,—	1.033,—
Len. tot Wederopb. 3 ^o schijf 1950 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1960) ²	1.000,—	1.048,—	1.062,—	1.069,—	1.058,—	1.050,—
4 pCt pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	495,—	500,—	499,—	498,—	493,—
5 pCt Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^o schijf 1953 ²	100,—	101,35	102,05	102,60	104,60	104,15
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	100,20	100,50	100,90	101,20	101,10
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	99,85	100,05	100,45	101,10	101,10
4 ¼ pCt Twintigjaarsl. Beh. v. Télégr. en Telef. 1954, 1 ^o r. ²	100,—	97,05	97,25	97,75	97,65	97,25
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 ²	100,—	100,60	101,—	101,25	101,55	101,05
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1972 ²	100,—	99,20	100,—	100,10	100,20	99,50
4 ¼ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1974 ²	100,—	—	97,10	97,80	97,20	97,—
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	101,20	101,60	101,85	102,55	102,20
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^o r. 1952 ²	100,—	101,30	101,75	102,—	103,10	102,75
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	260,—	261,—	263,—	265,—	264,—
Rente bij te rekenen :						
4 pCt Koloniale Schuld 1936	100,—	93,75	93,75	94,—	94,80	95,10
4 pCt Koloniale Schuld 1950-1960 ²	100,—	99,15	100,05	100,15	100,25	100,15
4 pCt Vijf- of tienjaarsschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	102,65	102,90	104,10	104,10	103,60

¹ Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944. — ² Effecten na 6 October 1944 gecreëerd. — ³ De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Verzekering-maats., banken, beleggingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern.	Hotelbedrijven	Spoorwag en vervoer te water	Tramwegen, buutspoorwegen en vervoer	Frusta van tram-weg- en elec-tricitetsondern.	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Water-verdeling	Metaal-industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en coksovens	Spiegelglas-fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Aanplantingen	Voeding	Diverseen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																					
1955 1 April ...	106	103	101	101	98	111	105	111	99	110	100	98	101	106	103	97	109	101	100	108	
2 Mei	102	101	101	104	104	108	103	92	102	99	105	100	105	100	100	98	100	106	105	111	
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938																					
1954 3 Mei	272	291	139	345	77	133	230	53	198	307	203	206	87	104	255	154	558	63	156	313	
1 Juni	280	302	144	351	78	143	236	56	207	322	204	200	89	106	258	153	579	57	161	305	
1 Juli	281	298	145	340	77	145	243	61	208	317	204	208	100	133	254	149	582	57	165	309	
2 Aug.	296	317	148	344	79	162	256	62	220	333	214	229	104	133	271	150	610	58	173	304	
1 Sept. ...	297	312	151	362	85	161	261	62	221	337	212	222	110	142	274	154	608	55	175	312	
1 Oct. ...	302	325	155	346	82	160	247	69	217	378	214	216	115	146	279	155	629	55	175	330	
2 Nov.	298	322	151	352	83	155	232	65	216	388	209	208	122	140	275	152	620	57	178	334	
1 Dec.	310	326	151	373	80	152	222	63	228	396	213	219	140	156	277	156	669	61	192	343	
1955 4 Jan.	331	356	153	387	89	158	245	67	241	437	228	244	153	173	285	172	709	81	195	355	
1 Februari .	331	347	154	396	91	158	247	65	251	429	223	244	152	176	294	170	700	75	195	362	
1 Maart ...	333	354	153	398	94	161	245	66	250	459	231	248	146	166	293	166	702	67	191	375	
1 April ...	352	366	154	401	92	178	258	73	247	503	231	244	148	176	303	161	763	68	191	406	
2 Mei	358	369	156	419	96	192	266	67	252	500	242	243	155	176	304	157	762	72	201	450	

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1953	248	135	130	12.484	16.443	12.619	16.573
1954	249	129	127	20.654	27.191	20.783	27.318
1954 April	20	9	9	1.615	2.114	1.624	2.123
Mei	19	12	12	1.677	2.485	1.689	2.497
Juni	21	12	11	1.692	2.218	1.704	2.229
Juli	20	10	10	1.992	2.705	2.002	2.715
Augustus ...	21	10	10	1.982	2.102	1.992	2.112
September ...	22	11	11	1.835	2.622	1.846	2.633
October	21	10	10	1.455	2.118	1.465	2.128
November ...	19	12	12	1.784	2.397	1.796	2.409
December ...	23	11	11	2.312	3.046	2.323	3.057
1955 Januari	20	10	10	2.607	3.239	2.617	3.249
Februari ...	20	11	11	1.963	2.779	1.974	2.790
Maart	23	12	12	2.085	3.217	2.097	3.229
April	19	11	11	2.166	3.625	2.176	3.635

IV. — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

1. — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 %	Ineens op vaste data aflosbare leningen												
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar							Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar	
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen	Staat		Parastatale		Steden	Vennootschappen
		3 1/2 %	4 %	4 %	4 1/2 %	4 %	4 1/2 %	4 1/2 %	4 %	4 %	4 1/2 %	4 1/2 %	4 en 4 1/2 %	
1954 Maart	4,34	3,60	3,52	3,94	3,94	3,96	4,15	5,26	4,47	4,41	4,57	4,59	5,06	
April	4,32	3,58	3,40	3,62	3,84	3,94	4,07	4,69	4,43	4,36	4,49	4,58	5,14	
Mei	4,32	3,56	3,79	3,58	3,68	3,95	4,06	5,04	4,44	4,36	4,44	4,58	5,13	
Juni	4,30	3,57	3,68	3,21	3,65	3,96	4,03	5,19	4,40	4,22	4,42	4,54	4,97	
Juli	4,25	3,44	3,56	3,25	3,63	3,96	3,96	5,21	4,33	4,24	4,41	4,49	4,91	
Augustus ...	4,26	3,34	3,56	3,98	3,52	3,96	3,86	4,71	4,29	4,29	4,34	4,45	4,77	
September ...	4,22	3,28	3,46	3,93	3,41	3,84	3,73	4,36	4,10	4,15	4,28	4,40	4,72	
October	4,22	3,38	3,47	3,92	3,40	3,77	3,61	4,77	4,17	4,22	4,29	4,31	4,72	
November ...	4,21	3,38	3,52	4,01	3,41	3,89	3,58	4,67	4,27	4,33	4,32	4,30	4,78	
December ...	4,21	3,44	3,68	4,08	3,42	3,96	3,72	4,77	4,35	4,36	4,36	4,36	4,66	
1955 Januari	4,20	3,62	3,64	4,07	3,36	3,91	3,71	5,11	4,36	4,42	4,38	4,50	4,98	
Februari	4,17	3,48	3,58	3,90	3,28	3,84	3,60	4,49	4,24	4,14	4,37	4,49	4,73	
Maart	4,15	3,41	3,49	3,93	3,15	3,72	3,48	4,61	4,05	3,94	4,33	4,46	4,69	
April	4,13	3,36	3,41	3,89	2,98	3,60	3,27	4,58	4,02	3,94	4,30	4,45	4,79	
Mei	4,16	3,41	3,34	3,99	2,84	3,56	3,21	4,57	4,10	4,14	4,31	4,46	4,92	

2. — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met vaste annuïteiten aflosbare leningen							Lotenleningen	
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar	Vervaldag op 5 tot 10 jaar		Vervaldag op 10 tot 20 jaar			Vervaldag op meer dan 20 jaar	Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen	Steden	Vennootschappen	Kolonie	Steden	Vennootschappen	Steden	Directe Staatsschuld	Indirecte Staatsschuld
	4 1/2 en 5 %	4 %	4 tot 5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
1954 Maart	4,88	4,96	5,04	4,54	4,89	5,48	4,86	4,54	5,21
April	4,30	4,94	5,01	4,54	4,90	5,51	4,86	4,55	5,23
Mei	4,72	4,90	5,15	4,53	4,89	5,50	4,86	4,53	5,20
Juni	4,71	4,88	5,17	4,54	4,90	5,63	4,86	4,49	5,16
Juli	4,78	4,81	5,13	4,56	4,90	5,58	4,86	4,48	5,10
Augustus ...	4,34	4,72	5,04	4,57	4,89	5,40	4,85	4,41	5,03
September ...	4,25	4,38	4,87	4,57	4,83	5,30	4,83	4,38	4,96
October	4,33	4,30	4,86	4,57	4,79	5,08	4,78	4,38	4,90
November ...	4,37	4,30	4,91	4,56	4,73	5,10	4,55	4,38	4,91
December ...	4,48	4,30	4,88	4,56	4,69	5,19	4,50	4,42	4,91
1955 Januari	4,26	4,32	4,81	4,56	4,69	5,01	4,50	4,43	4,88
Februari	4,18	4,29	4,59	4,56	4,67	4,78	4,43	4,38	4,79
Maart	3,84	4,30	4,48	4,53	4,61	4,62	4,38	4,36	4,79
April	3,90	4,29	4,45	4,45	4,58	4,52	4,36	4,38	4,78
Mei	4,18	4,29	4,49	4,42	4,58	5,12	4,35	4,41	4,82

N. B. — Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Aprilnummer 1953, op blz. 231.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gesamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	
											1	2	3	4

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1953	2.209	1.736	1.546	647	6.040	2.924	2.593	73	1.496	6.156	19,5	1.713	1.288	2.627
1954	2.181	1.835	1.628	757	12.670	5.722	5.094	30	1.069	8.626	537,7	1.672	2.467	4.189
1954 Januari	213	179	156	98	184	272	262	5	236	687	—	121	62	471
Februari	198	149	128	42	194	165	106	2	100	414	—	127	14	193
Maart	238	220	185	54	244	162	152	2	80	462	—	171	43	203
April	194	133	120	71	1.401	561	520	4	158	852	—	149	347	302
Mei	183	274	262	67	819	1.120	943	2	23	1.417	1,5	194	814	221
Juni	186	106	100	62	163	151	132	3	100	357	—	80	79	173
Juli	156	103	92	58	511	447	499	—	—	550	—	140	198	193
Augustus ...	114	99	86	28	153	147	144	—	—	246	3,0	77	66	90
September ...	156	159	142	55	2.493	246	172	2	31	436	0,9	148	54	144
October	158	129	106	61	1.491	554	543	3	130	813	—	80	38	661
November ...	146	66	62	73	1.604	512	418	2	106	684	108,0	71	130	493
December ...	239	217	188	148	3.413	1.387	1.263	3	36	1.640	424,5	312	623	976
1955 Januari		254	166			203	176		1	458	—	157	96	90
Februari ...		159	112			591	590		1	751	—	113	522	68
Maart		178	155			546	475		—	724	—	393	121	116

B. — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1953	253	1.047	785	103	3.029	2.185	1.480	4	130	3.362	8,1	332	227	1.844
1954	287	1.259	789	85	1.602	1.217	1.120	2	25	2.501	9,0	619	182	1.142
1953 October	24	76	64	10	121	55	53	—	—	131	—	54	—	63
November ...	16	25	23	18	693	803	475	—	—	828	—	15	13	470
December ...	28	100	96	6	95	130	85	—	—	230	—	33	—	148
1954 Januari	25	211	116	11	205	201	180	—	—	412	—	61	6	229
Februari	20	61	56	5	19	8	8	—	—	69	—	23	1	40
Maart	20	43	30	4	10	26	26	—	—	69	—	22	2	32
April	27	176	79	6	12	5	5	1	5	186	—	20	—	69
Mei	27	130	97	13	214	95	95	1	20	245	9,0	78	15	128
Juni	27	104	46	6	123	100	71	—	—	304	—	54	1	62
Juli	27	111	83	4	37	20	20	—	—	131	—	33	10	60
Augustus ...	26	57	38	8	368	295	266	—	—	352	—	37	15	252
September ...	28	88	78	4	66	43	43	—	—	131	—	58	—	63
October	16	77	52	8	235	99	90	—	—	176	—	26	47	69
November ...	18	144	67	7	238	133	130	—	—	277	—	116	32	49
December ...	26	56	45	9	75	189	185	—	—	245	—	90	52	88

1 In de gestorte bedragen niet begrepen.

2 In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

3 In de kapitaalverhogingen begrepen.

4 Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen					Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch.) (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.)				Obligatie-uitgiften			Uitgiftespremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbindingen		Kapitaalverminderingen Bedrag
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.		Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conversie-leningen		Inbreng in natura	Bijroeping van reserves	Liquidaties	Somsensmettingen	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag													

1. — Naar hun geographische ligging

DECEMBER 1954

België	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	145	2578,4	1218,6	1094,8	3	36,0	—	424,5	312,6	454,4	78,0	80,1	72,0
Buitenland	—	—	—	—	—	—	3	834,3	168,2	168,2	—	—	—	—	—	168,2	—	—	—
Totalen ...	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	148	3412,7	1386,8	1263,0	3	36,0	—	424,5	312,6	622,6	78,0	80,1	72,0

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	57	25,9	22,8	150	35,7	34,6	55	48,1	27,8	24,6	1	1,0	—	0,5	39,4	5,4	30,4	0,8	1,9
van 1 tot 5 mill.	18	43,2	37,6	6	9,1	9,1	52	297,9	135,1	121,1	—	—	—	—	73,2	38,8	14,6	7,6	14,7
van 5 tot 10 mill.	5	37,1	32,0	1	8,0	5,8	15	109,1	120,7	112,6	1	10,0	—	6,0	71,2	42,3	33,0	18,7	33,4
van 10 tot 20 mill.	1	20,0	8,0	—	—	—	9	85,2	130,6	130,6	—	—	—	—	40,6	70,0	—	—	22,0
van 20 tot 50 mill.	1	38,0	38,0	—	—	—	12	679,5	435,1	420,2	1	25,0	—	—	88,2	272,1	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	3	1065,4	259,0	259,0	—	—	—	—	—	194,0	—	53,0	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	2	1127,5	278,5	194,9	—	—	—	418,0	—	—	—	—	—
Totalen ...	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	148	3412,7	1386,8	1263,0	3	36,0	—	424,5	312,6	622,6	78,0	80,1	72,0

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹

(op lange en halflange termijn)

Tijdvak	Openbare uitgiffen in België (millioenen franken)	Leningen in het buitenland (millioenen)
1953	20.896	{ Cong. fr. 265 Zw. fr. 60
1954	37.721	{ Zw. fr. 129 Guldens 132,5
1954 April	2.220	—
Mei	1.400	Zw. fr. 129
Juni	650	—
Juli	7.535	Guldens 100
Augustus	—	—
September	1.650	Guldens 12,5
October	24	—
November	8.854	Guldens 20
December	800	—
1955 Januari ...	—	\$ 30
Februari	—	\$ 20
Maart ...	950	Guldens 100
April	—	—

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschikkingen over rekeningen ²	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
	(millioenen franken)		
1953 Gemiddelde	415	57	233
1954 Gemiddelde	474	86	209
1954 Maart ...	509	25	335
April	288	18	272
Mei	407	11	148
Juni	417	14	204
Juli	473	19	206
Augustus	439	24	260
September	652	14	155
October ...	695	137	126
November	439	23	87
December	570	41	183
1955 Januari	520	610	241
Februari	453	37	251
Maart ...	431	37	250

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de getnde inschrijvingsrechten (millioenen franken)
1953 Gemiddelde	1.466
1954 Gemiddelde	1.652
1954 Maart ...	1.566
April	1.710
Mei	1.606
Juni	1.751
Juli	1.939
Augustus	1.541
September	1.879
October ...	1.769
November	1.499
December	1.727
1955 Januari	1.599
Februari	1.387
Maart ...	1.624

^g gerectificeerd bedrag.

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de voortdurende uitgiffen en de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheken.

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar**
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(*millioenen franken*)

Bron : *Belgisch Staatsblad.*

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert Januari 1
1953 Maandgemiddelde	2.568	1.081	1.997	5.646	—
1954 Maandgemiddelde	2.711	1.122	2.057	5.890	—
1954 Januari	4.202	1.022	1.964	7.188	7.188
Februari	2.046	995	1.842	4.883	12.071
Maart	2.114	1.202	2.026	5.342	17.413
April	2.861	1.116	1.978	5.955	23.368
Mei	2.885	1.081	2.074	6.040	29.408
Juni	3.366	1.131	1.992	6.489	35.897
Juli	4.998	1.122	2.072	8.192	44.089
Augustus	2.153	1.096	2.064	5.313	49.402
September	2.297	1.168	2.135	5.600	55.002
October	1.746	1.190	2.116	5.052	60.054
November	1.980	1.107	2.191	5.278	65.332
December	1.888	1.239	2.228	5.350	70.682
1955 Januari	4.698	1.039	2.158	7.895	7.895
Februari	2.079	1.171	2.081	5.331	13.226
Maart	2.100	1.309	2.186	5.595	18.821

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1954 en 1955 vóór 31 Maart geïnd**

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(*millioenen franken*)

Bron : *Belgisch Staatsblad.*

	Begrotingsjaar 1954 2		Begrotingsjaar 1955		Maart 1955
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1955
I. Directe belastingen 1	30.325	33.712	3.838	3.754	1.117
II. Douanen en accijnzen	13.395	13.045	3.259	3.176	1.308
waarvan douanen	4.577	4.350	1.200	1.145	456
accijnzen	7.868	8.538	1.820	1.970	760
bijzondere verbruikstaxes	687		166		80
III. Registratie	24.683	25.256	6.418	6.200	2.185
waarvan registratie	2.522	2.370	595	603	214
erfenissen	1.191	1.050	285	250	103
zegel en gelijkgest. taxes	20.693	21.500	5.458	5.251	1.834
Totaal 1 ...	68.403	72.013	13.515	13.130	4.610
Verskil t.o.v. de budgetaire ramingen	— 3.610		+ 385		+ 114

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

2 Het op 1 Januari 1954 aangevangen dienstjaar wordt op 31 Maart 1955 afgesloten.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

30²

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Retrospectief overzicht *

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesto'd bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1953 ²	12.805	9.046	3.759	136.107	86.053	23.561	2.078	13.128	32.120 ³	1.493
1954	13.684	9.623	4.061	141.507	93.368	24.397	1.946	13.261	33.030 ³	1.524
1953 October	654	470	184	10.986	6.432	1.443	172	884	2.800	116
November ...	352	251	101	10.126	6.159	1.293	81	915	2.730	113
December ...	342	239	103	5.806	3.671	578	73	287	3.361	147
1954 Januari	112	82	30	2.221	734	190	19	106	3.885	171
Februari ...	169	123	46	649	1.466	353	13	57	2.882	124
Maart	1.576	1.160	416	12.949	10.642	2.013	189	1.146	2.718	111
April	2.613	1.904	709	22.946	13.942	3.043	285	1.769	2.850	138
Mei	2.580	1.899	681	31.047	23.023	5.255	525	2.859	2.321	110
Juni	1.347	967	380	20.942	13.182	3.436	187	1.728	2.399	114
Juli	554	420	134	14.453	7.999	4.893	62	3.326	3.331	160
Augustus ...	230	165	65	1.320	1.096	211	26	102	2.161	96
September ...	318	223	95	1.541	1.488	247	36	126	2.495	117
October	595	434	161	11.398	7.270	1.090	158	652	2.568	123
November ...	362	261	101	11.050	5.661	1.364	91	904	2.431	116
December ...	302	212	90	5.317	3.610	519	68	271	2.991	144

* De cijfers van 1954 zijn voorlopig.

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbeltellingen.

³ Op 31 December.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

31

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak
1952 Maandgem.	1.080	677	403	40.748 ²
1953 Maandgem.	1.100	807	293	45.493 ²
1954 Februari ...	1.112	757	355	46.602
Maart ...	1.074	958	116	46.718
April	1.023	969	54	46.772
Mei	982	942	40	46.812
Juni	1.026	1.002	24	46.836
Juli	1.306	1.015	291	47.127
Augustus ...	1.041	813	228	47.355
September ...	1.017	863	154	47.509
October ...	1.120	862	258	47.767
November ...	978	833	145	47.913
December ...	1.267	1.067	200	49.459 ²
1955 Januari . v	1.578	737	841	50.300
Februari . v	1.135	790	345	50.645
Maart ... v	1.013	1.119	-106	50.549
April ... v	963	1.418	-455	50.084

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas * (miljoenen franken)

Tijdvak	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10-3-1925 en 18-6-1930)	Totalen
	Wet van 18-3-1865	Wet van 15-12-1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1952 Maandgem.	3,2	35,5	13,3	26,1	78,1
1953 Maandgem.	3,9	37,6	13,6	26,5	81,6
1952 October .	3,9	34,9	12,4	27,2	78,4
November .	2,2	34,4	12,8	26,2	75,6
December .	3,2	34,2	14,5	26,5	78,4
1953 Januari ...	3,1	38,1	14,4	26,5	82,1
Februari .	4,8	34,6	13,2	25,7	78,3
Maart ...	3,6	37,7	14,1	26,4	81,8
April	3,5	34,6	12,6	26,4	77,1
Mei	4,0	39,4	13,7	25,5	82,6
Juni	4,1	33,8	13,0	26,8	77,7
Juli	4,2	36,1	12,9	26,5	79,7
Augustus .	3,6	37,9	13,2	25,8	80,5
September .	3,5	35,5	13,5	25,9	78,4
October ...	4,9	37,1	13,1	28,7	83,8
November .	2,9	35,5	12,5	25,1	76,0
December .	4,8	50,6	17,3	29,3	102,0

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en besluit van 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr. 228,7 miljoen (voorlopig cijfer) in 1952 en 227,8 miljoen (voorlopig cijfer) in 1953. Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 December 1952 : 7.223.062 en op 31 December 1953 : 7.223.827.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie Meinummer 1949, blz. 234.

32

Tijdvak	Algemeen indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																							
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerf- en steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingbedrijven	Textielbedrijven			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tobak	Papier		Vervoer			Gas en electriciteit
				Ijzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Giet- en machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigoed	Samen	Fabrieken					Drukkerij en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven	Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen ¹	Samen ¹	

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1952 September	486	514	478	492	489	493	492	436	458	496	458	504	482	493	489	484	458	422	464	462	484	439	448	446	527
December	485	520	472	498	501	489	494	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	464	460	479	455	452	453	526
1953 Maart	485	497	477	493	492	493	493	440	460		464	513	486	499	463	484	453	416	464	463	474	445	454	452	530
Juni	487	505	475	493	491	497	495	440	459		467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	528
September	487	499	480	485	497	497	492	444	464		469	512	489	501	458	488	457	414	481	461	491	449	455	454	530
December	493	507	491	493	522	496	498	447	469		478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	538
1954 Maart	494	501	485	494	513	498	498	445	478		479	524	506	515	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	533
Juni	503	523	495	509	533	499	507	468	486		486	530	513	521	480	494	472	440	514	497	496	459	460	460	556
September	502	516	505	499	519	507	507	465	477		480	531	508	519	496	487	473	429	516	499	493	461	461	461	554
December	v507	531	507	509	529	510	512	468	497		v488	536	516	526	499	485	475	428	516	503	493	472	463	465	558
1955 Maart	v506	515	496	510	522	v504	v508	468	491		v490	v532	v510	v521	v504	v486	468	432	v516	508	487	465	v463	v463	556

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	112	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1952 September	470	456	440	446	481	468	461	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	472	491	457	410	—	—	528
December	469	449	438	457	489	467	466	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	472	490	451	410	—	—	530
1953 Maart	470	444	448	453	482	469	465	411	449		448	492	497	494	461	445	463	420	472	492	455	410	—	—	529
Juni	470	448	448	445	471	472	462	413	449		449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	529
September	470	445	448	440	478	472	461	411	457		453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	531
December	475	446	454	447	483	472	464	406	458		458	511	518	515	453	446	461	419	489	493	462	410	—	—	531
1954 Maart	478	458	454	452	481	474	466	408	468		463	507	524	515	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	539
Juni	483	465	457	462	485	477	472	428	469		467	512	523	518	476	448	472	431	502	520	468	410	—	—	553
September	484	465	464	455	483	484	473	428	469		467	513	520	516	493	447	473	432	503	510	452	410	—	—	555
December	v488	467	463	464	492	488	479	426	469		v472	516	530	523	493	438	472	431	503	519	465	410	—	—	555
1955 Maart	v487	469	464	464	488	v488	v479	423	469		v470	v509	v526	v518	v497	v441	467	431	v503	528	448	410	—	—	565

c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116
1952 September	468	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	430	442	477	449	—	—	479
December	468	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	430	443	486	449	—	—	481
1953 Maart	468	447	468	470	513	469	475	475	427		430	481	495	488	452	485	418	431	430	443	496	457	—	—	485
Juni	470	451	464	465	507	473	474	475	427		432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	485
September	469	448	464	457	505	477	473	475	432		435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	486
December	475	449	476	466	514	476	477	475	432		442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	486
1954 Maart	475	452	473	470	515	479	480	475	444		446	493	513	503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	495
Juni	479	457	473	477	524	481	485	495	444		448	492	514	503	475	471	433	442	465	476	495	457	—	—	510
September	483	457	479	476	512	494	490	495	444		449	491	514	503	496	477	435	442	466	480	509	457	—	—	510
December	v490	460	481	483	523	496	495	500	466		v450	515	527	521	497	482	433	442	466	505	520	457	—	—	511
1955 Maart	v493	462	484	483	518	v498	v495	500	469		v453	v521	v523	v522	v501	v483	436	442	v466	508	511	457	—	—	507

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

¹ Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen		Totaal	
		Callgeld 1		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., chèq. wisselbr., prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizen-den	milliard. franken	duizen-den	milliard. franken
		duizen-den	milliard. franken	duizen-den	milliard. franken	duizen-den	milliard. franken	duizen-den	milliard. franken	duizen-den	milliard. franken				
1953 Gemiddelde	38	2,4	154,8	1,8	8,4	159,4	75,6	2,6	3,2	166,2	242,0	185,3	56,1	351,5	298,1
1954 Gemiddelde	38	2,4	138,1	1,6	8,5	169,8	79,8	2,6	3,3	176,5	229,7	199,6	55,2	376,1	285,0
1954 Februari	38	2,2	151,8	1,4	8,1	152,4	69,7	2,4	2,8	158,4	232,4	182,4	52,1	340,8	284,5
Maart	38	2,4	180,5	1,7	12,0	177,2	80,8	2,8	3,4	184,1	276,7	213,5	60,2	397,6	336,9
April	38	2,2	151,6	1,7	7,5	163,8	82,8	2,6	3,4	170,3	245,3	195,2	53,9	365,5	299,2
Mei	38	2,3	131,9	1,7	7,2	165,0	74,2	2,6	3,8	171,6	217,1	195,6	51,4	367,2	268,5
Juni	38	2,2	119,5	1,8	6,1	169,6	78,3	2,5	3,9	176,1	207,8	199,3	53,2	375,4	261,0
Juli	38	2,6	117,8	2,1	10,9	175,4	90,4	2,8	3,8	182,9	222,9	202,3	56,1	385,2	279,0
Augustus	38	2,5	115,8	1,7	7,8	163,7	76,8	2,4	2,9	170,3	203,3	187,3	50,6	357,6	253,9
September	38	2,5	124,4	1,4	5,0	169,2	74,3	2,5	3,0	175,6	206,7	201,0	54,1	376,6	260,8
October	38	2,5	139,8	1,5	7,8	172,5	82,8	2,8	3,3	179,3	233,7	201,9	58,1	381,2	291,7
November	38	2,2	130,6	1,4	11,6	175,2	81,7	2,4	2,7	181,2	226,6	210,2	53,6	391,4	280,2
December	38	2,6	126,5	1,9	8,9	196,0	88,7	3,1	3,9	203,6	228,0	225,3	62,6	428,9	290,6
1955 Januari	38	2,4	131,5	1,5	7,7	177,9	87,2	2,8	3,4	184,5	229,8	205,2	54,4	389,7	284,3
Februari	38	2,3	120,1	1,2	6,5	168,6	73,7	2,5	2,9	174,6	203,2	196,0	49,2	370,6	252,3
Maart	38	2,9	149,3	1,6	10,2	185,7	80,8	3,2	4,1	193,4	244,4	216,7	56,4	410,0	300,8
April	38	2,3	127,2	1,6	9,6	178,3	84,9	2,9	4,5	185,0	226,2	205,3	53,1	390,3	279,3

¹ Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(milliarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoe d van particulieren	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1953 Gemiddelde ...	664 ¹	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92	3,80
1954 Gemiddelde .	678 ¹	27,8	20,6	29,7	74,1	29,5	74,1	207,4	91	3,86
1954 Februari ...	667	27,2	20,4	26,2	66,5	26,8	66,5	186,0	92	3,75
Maart	669	26,7	20,1	29,2	72,2	27,8	72,2	201,4	92	3,65
April	669	27,7	20,7	29,9	75,6	30,9	75,6	212,0	92	4,04
Mei	670	28,0	20,3	27,5	71,8	28,3	71,8	199,4	92	3,92
Juni	671	28,1	20,7	29,3	70,4	26,2	70,4	196,3	91	3,61
Juli	672	30,6	21,1	34,4	84,5	36,8	84,5	240,2	91	3,97
Augustus	673	27,4	20,5	28,2	70,8	28,5	70,8	198,3	91	3,65
September ...	675	27,2	20,0	28,5	71,3	28,0	71,3	199,1	91	3,67
October	676	27,0	20,8	30,8	77,3	31,7	77,3	217,2	91	4,06
November ...	677	27,3	21,0	28,6	71,3	27,5	71,3	198,6	91	3,93
December ...	678	27,6	21,2	33,0	78,3	30,0	78,3	219,5	91	3,94
1955 Januari	680	29,6	21,1	31,6	82,8	34,5	82,8	231,7	90	4,13
Februari	681	28,3	21,1	27,1	68,6	27,1	68,6	191,4	91	3,67
Maart	680	27,3	20,4	28,9	74,5	29,1	74,5	206,9	91	3,66
April	682	27,4	20,7	30,8	73,6	29,9	73,6	207,9	90	3,94

¹ Op 31 December.

² Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steenkool	Dijproducten uit steenkool	Petroleum producten	Ertsen en ruwe metalen	Groevenproducten	Algem. indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige meststoffen	
Aantal producten	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1953 Gemiddelde	415	387	475	344	430	552	455	280	420	458	303	315	276	366
1954 Gemiddelde	410	384	458	334	422	550	488	278	410	450	304	317	271	341
1954 Februari	412	394	495	340	420	550	488	282	396	457	304	312	282	358
Maart	410	376	491	340	420	550	488	281	401	446	305	314	282	350
April	410	373	488	343	422	550	488	284	406	446	303	315	273	352
Mei	409	357	494	333	423	550	488	280	410	450	301	316	265	352
Juni	412	369	486	332	422	550	488	277	410	450	302	317	266	350
Juli	409	390	433	329	421	550	488	277	407	450	302	316	266	337
Augustus	408	399	420	322	423	550	488	279	411	449	302	317	267	329
September	408	385	426	320	423	550	488	274	417	449	303	317	267	326
October	409	383	426	324	424	550	488	272	422	448	306	322	267	329
November	411	387	432	332	424	550	488	272	422	448	306	322	268	326
December	412	391	433	340	424	550	488	275	423	448	307	322	272	322
1955 Januari	418	390	439	341	429	550	443	281	429	448	314	327	282	323
Februari	416	378	427	338	428	550	443	284	429	438	315	328	282	322
Maart	417	370	418	330	434	550	468	287	431	441	320	336	282	324
April	418	370	415	334	434	550	468	287	430	443	318	336	274	328

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalproducten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabrik.	Niet-ijzerhoudende
Aantal producten	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1953 Gemiddelde	232	625	427	384	457	329	478	341	259	447	438	487	402	456
1954 Gemiddelde	233	629	465	379	436	325	483	347	252	464	427	471	392	450
1954 Februari	190	625	449	376	431	325	481	328	253	461	422	465	392	428
Maart	194	620	458	374	426	322	483	330	253	461	421	461	390	439
April	215	615	462	377	442	314	475	368	253	461	422	461	390	449
Mei	220	614	463	375	448	315	459	361	253	463	425	464	392	452
Juni	230	625	463	382	463	331	472	331	253	463	427	469	392	457
Juli	242	625	465	382	456	329	480	335	252	463	428	472	392	455
Augustus	234	632	469	382	450	328	484	340	252	465	427	473	391	451
September	246	632	472	381	433	323	493	345	252	468	430	474	393	463
October	261	632	475	382	427	332	496	349	251	469	430	475	392	462
November	284	645	475	380	412	329	499	371	250	469	435	485	396	465
December	312	654	480	377	413	316	498	373	250	469	434	486	394	459
1955 Januari	351	677	483	385	412	322	496	461	250	469	441	504	395	465
Februari	336	681	484	388	416	322	493	488	249	470	445	505	397	483
Maart	310	682	486	386	420	319	491	476	250	470	453	520	402	488
April	312	682	486	386	420	322	487	473	246	470	459	524	409	492

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45**²
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : 1948 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statist- ics)	Frank- rijk (Statist- ique générale de la France)	Neder- land (Centr. Bureau voor de Statist- iek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Hand- els- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'In- dustrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1953 Gemiddelde ...	107	105	138	134	149	139	98
1954 Gemiddelde ...	105	105	136	136	150	139	99
1954 Februari	106	105	138	136	149	138	99
Maart	106	105	136	135	150	138	99
April	106	105	139	136	150	139	99
Mei	105	105	139	137	151	138	99
Juni	106	104	135	137	152	139	99
Juli	105	105	134	134	152	139	99
Augustus ...	105	105	136	134	150	138	99
September ...	105	104	135	134	150	138	99
October	105	104	134	136	150	138	99
November ...	106	104	135	136	151	139	100
December ...	106	104	135	136	153	140	100
1955 Januari	107	105	136	138	154	140	100
Februari ...	107	105	135	137	154	141	99
Maart	107	104	v 135	136	v 153		99
April	107		v 135		v 152		

¹ Basistijdvak : 1949 = 100.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1936-1938 = 100

Tijdvak	Alge- meen index- cijfer	Voed- dings- waren	Produc- ten excl. voed- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1953 Gemiddelde	415	395	446
1954 Gemiddelde	422	407	444
1954 Februari	424	409	445
Maart	422	407	446
April	422	406	445
Mei	423	408	445
Juni	424	410	445
Juli	422	407	444
Augustus	424	409	444
September	423	407	444
October	420	403	444
November	422	406	444
December	423	408	444
1955 Januari	424	409	444
Februari	421	405	443
Maart	420	404	442
April	416	399	442

PRODUCTIE

I. — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	onder- grondse	onder. en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	Totaal		
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502
1953 Gemiddelde	95	132	385	307	606	417	790	2.505	24,3	3.074
1954 Gemiddelde	91	126	356	300	596	414	771	2.437	24,0	2.815
1954 Februari	93	129	358	290	585	411	795	2.439	23,7	3.184
Maart	93	128	403	321	661	462	829	2.676	25,9	3.372
April	94	129	370	316	618	434	748	2.486	24,0	3.729
Mei	94	130	339	279	581	412	688	2.299	22,0	3.899
Juni	93	129	359	303	625	433	718	2.438	23,5	4.085
Juli	89	124	283	230	479	342	735	2.069	21,1	4.095
Augustus	85	119	354	296	564	386	728	2.328	24,7	4.067
September	86	121	343	311	593	417	763	2.427	25,1	4.055
October	88	123	363	329	619	428	765	2.504	25,3	3.874
November	90	124	341	306	585	400	814	2.446	23,8	3.490
December	91	125	372	319	619	426	843	2.579	24,8	2.815
1955 Januari	86	120	349	309	595	405	845	2.503	24,9	2.273
Februari	86	119	312	278	549	385	809	2.333	23,3	1.898
Maart	v		370	317	626	439	908	2.660		1.477
April	v		339	300	590	410	848	2.487		1.352

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bezekens van Luik en Charleroi.

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	37	261	253	202
1953 Gemiddelde	496	4.736	110	585	42	351	366	280
1954 Gemiddelde	512	4.592	115	560	v 45	385	413	302
1953 December	486	4.636	130	606	42	350	370	290
1954 Januari	499	4.618	129	599	42	358	376	284
Februari	465	4.613	127	614	43	341	366	275
Maart	507	4.636	115	580	43	372	405	300
April	486	4.635	91	550	45	361	393	284
Mei	497	4.627	95	559	47	376	391	278
Juni	509	4.644	104	520	46	391	420	290
Juli	507	4.635	86	516	44	377	393	263
Augustus	526	4.772	102	505	44	397	421	292
September	522	4.485	124	549	45	404	438	333
October	545	4.478	134	576	44	416	450	344
November	528	4.483	129	571	45	399	440	328
December	558	4.482	140	578	47	427	462	354
1955 Januari	565	4.300	140	610	v 49	431	468	348
Februari	517	4.320	126	572	v 51	419	458	343

II. — TEXTIELNIJVERHEID

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)							Productie van rayonne (tonnen)	Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)				
	vlas- garen	jute- garen	hennep- garen	katoengaren		wollen garen			vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol						
1953 Gemiddelde	760	5.973	152	6.875	533	1.843	1.292	2.268	618	3.654	5.553	2.013	523
1954 Gemiddelde	729	6.062	181	7.662	565	1.831	1.371	2.597	629	3.284	6.425	2.091	604
1953 December .	825	6.596	176	7.841	618	2.045	1.352	2.636	667	3.602	6.425	2.219	596
1954 Januari .	830	6.359	172	7.551	547	1.806	1.216	2.581	581	3.203	6.001	1.956	568
Februari .	742	5.853	189	7.371	565	1.756	1.199	2.438	592	2.985	6.050	1.948	581
Maart ...	714	6.632	203	8.638	693	1.900	1.363	2.589	570	3.282	7.062	2.226	694
April	669	6.364	188	7.457	593	1.629	1.246	2.605	557	3.102	6.573	1.928	603
Mei	628	5.637	158	7.217	563	1.626	1.334	2.706	582	3.060	5.903	1.815	591
Juni	592	6.023	157	7.831	571	1.805	1.409	2.614	621	3.456	6.291	1.834	635
Juli	555	5.273	185	4.974	401	1.442	1.154	2.011	595	3.270	5.143	1.746	477
Augustus .	723	5.479	178	7.367	463	1.537	1.483	2.762	567	3.279	5.921	2.031	541
September .	758	6.203	166	8.719	566	2.017	1.513	2.543	659	3.437	7.146	2.411	655
October .	861	6.631	164	8.413	595	2.135	1.697	2.754	762	3.351	7.189	2.453	659
November .	781	5.857	228	7.680	608	2.057	1.576	2.664	708	3.420	6.746	2.337	599
December .	898	6.456	186	8.731	620	2.260	1.261	2.901	760	3.565	7.073	2.406	639
1955 Januari .	823	6.328	223	7.783	576	1.984	1.367	3.743	662	3.190	6.213	2.203	609
Februari ...	813	6.316	215	7.727	524	1.876	1.385	v678	v3.288	v6.203	v2.301	v563	

¹ Incl. de jutetapijten.² Incl. wollen dekens en tapijten.

III. — DIVERSE PRODUCTIES

56²

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten		Samengestelde meststoffen	Papier		Baksteen	Suiker				Brouwerijen ⁴	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis ⁵		
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen		Papier	Karton		Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen	Voortbrengst					In consumptie gebracht	Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
												Ruwe suiker	Geraffineerde suiker						
(duizenden tonnen)						(miljoen.stuks)		(duizenden tonnen)											
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²				15,5 ¹												
1953 Gemiddelde	386	125	163	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	172	12,0	31,9	16,4	253	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8
1954 Gemiddelde	365	130	146	18,6	17,2	10,8	21,6	3,8	174	12,5	26,6	14,5	254	20,8	12,6	19,7	4.757	3,4	34,0
1954 Januari ...	256	119	92	18,0	15,7	12,4	19,7	3,8	121	9,4	—	11,3	231	20,7	9,9	15,5	5.031	2,8	35,2
Februari ...	181	113	72	15,8	14,1	13,4	20,5	3,8	92	7,8	—	11,5	205	18,5	9,2	17,4	5.113	3,5	30,1
Maart ...	375	141	129	19,3	17,8	17,2	23,9	4,3	114	10,0	—	13,4	179	18,1	13,0	29,4	5.663	5,6	50,1
April	392	124	171	18,6	16,8	7,3	22,3	3,7	144	12,8	—	13,6	169	18,4	15,0	12,3	5.171	3,3	35,3
Mei	427	125	178	18,7	17,0	1,4	21,1	3,7	199	13,4	—	12,3	153	18,2	13,6	10,3	4.643	3,7	29,7
Juni	415	120	182	18,3	16,9	4,2	22,3	4,0	220	14,0	—	10,3	114	22,8	14,3	23,8	5.066	3,1	31,6
Juli	430	124	166	17,8	17,1	3,8	17,9	3,0	231	14,6	—	11,8	99	25,9	14,4	19,6	4.451	2,5	24,7
Augustus .	415	132	192	19,6	18,2	9,6	18,7	3,7	214	14,1	0,2	11,7	69	22,2	13,0	17,8	4.371	3,1	29,5
September .	403	143	161	17,9	16,6	10,1	22,9	3,7	227	15,7	0,3	13,0	34	26,1	11,8	31,7	3.630	2,9	30,5
October .	403	135	167	20,1	18,9	17,9	23,3	4,1	203	13,9	104,3	22,4	105	17,0	12,1	15,7	4.697	3,4	35,9
November .	347	142	137	19,7	18,7	17,3	21,9	3,9	174	12,7	171,2	27,2	232	22,9	11,7	13,4	4.513	4,1	39,4
December .	331	145	101	20,2	19,1	15,0	24,9	4,2	145	12,1	43,5	15,6	254	18,8	13,1	29,8	4.732	3,1	35,9
1955 Januari .	217	139	88	20,3	19,2	6,9	22,5	3,6	110	10,9	1,4	11,6	236	22,6	9,9	29,0	4.651	3,9	37,6
Februari .	255	141	102	18,1	17,1	12,5	22,5	4,0	86	9,1	5,0	12,1	209	17,1	10,9	14,0	4.478	4,5	36,5
Maart ...	237	155	139	20,1	18,9	18,2	25,7	4,6	95	9,5	—	14,1	186	19,6	12,0	18,4	5.046	5,5	44,3

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde tijdvak.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprot en garnalen.

IV. — ELECTRICISCHE ENERGIE *

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)					
	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) - (6)
1936-1938 Gemiddelde ...	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1953 Gemiddelde	32,7	400	384	817	17,8	17,9	817
1954 Gemiddelde	35,0	442	404	881	16,6	16,3	881
1954 Januari	41,3	488	431	960	8,6	45,9	922
Februari	36,9	441	390	868	7,1	34,2	841
Maart	40,6	454	422	916	11,9	22,1	906
April	35,1	416	398	849	15,1	18,6	846
Mei	25,7	416	392	834	18,9	24,1	829
Juni	25,6	397	392	814	19,3	7,7	826
Juli	22,6	379	361	763	19,7	4,3	778
Augustus	33,3	411	379	823	24,9	1,6	847
September	34,6	437	394	866	22,2	4,3	884
October	40,2	472	417	929	23,5	7,5	945
November	39,5	471	430	941	15,4	10,6	945
December	44,4	518	446	1.008	13,0	14,3	1.007
1955 Januari	42,4	503	434	979	22,8	4,6	997
Februari	40,1	451	401	892	23,7	1,7	914
Maart	42,1	479	468	988	20,3	5,9	1.003

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1953 : 221; begin 1954 : 213.

¹ Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V. — GAS
(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹
(millioenen kubieke meters)

59

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Brandstof en Energie.

Tijdvak	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas (7) = (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)	Invoer	Uitvoer	Saldo : Invoer min uitvoer (10) = (8) - (9)	Totaal in België beschikbaar gas (11) = (7) + (10)
	Regie-bedrijven en verenigingen van gemeenten	Particul. vennootschappen	Regie-bedrijven	Private vennootsch.							
				Productie bestemd voor de openbare voorzien.	Productie bestemd voor de nijverheid						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1953 Gemiddelde	0,05	1,06	5,25	57	75	8,81	147	0,45	2,36	-1,91	145
1954 Gemiddelde	0,05	1,05	3,87	65	84	8,94	162	0,07	3,62	-3,55	169
1953 December	0,04	0,98	5,33	62	79	8,52	155	0,03	3,61	-3,58	152
1954 Januari	0,04	1,05	4,95	72	80	8,87	167	0,03	3,57	-3,54	163
Februari	0,04	2,30	5,60	66	73	8,87	156	0,03	3,54	-3,51	153
Maart	0,04	1,01	5,35	65	83	8,70	163	0,05	3,45	-3,40	160
April	0,04	1,00	4,83	62	80	8,76	156	0,05	3,47	-3,42	153
Mei	0,05	1,17	3,17	62	82	9,06	158	0,07	3,30	-3,23	154
Juni	0,05	1,09	3,04	64	81	9,07	158	0,05	3,41	-3,36	155
Juli	0,06	1,13	2,98	61	79	8,27	153	0,05	3,73	-3,68	149
Augustus	0,05	0,86	3,31	63	85	7,82	160	0,07	2,60	-2,53	157
September	0,05	0,82	3,33	64	87	8,34	163	0,05	3,89	-3,84	159
October	0,04	0,76	3,20	66	91	8,99	170	0,05	4,13	-4,08	166
November	0,04	0,73	2,91	66	91	9,58	171	0,08	4,09	-4,01	167
December	0,04	0,75	2,82	68	92	10,92	175	0,24	4,28	-4,04	171
1955 Januari	0,04	0,83	2,50	73	94	12,10	182	0,41	4,78	-4,37	178
Februari	0,03	0,71	2,29	66	89	11,34	170	0,03	0,29	-0,26	169

¹ Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevogd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gasen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (5) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1953 en 1954 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK *

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

65¹

A. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

Maand	Grootwarenhuizen						Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonswinkels					
	Kleding		Meubilering		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Maart	472	476	605	629	624	644	399	402	239	244	569	618	551	588
April	499	521	609	641	667	683	406	415	236	240	560	625	504	549
Mei	486	499	570	599	659	655	403	403	229	229	551	620	449	471
Juni	419	435	538	537	619	642	402	411	243	236	551	620	388	404
Juli	496	520	558	621	726	793	434	438	235	241	586	667	397	403
Augustus	346	353	507	536	688	699	423	419	227	227	557	616	375	413
September	447	464	605	620	672	695	396	408	233	235	562	637	546	541
October	558	560	585	574	715	701	411	427	241	244	600	650	542	595
November	498	524	507	544	920	995	392	433	221	226	565	638	465	515
December	521	576	579	605	1.087	1.160	493	505	246	266	710	781	472	533
	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955
Januari	445	388	546	543	576	616	447	431	220	223	650	674	623	716
Februari	336	347	537	560	550	604	420	423	217	220	610	647	456	527
Maart	476	450	629	626	644	661	402	402	244	247	618	698	588	574

* Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 56^a.

B. — Maandelijkse verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1953 = 100

65³

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen																					
	Algemeen Indexcijfer	Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden		Tabak	Boek-papierhandel		Parf.	Spelen, speelgoed, sport, reis		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal ¹	Tertiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud. artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel		Totaal	Toilet
1954 Maart	101	119	115	109	116	121	93	94	84	92	113	105	109	105	102	104	99	81	82	82	96	51
1954 April	109	122	122	113	121	107	140	126	102	110	113	110	112	105	100	104	103	95	82	84	105	70
1954 Mei	101	104	99	102	102	110	120	120	105	108	99	115	106	104	98	103	90	71	77	76	99	63
1954 Juni	94	98	97	98	98	90	102	93	106	96	88	106	97	99	87	97	101	73	70	70	86	73
1954 Juli	114	108	106	117	108	89	129	115	144	119	119	128	123	119	106	117	117	102	82	85	129	105
1954 Augustus	93	94	94	107	95	65	77	81	86	81	91	104	97	104	104	104	84	146	137	104	64	
1954 September	100	101	103	105	102	93	97	96	88	93	109	121	115	106	130	110	100	80	158	147	100	43
1954 October	108	118	107	110	113	106	146	130	102	114	97	100	98	100	143	107	105	94	92	92	102	84
1954 November	121	114	122	118	117	98	126	102	109	111	96	97	96	92	125	98	117	216	126	139	102	336
1954 December	146	148	174	134	155	91	120	114	141	133	99	111	105	129	163	135	231	238	202	207	151	220
1955 Januari	102	116	107	109	112	94	86	88	125	104	124	89	108	92	121	97	104	83	97	95	96	32
1955 Februari	90	117	109	96	112	81	50	58	79	73	91	105	97	94	117	98	96	76	81	80	91	42
1955 Maart	105	131	125	111	127	113	93	88	91	94	114	108	111	107	111	108	107	88	90	90	101	48

¹ Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschikartikelen.

65³

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen Indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschuillende	Onderg., bijkom. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen
1954 Maart	108	86	72	108	105	108	121	132	116	91	64	104	100	96	94	94	105
1954 April	151	130	115	107	103	108	120	140	103	98	63	102	120	87	103	120	106
1954 Mei	135	104	101	106	98	107	104	115	109	92	107	88	115	116	109	113	102
1954 Juni	105	83	79	103	102	107	87	93	91	99	99	84	105	107	111	117	110
1954 Juli	104	102	120	109	103	114	83	140	99	106	122	90	106	121	121	100	111
1954 Augustus	68	55	51	104	97	107	81	93	94	91	188	90	99	137	86	89	110
1954 September	98	80	72	110	100	112	105	146	98	93	111	114	120	119	86	91	111
1954 October	128	125	87	112	105	115	117	117	101	100	148	79	101	105	98	115	v100
1954 November	109	90	67	107	98	110	111	128	106	97	90	93	103	92	88	90	v105
1954 December	103	86	82	126	113	136	115	95	105	122	117	125	132	108	131	v103	v122
1955 Januari	108	v82	131	116	97	124	109	108	92	81	65	88	75	119	92	v101	v 99
1955 Februari	73	v41	41												78	v 74	v100
1955 Maart	109	v91	90												84	v 70	

II. — TABAKSVERBRUIK (Productie en invoer)

66

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook- snuif- en pruim- tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1953 Gemiddelde	10,9	36,9	684	834
1954 Gemiddelde	12,3	42,4	688	819
1954 April	10,6	37,7	672	829
1954 Mei	11,5	47,5	772	874
1954 Juni	8,5	44,5	784	925
1954 Juli	12,1	43,0	733	745
1954 Augustus	12,8	50,4	639	827
1954 September	16,2	43,9	729	825
1954 October	14,6	41,9	635	794
1954 November	15,0	53,6	657	873
1954 December	14,8	55,4	718	812
1955 Januari	12,1	37,6	638	720
1955 Februari	9,5	32,9	635	709
1955 Maart	9,5	39,6	684	831
1955 April	10,8	39,3	717	789

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR- 67
NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1953 Gemiddelde	18,8	3,5	10,2	33,9	5,6
1954 Gemiddelde	20,1	4,1	11,1	31,6	6,1
1954 Maart	21,4	4,6	13,1	33,2	4,3
1954 April	19,2	3,7	12,7	31,0	3,4
1954 Mei	18,6	3,7	12,1	34,0	2,4
1954 Juni	21,1	3,8	13,6	36,7	2,1
1954 Juli	17,5	3,6	9,7	28,7	1,8
1954 Augustus	19,5	3,8	10,8	30,5	2,0
1954 September	21,7	4,6	11,9	32,0	5,4
1954 October	19,5	4,0	9,6	30,0	9,1
1954 November	22,2	4,5	10,0	31,0	12,4
1954 December	23,1	4,8	10,8	33,9	12,4
1955 Januari	21,4	4,2	9,6	31,3	11,1
1955 Februari	20,8	3,9	10,5	30,2	6,5
1955 Maart	23,0	3,9	13,6	32,5	4,1

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1953 Gemiddelde	286	560	87	933	935	— 2	100
1954 Gemiddelde	291	557	107	955	956	— 1	100
1953 October	269	621	86	976	952	24	98
November	250	578	86	914	905	9	99
December	263	572	89	924	850	74	92
1954 Januari	283	512	102	897	979	— 82	109
Februari	234	567	92	893	939	— 46	105
Maart	278	578	102	958	981	— 23	102
April	293	514	99	906	948	— 42	105
Mei	290	508	99	897	939	— 42	105
Juni	299	552	111	962	946	16	98
Juli	346	511	110	967	951	16	98
Augustus	351	523	111	985	948	37	96
September	306	569	112	987	947	40	96
October	283	612	113	1.008	963	45	96
November	258	602	114	974	933	41	96
December	266	631	123	1.020	991	29	97

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
(duizenden)				(millioenen)	duizenden	(millioenen)					
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1953 Gemiddelde	274	95	55	328	18,9	627	5.150	171	201	105	477
1954 Gemiddelde	264	97	58	322	v18,9	v630	5.104	162	218	90	470
1953 December	267	103	62	329	19,6	618	5.216	162	206	120	488
1954 Januari	237	98	52	289	v19,1	v603	4.592	144	193	92	430
Februari	244	103	60	304	v17,8	v548	4.853	163	207	114	484
Maart	276	99	59	335	v19,6	v616	5.215	168	207	93	468
April	248	83	51	299	v20,0	v642	4.582	146	189	76	411
Mei	243	81	53	296	v19,2	v625	4.617	147	191	83	422
Juni	262	89	53	315	v19,2	v643	4.961	157	213	76	445
Juli	241	81	58	298	v17,4	v663	4.590	142	210	82	434
Augustus	259	93	54	313	v18,4	v688	4.952	155	219	81	455
September	280	95	63	343	v19,1	v638	5.280	172	233	87	492
October	299	106	64	363	v19,0	v620	5.811	186	239	93	518
November	292	108	61	353	v19,7	v626	5.832	186	239	89	514
December	290	123	67	357	v19,7	v641	5.961	180	266	115	562
1955 Januari	261	117	60	321	v19,8	v634	5.393				518
Februari	251	106	60	311			5.163				501

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Militair vervoer niet inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de tonnen-km. betreft.

c) **Transportstatistiek**70³2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**A. — **Gezamenlijk verkeer** ¹

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen
	(miljoenen)									
1953 Januari	456	4.843	129	2.254	801	754	630	18	241	16
Februari	426	4.556	121	2.021	767	684	691	20	235	17
Maart	507	5.428	169	2.121	881	771	1.098	25	339	24
April	484	5.225	129	2.086	877	763	1.132	24	193	21
Mei	460	4.929	109	1.969	808	699	1.110	21	193	20
Juni	511	5.343	107	2.103	919	787	1.158	19	228	22
Juli	466	4.825	129	2.009	834	606	969	17	239	22
Augustus ...	423	4.733	119	2.148	614	568	970	49	247	18
September ...	489	5.258	158	2.226	813	627	1.079	41	290	24
October	517	5.890	694	2.267	821	707	1.095	17	267	22
November ...	493	5.558	670	2.302	762	655	876	17	258	18
December ...	488	5.216	254	2.346	725	712	817	21	320	21
1954 Januari	430	4.593	114	2.254	718	616	584	19	271	16
Februari	484	4.853	163	2.354	687	688	589	22	335	20
Maart	468	5.215	151	2.292	763	691	953	26	317	21
April	411	4.582	121	1.923	734	630	943	20	192	19
Mei	422	4.617	119	1.915	745	600	991	17	210	20
Juni	445	4.961	90	2.080	845	672	993	15	247	19
Juli	434	4.590	83	1.893	794	632	905	14	249	20
Augustus ...	455	4.952	82	2.111	883	642	950	29	238	17
September ...	492	5.280	102	2.219	847	709	1.040	93	251	19
October	518	5.811	428	2.431	837	780	1.028	32	253	22
November ...	514	5.832	613	2.524	815	711	901	20	229	19
December ...	562	5.961	263	2.877	863	805	954	19	259	21

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.B. — **Belgisch binnenlands verkeer** ¹70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen	II Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
1953 Januari	2.848	42	1.780	149	299	433	2	141	3	1.286
Februari	2.654	39	1.590	132	274	476	2	138	3	1.294
Maart	3.208	39	1.696	171	301	811	2	182	6	1.867
April	3.131	33	1.645	183	300	851	3	111	6	1.784
Mei	2.898	31	1.476	173	275	827	2	109	5	1.605
Juni	3.033	33	1.526	182	289	870	2	126	5	1.805
Juli	2.624	37	1.367	168	196	706	3	141	6	1.476
Augustus ...	2.810	38	1.456	171	219	745	32	144	5	1.512
September ...	3.003	82	1.530	182	225	808	19	149	8	1.997
October	3.534	515	1.632	190	260	788	2	143	4	4.319
November ...	3.298	492	1.621	178	244	629	2	130	2	3.769
December ...	2.890	75	1.655	170	257	581	2	148	2	1.509
1954 Januari	2.598	32	1.642	141	241	402	2	136	2	970
Februari	2.604	35	1.714	109	236	369	2	137	2	940
Maart	2.991	37	1.623	169	289	691	2	174	5	1.158
April	2.665	31	1.383	178	259	694	1	116	3	1.027
Mei	2.690	29	1.352	185	246	756	2	117	3	1.127
Juni	2.844	32	1.433	197	280	746	2	151	3	1.036
Juli	2.488	36	1.247	169	247	656	1	129	3	975
Augustus ...	2.779	32	1.441	192	266	700	14	132	3	1.063
September ...	2.931	38	1.483	184	290	733	58	141	4	1.173
October	3.299	323	1.646	179	301	705	10	132	3	2.745
November ...	3.345	468	1.694	168	272	609	2	127	3	3.434
December ...	3.182	114	1.896	178	291	567	1	132	3	1.429

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.

* De cijfers voor Januari en Februari 1955 belopen respectievelijk 791 en 716.

III. — HAVENVERKEER
a) Haven van Antwerpen

71¹

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto tonne-maat (duisend. register-tonnen)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen		Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³) ²	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ²	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³) ²	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ²
				geladen	op balast							
1953 Gemiddelde	1.084	2.538	1.201	925	156	1.147	3.678	1.565	713	3.677	1.573	817
1954 Gemiddelde	1.075	2.634	1.276	924	150	1.091	3.563	1.561	679	3.575	1.570	853
1954 April	1.059	2.516	1.218	910	162	1.093	3.695	1.651	752	3.639	1.622	753
Mei	1.100	2.758	1.148	912	162	1.081	3.749	1.618	741	3.569	1.572	775
Juni	1.009	2.433	1.222	891	156	1.093	3.632	1.573	735	3.775	1.612	830
Juli	1.114	2.793	1.334	943	159	1.035	3.834	1.665	764	3.882	1.705	911
Augustus	1.109	2.672	1.286	946	155	1.083	3.667	1.579	666	3.685	1.607	919
September	1.076	2.756	1.498	895	168	1.065	3.616	1.597	699	3.556	1.577	936
October	1.075	2.823	1.545	927	159	1.170	3.799	1.723	778	3.927	1.803	983
November	1.140	2.697	1.212	1.014	130	1.192	3.636	1.646	748	3.694	1.651	916
December	1.103	2.726	1.287	951	116	1.182	3.710	1.663	717	3.713	1.677	965
1955 Januari	1.143	2.837	1.371	986	138	1.381	3.584	1.612	746	3.518	1.585	877
Februari	1.047	2.465	1.159	960	119	1.170	3.203	1.454	651	3.237	1.476	777
Maart	1.232	2.926		1.081	150		3.953	1.795	794	3.701	1.652	868
April	1.162	2.790		1.025	144		3.719	1.662	827	3.850	1.727	863

¹ Internationaal verkeer. — ² Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen ¹	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden register-ton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden register-ton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Geloot	Geladen
1953 Gemiddelde	156	116	117	156	117	76	118	46
1954 Gemiddelde	146	119	113	144	115	85	133	62
1954 April	153	105	106	159	109	110	154	50
Mei	147	115	108	140	108	53	124	47
Juni	126	91	94	126	88	79	125	63
Juli	144	125	126	139	115	51	166	66
Augustus	165	120	110	159	118	114	138	51
September	155	134	148	151	123	75	174	90
October	155	141	137	157	149	119	181	67
November	156	134	142	153	127	92	127	93
December	138	123	102	133	116	98	112	94
1955 Januari	169	158	135	167	157	173	113	94
Februari	151	149	115	152	145	159	121	104
Maart	166	129		165	139			
April	175	140		182	137			

¹ Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen															
	Binnen- verkeer				Invoer				Uitvoer				Door- verkeer			
	Aantal	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	
																Duisenden metrieke tonnen
1953 Gemiddelde	7.177	3.152	2.615	400	13.344	1.778	1.039	877	94	3.788	181,3	71,1	57,4	13,4	323,2	
1954 Gemidd.	6.838	3.672	2.914	580	14.004	1.745	1.317	1.062	134	4.258	169,7	86,2	69,3	17,8	343,0	
1954 Januari	6.568	2.651	2.338	309	11.866	1.579	850	765	69	3.263	152,2	60,8	49,7	9,6	272,3	
Februari	3.446	1.024	1.082	165	5.717	967	355	392	37	1.751	83,5	21,6	21,9	4,5	131,5	
Maart	7.562	4.302	3.189	672	15.725	1.947	1.584	1.146	158	4.836	191,5	96,2	75,9	21,6	385,2	
April	6.948	3.986	2.930	748	14.612	1.784	1.422	1.004	174	4.384	171,3	95,9	67,1	21,4	355,7	
Mei	7.188	4.249	3.223	629	15.289	1.760	1.513	1.101	145	4.520	171,5	102,8	75,5	19,4	369,2	
Juni	7.204	4.010	3.205	680	15.099	1.822	1.449	1.129	152	4.552	177,7	97,0	75,3	20,4	370,4	
Juli	7.146	4.363	3.247	796	15.552	1.859	1.571	1.135	180	4.745	187,7	104,7	77,2	23,2	392,8	
Augustus	7.194	4.240	3.075	706	15.215	1.853	1.491	1.126	163	4.633	183,9	98,1	74,1	21,2	377,3	
Sptember	7.275	4.373	3.111	467	15.226	1.865	1.561	1.175	108	4.709	183,0	95,2	72,8	14,9	365,9	
October	7.396	4.017	3.251	634	15.298	1.899	1.471	1.243	145	4.758	185,4	93,8	78,9	20,4	378,5	
November	7.306	3.652	3.142	543	14.643	1.844	1.314	1.226	130	4.514	171,9	87,0	76,7	17,8	353,4	
December	6.820	3.203	3.180	607	13.810	1.757	1.225	1.307	141	4.430	177,2	81,8	85,9	18,6	363,5	
1955 Januari	6.011	2.757	2.622	469	11.859	1.653	1.094	1.138	109	3.994	165,3	67,2	75,2	15,6	323,3	

BUITENLANDSE HANDEL

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL

75

VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

Tijdvak	(0) Voedings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel, en der- gelijke prod.	(4) Olfen en vetten van dierlijke of plant- aardige oor- sprong	(5) Schei- kundige pröduc- ten	(6) Fabri- katen hoofdzakelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- materiaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (millioenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pCt
Waarde (millioenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1954 April	1.812	168	2.398	1.081	129	517	2.335	1.789	512	87	10.828	2.996		
Mei	1.625	179	2.576	1.020	90	610	2.021	1.948	473	114	10.656	2.922		
Juni	1.554	180	2.147	1.034	113	543	2.528	1.894	442	102	10.537	2.879		
Juli	1.496	160	2.383	1.115	131	569	1.941	1.710	437	90	10.032	2.570		
Augustus ...	1.495	148	2.426	1.009	138	493	2.461	1.545	447	89	10.251	2.616		
September ...	1.740	182	2.789	1.238	90	570	2.427	1.575	559	86	11.256	2.706		
October	1.694	192	2.413	1.148	110	566	2.417	1.609	564	110	10.823	2.631		
November ...	1.669	185	2.616	913	129	590	2.335	1.574	508	83	10.602	2.903		
December ...	1.790	224	2.557	1.146	117	577	2.493	1.759	488	84	11.235	3.069		
1955 Januari	1.636	154	3.010	1.093	158	550	2.336	1.729	386	79	11.131	3.140		
Februari	1.599	154	2.539	1.041	169	570	2.556	1.735	455	63	10.881	3.184		
Maart	1.731	173	2.762	1.234	215	681	2.965	2.198	591	128	12.678	3.308		
April											v11.141	v2.916		
<i>Uitvoer.</i>														
1954 April	366	15	801	535	75	829	5.664	1.347	396	16	10.044	4.842	- 784	92,8
Mei	334	12	720	574	54	680	4.658	1.241	342	78	8.693	4.842	-1.963	81,6
Juni	371	16	825	674	60	688	5.708	1.097	356	80	9.875	4.493	- 662	93,7
Juli	356	14	717	552	62	654	5.051	1.296	369	67	9.138	4.571	- 894	91,1
Augustus ...	291	17	639	603	62	765	4.904	954	425	63	8.723	3.833	-1.528	85,1
September ...	335	13	688	623	66	726	5.314	833	405	52	9.055	4.273	-2.201	80,4
October	453	13	798	682	74	744	6.271	926	463	65	10.489	4.481	- 334	96,9
November ...	552	16	971	779	53	740	6.175	1.068	442	85	10.881	4.448	+ 279	102,6
December ...	457	18	958	832	84	706	6.139	1.004	430	56	10.684	4.364	- 551	95,1
1955 Januari	356	13	850	859	86	792	6.092	1.468	400	93	11.009	4.341	- 122	98,9
Februari	352	20	861	708	101	811	6.295	1.058	391	88	10.685	4.774	- 196	98,2
Maart	384	15	981	784	115	894	7.017	1.426	430	75	12.121	4.628	- 557	95,6
April											v11.084	v4.715	v- 57	v 99,5
Gewicht (duizenden tonnen)														
<i>Invoer.</i>														
1954 April	264	9,4	1.955	1.112	10,8	104	123	29,1	4,9	2,0	3.614			
Mei	289	9,4	1.993	1.069	7,6	108	117	47,9	4,9	1,4	3.647			
Juni	276	9,9	1.978	1.088	8,7	117	142	33,6	4,8	1,6	3.660			
Juli	277	8,9	1.168	1.166	11,4	109	118	39,2	4,9	1,6	3.904			
Augustus ...	268	7,7	2.245	1.086	11,5	111	149	33,9	4,6	1,5	3.918			
September ...	314	9,1	2.264	1.269	7,2	116	141	30,8	5,6	2,0	4.159			
October	342	10,1	2.200	1.218	9,4	141	149	36,6	5,6	1,5	4.113			
November ...	350	10,0	2.011	969	11,7	120	146	27,9	5,1	1,5	3.652			
December ...	319	11,2	1.850	1.175	10,0	112	145	33,0	4,9	1,3	3.661			
1955 Januari	246	8,6	1.863	1.135	13,5	117	126	30,2	3,8	1,5	3.545			
Februari	234	8,4	1.828	1.060	13,6	97	137	33,7	4,1	1,4	3.417			
Maart	242	9,8	2.033	1.211	17,6	125	149	36,4	5,4	2,4	3.832			
April											v3.821			
<i>Uitvoer.</i>														
1954 April	49	0,8	371	565	4,8	333	714	31,6	4,7	0,1	2.074			
Mei	39	0,7	382	610	3,8	274	624	32,3	3,9	32,0	2.002			
Juni	38	1,0	365	742	4,0	243	731	31,3	4,4	38,8	2.198			
Juli	34	0,8	339	603	4,4	254	698	29,5	4,5	31,9	1.999			
Augustus ...	40	1,3	441	724	4,5	304	691	24,0	4,5	41,9	2.276			
September ...	49	0,7	361	706	4,8	268	672	17,4	4,6	35,2	2.119			
October	73	0,5	346	801	5,9	282	765	18,2	4,9	44,3	2.341			
November ...	82	0,9	356	908	4,2	269	742	25,1	4,6	54,3	2.446			
December ...	76	1,0	310	989	6,8	281	722	21,2	4,6	36,4	2.448			
1955 Januari	51	0,6	270	1.059	6,7	303	754	31,4	4,7	55,7	2.536			
Februari	62	0,7	236	888	7,2	292	684	22,6	4,7	40,6	2.238			
Maart	56	0,6	343	977	8,6	307	839	33,0	4,6	50,2	2.619			
April											2.351			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
(duizenden)						(duizenden)			
1954 April	211	178	389	182	50	232	4.000	1.104	5.104
Mei	213	203	416	169	50	219	4.894	1.460	6.354
Juni	191	174	365	159	48	207	3.650	1.106	4.756
Juli	185	164	349	154	44	193	3.548	1.010	4.558
Augustus	186	146	332	140	37	177	4.209	1.111	5.320
September	163	135	298	125	37	162	3.004	881	3.885
October	159	157	316	119	38	157	3.465	1.103	4.568
November	167	135	302	134	43	177	3.096	974	4.070
December	186	159	345	155	54	209	3.420	1.180	4.600
1955 Januari	215	280	495	178	118	296	5.345	3.521	8.866
Februari	195	256	451	170	128	298	4.078	3.074	7.152
Maart	191	231	422	156	86	242	3.750	2.051	5.801
April				130	41	171			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
(duizenden)													
Daggemiddelde der maand													
1954 April	—	—	22	232,1	52,5	37,3	39,4	51,0	22,4	14,9	10,0	0,9	3,7
Mei	—	—	29	219,1	47,3	34,7	35,8	49,6	22,1	14,6	10,9	0,7	3,4
Juni	—	—	23	206,8	45,0	33,6	33,9	47,6	21,1	13,3	8,5	0,7	3,1
Juli	—	—	23	198,2	43,6	31,9	31,9	45,9	19,7	13,0	8,6	0,8	2,8
Augustus	—	—	30	177,3	39,6	29,6	27,2	41,5	17,4	12,4	6,2	0,7	2,7
September	—	—	24	162,0	38,2	25,5	25,5	37,4	15,2	11,7	5,6	0,6	2,3
October	—	—	29	157,4	37,6	23,5	26,4	36,0	14,6	11,6	4,9	0,6	2,2
November	—	—	23	176,8	42,8	26,1	32,5	39,5	15,6	11,9	5,0	0,9	2,5
December	—	—	22	208,7	46,7	30,4	39,4	48,6	18,6	13,7	6,2	2,0	3,1
1955 Januari	—	—	30	295,8	62,8	44,6	54,3	65,7	26,1	19,2	12,5	4,6	6,0
Februari	—	—	24	297,5	60,6	45,6	53,4	64,2	28,4	20,2	12,9	5,3	6,9
Maart	—	—	24	242,4	50,5	37,9	43,9	54,0	20,8	16,4	10,2	3,8	4,9
April	—	—	23	170,6	37,0	26,3	32,7	42,4	14,7	9,9	4,8	0,5	2,3
Daggemiddelde der week													
1955 April	3	9	6	179,4	39,8	27,8	33,0	43,8	15,3	10,9	5,6	0,8	2,4
	10	16	5	174,7	38,7	26,5	33,8	42,9	15,1	10,0	4,9	0,5	2,3
	17	23	6	167,3	36,0	25,9	32,4	41,8	14,6	9,5	4,5	0,4	2,2
	24	30	6	161,6	34,0	24,9	31,6	41,1	13,9	9,3	4,2	0,3	2,2
Mei	1	7	6	158,6	33,7	24,0	31,4	40,2	13,6	9,2	4,1	0,3	2,1
	8	14	6	152,6	32,7	23,3	29,3	38,9	12,8	9,3	3,9	0,3	2,1
	15	21	5	154,8	31,7	23,1	30,8	40,3	13,4	9,5	3,7	0,3	2,0

III. — DAGGEMIDDELTE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1953 Gemiddelde	158,0	87,8	245,8	116,6	67,0	183,6	41,4	20,8	62,2
1954 Gemiddelde	147,7	77,1	224,8	107,4	59,5	166,9	40,3	17,6	57,9
1954 April	149,6	82,5	232,1	117,9	64,0	181,9	31,7	18,5	50,2
Mei	138,6	80,5	219,1	106,3	62,4	168,7	32,3	18,1	50,4
Juni	129,2	77,6	206,8	99,6	59,0	158,6	29,6	18,6	48,2
Juli	125,4	72,8	198,2	98,4	55,9	154,3	27,0	16,9	43,9
Augustus	110,3	67,0	177,3	87,2	53,1	140,3	23,1	13,9	37,0
September	98,4	63,6	162,0	74,7	50,5	125,2	23,7	13,1	36,8
October	93,9	63,5	157,4	69,5	49,8	119,3	24,4	13,7	38,1
November	109,2	67,6	176,8	82,5	51,9	134,4	26,8	15,6	42,4
December	134,5	74,2	208,7	102,1	53,1	155,2	32,5	21,0	53,5
1955 Januari	217,9	77,9	295,8	123,1	55,3	178,4	34,8	22,6	57,4
Februari	228,2	69,3	297,5	118,3	51,6	169,9	30,9	17,8	48,7
Maart	177,9	64,5	242,4	108,7	47,7	156,4	29,2	16,8	46,0
April	107,6	63,0	170,6	84,7	45,1	129,8	22,9	17,9	40,8

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

81⁴

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Boerbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoenen, nijverheid	Voeding tabak	Verkeer	Havenarbeiders	Scheepsherstellers	Hotels-epijhuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1954 Februari	17,2	1,3	1,6	2,2	7,8	3,0	43,8	10,7	28,1	2,7	1,6	1,4	27,6	16,6	5,0	12,5	17,6	—	—	6,3	5,4	0,5	13,1	1,0	227,1
Maart	14,8	1,0	1,5	1,8	5,5	3,2	32,6	9,1	26,1	2,6	1,7	1,3	26,1	13,9	4,5	12,2	16,4	—	—	6,2	5,3	0,5	12,8	0,9	199,9
April	13,8	1,0	1,5	1,5	3,8	3,6	28,5	7,8	23,7	2,6	1,5	1,2	25,4	12,1	4,3	12,0	15,5	—	—	5,3	5,2	0,4	12,2	1,0	181,9
Mei	10,1	1,0	1,5	1,4	3,3	3,3	22,8	7,1	22,6	2,5	1,5	1,2	25,1	11,7	4,2	10,8	14,8	—	—	5,1	5,0	0,4	12,1	1,2	168,7
Juni	10,0	1,1	1,5	1,3	3,1	3,0	20,5	6,4	20,7	2,4	1,4	1,1	24,5	11,5	4,2	9,6	14,0	—	—	4,4	4,9	0,3	11,6	1,1	158,6
Juli	12,3	1,1	1,5	1,3	3,0	3,0	18,7	6,2	19,7	2,3	1,4	1,1	23,1	12,0	4,1	8,9	13,5	—	—	3,8	4,6	0,3	11,3	1,1	154,3
Augustus ...	9,6	1,0	1,3	1,2	2,9	2,9	15,1	5,8	18,4	2,2	1,3	1,1	20,5	10,9	3,7	8,5	12,9	—	—	3,9	4,7	0,3	11,1	1,0	140,3
September ...	6,1	0,7	1,1	0,9	2,9	2,1	14,3	5,1	16,6	1,8	1,2	1,0	18,9	9,5	3,0	7,4	11,5	—	—	4,5	4,5	0,3	10,9	0,9	125,2
October	3,9	0,6	1,1	0,9	4,0	1,9	13,5	4,9	15,1	1,7	1,1	1,0	18,4	8,6	3,0	7,0	11,0	—	—	5,3	4,5	0,3	10,8	0,7	119,3
November ...	9,1	0,6	1,1	1,0	4,9	1,9	17,2	5,6	15,8	2,0	1,1	1,0	19,1	9,7	3,4	7,4	11,5	—	—	5,6	4,5	0,4	10,7	0,8	134,4
December ...	12,9	0,6	1,3	1,3	5,8	1,9	24,8	7,0	17,4	1,9	1,2	1,0	20,9	11,4	4,0	8,1	12,1	—	—	5,4	4,4	0,3	10,7	0,8	155,2
1955 Januari	14,7	0,7	1,4	1,6	6,9	2,1	34,4	8,4	19,2	2,0	1,3	1,1	23,0	13,0	4,1	9,3	13,3	—	—	5,4	4,4	0,4	10,9	0,8	178,4
Februari	14,3	0,7	1,3	1,4	6,6	2,1	33,1	7,8	18,2	1,8	1,3	1,1	22,5	10,9	3,5	9,2	12,8	—	—	5,3	4,3	0,4	10,5	0,8	169,9
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1954 Februari	2,0	1,9	3,1	3,2	1,4	0,4	34,2	5,0	8,8	0,6	0,4	0,3	14,2	7,0	2,4	2,7	4,1	6,5	1,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	100,7
Maart	0,6	0,5	0,2	0,5	0,7	0,5	4,3	1,5	6,1	0,5	0,3	0,2	13,1	4,9	2,2	2,6	2,5	6,2	1,0	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	49,6
April	0,5	0,3	3,7	0,3	0,5	0,6	2,3	1,3	5,3	0,6	0,3	0,2	14,3	4,6	2,5	2,3	2,5	6,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,5	0,1	50,2
Mei	0,7	0,4	6,2	0,2	0,4	0,4	2,1	1,1	4,7	0,6	0,3	0,2	15,3	4,4	2,5	2,0	2,2	5,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	50,4
Juni	1,2	0,3	4,0	0,2	0,5	0,3	1,8	1,1	3,8	0,4	0,3	0,2	13,5	5,4	4,4	1,6	2,0	5,5	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	48,2
Juli	1,0	0,3	3,9	0,2	0,4	0,3	1,7	1,0	3,3	0,3	0,3	0,2	12,9	5,4	3,1	1,4	2,0	4,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	43,9
Augustus ...	0,8	0,3	2,0	0,2	0,4	0,3	1,9	0,9	3,2	0,3	0,3	0,2	10,2	4,3	2,7	1,3	1,8	3,9	1,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	37,0
September ...	0,7	0,4	2,4	0,3	0,6	0,2	2,1	0,9	2,8	0,4	0,3	0,1	9,5	4,1	1,8	1,4	1,7	4,8	1,3	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	36,8
October	0,8	0,4	2,0	0,3	0,5	0,2	2,9	1,1	3,1	0,5	0,3	0,2	8,9	4,7	2,6	1,8	1,8	4,3	0,7	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	38,1
November ...	0,9	0,4	0,2	0,4	0,4	0,3	3,9	1,5	3,3	0,5	0,3	0,2	9,1	6,4	3,3	1,8	1,9	4,7	1,8	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	42,4
December ...	1,0	0,7	0,4	0,7	0,5	0,3	6,4	2,3	4,1	0,7	0,3	0,1	11,3	9,4	4,3	2,3	2,3	4,1	1,0	0,4	0,4	0,1	0,4	0,0	53,5
1955 Januari	2,5	1,8	0,3	2,5	1,3	0,4	54,3	6,0	6,6	0,7	0,5	0,2	14,1	9,7	2,6	3,1	4,8	3,4	1,1	0,4	0,4	0,1	0,6	0,0	117,4
Februari	3,2	2,9	0,2	5,2	1,6	0,3	64,0	7,1	6,5	0,5	0,4	0,2	13,6	6,7	1,9	2,8	5,0	3,6	0,5	0,4	0,4	0,1	0,6	0,0	127,7
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1954 Februari	19,1	3,2	4,7	5,4	9,2	3,4	78,0	15,7	36,9	3,3	2,1	1,6	41,8	23,6	7,4	15,2	21,7	6,5	1,3	6,7	5,8	0,6	13,6	1,0	327,8
Maart	15,4	1,6	1,7	2,3	6,2	3,7	37,0	10,7	32,2	3,1	1,9	1,5	39,2	18,8	6,7	14,7	18,8	6,2	1,0	6,5	5,6	0,5	13,3	0,9	249,5
April	14,3	1,3	5,2	1,8	4,3	4,2	28,9	9,1	29,0	3,2	1,8	1,4	39,7	16,7	6,8	14,3	17,9	6,3	0,5	5,6	5,5	0,5	12,7	1,1	232,1
Mei	10,8	1,3	7,7	1,7	3,7	3,7	24,8	8,3	27,2	3,1	1,9	1,4	40,4	16,1	6,7	12,7	17,0	5,3	0,4	5,4	5,3	0,4	12,6	1,2	219,1
Juni	11,2	1,4	5,5	1,5	3,5	3,3	22,3	7,4	24,4	2,8	1,8	1,3	38,0	17,0	8,6	11,3	16,0	5,5	0,6	4,7	5,2	0,4	12,0	1,1	206,8
Juli	13,3	1,4	5,4	1,5	3,4	3,3	20,4	7,2	23,0	2,6	1,7	1,3	36,0	17,4	7,2	10,3	15,5	4,4	0,8	4,1	4,9	0,3	11,7	1,1	198,2
Augustus ...	10,4	1,3	3,3	1,4	3,3	3,2	17,0	6,7	21,6	2,5	1,6	1,3	30,7	15,2	6,4	9,8	14,7	3,9	1,0	4,2	5,0	0,3	11,5	1,0	177,3
September ...	6,8	1,1	3,5	1,2	3,5	2,3	16,4	6,0	19,4	2,2	1,5	1,1	28,4	13,6	4,8	8,8	13,2	4,8	1,3	4,8	4,8	0,3	11,3	0,9	162,0
October	4,7	1,0	3,1	1,2	4,5	2,1	16,4	6,0	18,2	2,2	1,3	1,1	27,3	13,3	5,6	8,8	12,8	4,3	0,7	5,6	4,8	0,4	11,3	0,7	157,4
November ...	10,0	1,0	1,3	1,4	5,3	2,2	21,1	7,1	19,1	2,5	1,4	1,2	28,2	16,1	6,7	9,2	13,4	4,7	1,8	5,9	4,8	0,5	11,1	0,8	176,8
December ...	13,9	1,3	1,7	2,0	6,3	2,2	31,2	9,3	21,5	2,6	1,5	1,1	32,2	20,8	8,3	10,4	14,4	4,1	1,0	5,8	4,8	0,4	11,1	0,8	208,7
1955 Januari	17,2	2,5	1,6	4,2	8,2	2,4	88,7	14,5	25,8	2,7	1,7	1,3	37,1	22,7	6,7	12,4	18,1	3,4	1,1	5,8	4,8	0,5	11,5	0,9	295,8
Februari	17,5	3,6	1,5	6,6	8,2	2,3	97,1	14,9	24,7	2,4	1,6	1,3	36,1	17,6	5,4	12,0	17,8	3,6	0,5	5,7	4,6	0,5	11,1	0,8	297,5

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹ (millioenen franken)

85¹

Posten	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 30 October	1954 30 novembre	1954 31 December	1955 31 Januari	1955 28 Februari	1955 31 Maart
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	2.388	2.560	2.470	2.583	4.961	2.462	2.279	3.910
Daggeld	1.757	2.053	2.948	2.427	1.507	2.013	1.922	1.607
Bankiers	3.318	3.308	3.602	4.117	3.887	3.928	4.021	4.127
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	339	427	513	687	724	810	788	784
Andere te innen waard. op korte term.	2.814	3.070	3.456	3.271	3.286	2.961	3.337	3.645
Wissels	42.235	42.475	44.002	40.331	39.002	40.927	41.929	44.896
a) Handelswissels ²	10.761	11.739	13.120	12.204	11.742	12.343	13.013	14.487
b) Overheidsf. herdiscont. bij N.B.B.	11.322	12.842	12.093	11.288	9.102	9.053	9.514	9.115
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pCt	20.152	17.894	18.789	16.839	18.158	19.531	19.402	21.294
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.236	1.168	985	1.465	1.447	1.515	1.190	1.124
Debiteuren wegens verstrekte accept.	8.417	8.423	8.508	8.456	8.913	8.946	8.981	9.121
Diverse debiteuren	16.864	16.831	16.753	16.968	17.108	17.242	17.336	17.365
Effecten	18.829	19.931	20.339	21.403	22.027	21.982	21.967	21.593
a) Belegde wettelijke reserve	250	250	250	250	247	247	247	248
b) Belgische overheidsfondsen	16.315	17.195	17.543	18.710	18.982	18.948	19.049	19.072
c) Buitenlandse overheidsfondsen .	242	346	396	283	131	221	263	147
d) Bankaandelen	1.014	1.073	1.073	1.073	1.083	1.062	1.064	1.060
e) Andere fondsen	1.008	1.067	1.077	1.087	1.584	1.504	1.344	1.066
Diversen	886	661	786	704	717	843	806	1.217
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen	99.081	100.911	104.366	102.416	103.583	103.633	104.560	109.393
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	6	7	6	6	7	7	6	6
Gebouwen	866	866	874	884	885	906	909	910
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	257	257	257	257	257	257	257	257
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	272	275	276	279	279	278	280	283
Materieel en meubilair	118	117	119	123	119	120	119	122
Totale vastgelegde middelen...	1.519	1.522	1.532	1.549	1.547	1.568	1.571	1.578
Totaal der activa...	100.600	102.433	105.898	103.965	105.130	105.201	106.131	110.971
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	608	1.515	2.063	446	368	595	508	460
Daggeld	1	21	3	17	2	15	14	—
Bankiers	6.452	6.707	6.738	7.177	6.728	6.933	6.834	8.344
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.243	1.210	1.454	1.360	1.495	1.355	1.526	1.822
Geaccepteerde wissels	8.418	8.423	8.508	8.456	8.913	8.946	8.981	9.121
Andere te bet. waarden op korte term.	1.347	1.642	2.150	1.768	1.655	1.714	1.755	2.177
Crediteuren wegens wissels ter incasso	671	679	615	607	560	539	800	765
Deposito's en crediteuren	69.050	69.771	71.605	71.221	72.339	71.621	72.547	75.317
a) Dad. opvr. en op ten h. 30 d. ³	59.814	60.116	61.572	60.600	61.870	61.963	62.289	64.421
b) Op meer dan 30 dagen	9.236	9.655	10.053	10.621	10.469	9.658	10.258	10.896
Obligaties en kasbons	2.668	2.732	2.770	2.798	2.894	2.970	3.079	3.188
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	637	641	642	641	989	989	854	636
Diversen	2.933	2.454	2.718	2.835	2.482	2.849	2.551	2.410
Totaal opvraagbaar...	94.028	95.795	99.266	97.326	98.425	98.526	99.449	104.240
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	3.929	3.995	3.989	3.996	3.979	3.958	3.958	3.962
Niet beschikb. res. wegens uitgiftepr.	110	110	110	109	157	157	157	160
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	254	254	253	253	251	251	251	252
Beschikbare reserve	2.197	2.198	2.202	2.202	2.224	2.236	2.242	2.277
Reservefonds	82	81	78	79	94	73	74	80
Totaal niet opvraagbaar...	6.572	6.638	6.632	6.639	6.705	6.675	6.682	6.731
Totaal der passiva...	100.600	102.433	105.898	103.965	105.130	105.201	106.131	110.971

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermatenschappen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken gheredisconteerd, beliep op 31 Augustus, 30 September, 30 October, 30 November, 31 December 1954, 31 Januari, 28 Februari en 31 Maart 1955 respectievelijk 8.486, 7.758, 7.085, 7.698, 9.128, 7.430, 6.859 en 6.054 millioenen franken, die niet bevat zijn in de handelswissels.

³ Incl. de deposito's ingeschreven in boekjes waarover slechts kan beschikt worden ten belope van 5.000 frank per periode van veertien dagen en ten belope van ten hoogste 50.000 frank per periode van veertien dagen, mits een vooropzeg van ten minste veertien dagen. Voor de maanden December 1954, Januari, Februari en Maart 1955 beliepen deze deposito's respectievelijk 9.558, 9.859, 9.946 en 9.909 millioenen franken.

(millioenen franken)

Posten	1955 31 Maart	1955 7 April	1955 14 April	1955 21 April	1955 28 April	1955 5 Mei	1955 12 Mei	1955 18 Mei
ACTIVA								
Goudvoorraad	41.203	41.488	41.741	41.882	41.938	42.164	42.277	42.333
Tegoed op het buitenland	2.753	2.464	2.199	2.744	3.004	2.807	2.503	2.436
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) E.B.U.	8.814	8.814	8.814	9.451	9.451	9.412	9.412	9.341
b) landen, leden van de E.B.U.	1.396	1.303	1.236	411	757	954	1.083	681
c) andere landen	570	601	592	599	594	600	589	585
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	395	395	375	375	375	375	375	375
Handelspapier op België	7.136	6.485	5.535	4.860	5.616	4.979	7.163	6.834
Voorschotten op overheidsfondsen	785	245	224	170	274	411	275	281
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :								
a) schatkistcertificaten	7.765	8.800	8.750	7.680	7.340	8.395	5.930	5.480
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	111	153	615	563	1.392	894	587	487
c) andere Belgische overheidseffecten .	118	117	100	117	91	119	326	165
Deel- en pasmunt	780	773	803	826	725	732	749	763
Tegoed bij de Dienst der Postchcks	2	1	2	2	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.902	1.902	1.902	1.902	1.902	1.902	1.902	1.902
Gebouwen, materieel en meubelen	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	775	775	775	779	779	775	775	775
Diversen	415	605	559	612	537	589	397	427
	110.640	110.641	109.942	108.693	110.497	110.830	110.064	108.587

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	104.039	104.793	103.753	102.903	103.811	104.242	103.241	102.742
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	6	4	2	2	2	5	6	3
rekeningen Accoord voor Econ. Samenwerking .	96	96	96	96	96	76	76	76
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	177	175	184	186	221	207	209	202
Diverse rekeningen-courant	2.170	1.266	1.534	1.221	1.598	1.319	1.464	1.240
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	104	267	347	338	851	1.078	1.182	476
Andere landen	716	715	723	612	554	551	521	480
Totaal der verbintenissen op zicht	107.308	107.316	106.639	105.358	107.133	107.478	106.699	105.219
Te leveren deviezen en goud	437	424	393	398	430	412	417	408
Pensioenkas van het Personeel	775	775	775	779	779	775	775	775
Diversen	202	208	217	240	237	247	255	267
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518
	110.640	110.641	109.942	108.693	110.497	110.830	110.064	108.587

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(millioenen franken)

Posten	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 31 October	1954 30 November	1954 31 December	1955 31 Januari	1955 28 Februari	1955 31 Maart
ACTIVA								
Goudvoorraad	5.880	5.889	5.779	5.742	5.735	5.739	5.744	5.749
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	4.065	3.779	3.876	3.951	3.942	3.982	3.922	3.931
Tegoed in Belgische franken :								
Banken en diverse organismen	1	2	1	1	105	112	16	1
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.803	1.821	1.732	1.667	1.566	1.404	1.306	1.656
Andere tegoeden	1.561	1.406	1.414	1.247	1.632	1.599	1.563	1.261
Tegoed in andere deviezen	43	59	46	57	34	45	32	30
Deb. wegens termijnverk. v. dev. en goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	23	19	38	59	70	62	44	30
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	6	12	7	23	24	45	—	—
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	16	5	11	13	12	6	31	13
Overheidseffecten (art. 6, § 1, litt. 3a der statuten) uitgegeven door Belg. Congo	50	50	—	—	—	100	100	—
Belgische overheidseff. uitgog. in Cong. fr.	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	3.993
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	420	471	535	554	542	513	526	505
Gebouwen, materieel, meubelen	108	116	120	124	137	138	140	146
Diversen	71	74	77	95	47	40	51	59
	18.483	18.139	18.072	17.969	18.282	18.221	17.911	17.374

PASSIVA								
Biljetten en metalen in omloop	4.721	4.625	4.556	4.512	4.785	4.724	4.687	4.628
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Congo	4.964	4.827	4.842	5.316	4.884	4.889	5.581	5.872
Ruanda-Urundi	689	631	620	551	541	522	406	409
Diverse rekeningen-courant	2.730	2.883	2.976	3.397	3.732	4.181	3.605	3.403
Te betalen waarden	162	200	289	204	399	194	216	233
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i>	13.266	13.166	13.283	13.980	14.341	14.510	14.495	14.545
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	624	781	649	683	847	836	731	644
Op termijn	2.840	2.665	2.705	1.990	1.970	1.847	1.677	1.340
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	1.159	1.009	899	762	649	533	413	269
In andere deviezen	16	11	7	8	13	6	6	12
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	124	51	53	56	44	39	125	85
Diversen	264	266	286	300	228	260	274	289
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	40	40	40	40	40	40	40	40
	18.483	18.139	18.072	17.969	18.282	18.221	17.911	17.374

(millioenen franken)

Einde maand	Ter beschikking van de Belgische economie									Dadelijk opeisbare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland
	Chartaalgeld			Giraalgeld				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld *	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België *	Tegoed op Post-rekening *	Dadelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instell. *	Voorraad giraalgeld			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (8) + (7)	(9) = (8) / (8)	(10)	
1953 Maart	5.472	97.297	101.440	534	20.107	49.760	70.401	171.841	59,0	7.509
1954 Januari	5.617	100.930	104.604	594	20.724	50.920	72.238	176.842	59,2	7.867
Februari	5.621	99.346	103.600	881	20.142	50.717	71.740	175.340	59,1	8.032
Maart	5.575	98.813	102.941	489	21.229	50.528	72.246	175.187	58,8	8.429
April	5.600	99.862	104.087	473	20.972	51.785	73.230	177.317	58,7	9.007
Mei	5.583	99.645	103.831	482	20.480	52.599	73.561	177.392	58,5	9.394
Juni	5.588	100.190	104.315	688	22.120	53.379	76.187	180.502	57,8	8.673
Juli	5.640	102.295	106.411	667	21.417	51.275	73.359	179.770	59,2	8.380
Augustus ...	5.574	101.489	105.641	629	20.969	51.934	73.532	179.173	59,0	7.639
September ...	5.535	101.162	105.198	516	20.666	52.415	73.597	178.795	58,8	7.855
October	5.501	101.617	105.684	496	20.853	53.966	75.315	180.999	58,4	7.778
November ...	5.429	100.476	104.369	495	21.686	52.001	74.182	178.551	58,4	7.941
December ...	5.387	102.679	106.661	567	22.280	52.732	75.579	182.240	58,5	7.783
1955 Januari	5.331	102.013	105.841	525	21.696	52.737	74.958	180.799	58,5	7.624
Februari ...	5.248	102.976	106.803	531	21.781	52.643	74.955	181.758	58,8	7.628
Maart	5.160	104.039	107.567	419	20.567	54.406	75.392	182.959	58,8	7.665

* Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

¹ Cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemernummer 1949, vol. II nr 6 : « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 397 en volgende.

SNELHEID VAN DE GIRALE GELDOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken ²
1954 Februari	3,75	1954 Februari	1,78
Maart	3,65	Maart	1,86
April	4,04	April	1,78
Mei	3,92	Mei	1,71
Juni	3,61	Juni	1,84
Juli	3,97	Juli	1,95
Augustus	3,65	Augustus	1,70
September	3,67	September	1,78
October	4,06	October	1,81
November	3,93	November	1,89
December	3,94	December	2,15
1955 Januari	4,13	1955 Januari	1,90
Februari	3,67	Februari	1,75
Maart	3,66	Maart	1,93
April	3,94	April	1,96

¹ Zie tabel nr 86.

² Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Octobernummer 1950, op blz. 222.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(milliarden franse frank)

86¹

Posten	1954 7 October	1954 4 November	1954 9 December	1955 6 Januari	1955 10 Februari	1955 10 Maart	1955 7 April	1955 5 Mei
ACTIVA								
Goudvoorraad	201	201	201	201	201	201	201	201
Dad. opeisbare tegoeden in het buitenl. en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	46	49	53	58	64	72	100	127
Deelmunten	8	8	16	13	12	11	11	12
Postrekeningen	31	33	31	35	27	32	25	26
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ¹	71	76	101	140	176	212	197	198
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ²	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ³ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁴ ...	195	195	195	190	190	190	190	190
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁵	158	159	158	124	138	139	118	110
Discontoportefeuille	1.087	1.077	1.113	1.169	1.105	1.129	1.221	1.112
Gedisconteerde binnenlandse wissels ...	594	547	583	614	579	607	645	589
Gedisconteerde buitenlandse wissels ...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wissels door het « Office des Céréales » gewaarborgd ⁶	20	39	52	49	45	37	33	29
Wissels ter mobilis. van halflange kred.	473	491	478	506	481	485	543	494
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁷	257	242	205	223	196	155	152	197
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsfcaen	21	18	12	16	16	12	16	20
Voorschotten op effecten	9	10	8	9	9	9	9	10
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en -meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁸ ...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	21	46	13	20	19	17	13	20
Diversen	48	51	49	48	48	48	48	48
Totaal	2.633	2.645	2.635	2.726	2.681	2.707	2.781	2.751

PASSIVA								
Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	2.455	2.447	2.452	2.541	2.502	2.534	2.601	2.566
Rekeningen-courant	111	111	114	117	113	110	120	121
Rekening-courant van de Schatkist	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking	2	0,1	3	4	0,1	4	7	11
Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen	49	52	49	50	49	48	49	48
Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen	60	59	62	63	64	58	64	62
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ⁹	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettelijke reserves van roerende goederen ⁸	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	67	87	69	68	66	63	60	64
Totaal	2.633	2.645	2.635	2.726	2.681	2.707	2.781	2.751

¹ Overeenkomst van 27 Juni 1949.

² Wet van 9 Juni 1857, overeenkomst van 29 Maart 1878, wet van 18 Juni 1878, verlengd, wetten van 17 November 1897, 29 December 1911, 20 December 1918 en 25 Juni 1928, overeenkomst van 12 November 1938, decreet van 12 November 1938, overeenkomst van 27 Maart 1947, wet van 20 Maart 1947.

³ Overeenkomsten van 25 Augustus, 29 October, 12 December, 30 December 1940, 20 Februari, 30 April, 10 Mei, 11 Juni, 11 September, 27 November, 28 December 1941, 5 Maart, 30 April, 11 Juni, 17 September, 19 November 1942, 21 Januari, 31 Maart, 8 Juli, 30 September, 16 December 1943, 23 Maart, 17 Mei en 20 Juli 1944.

⁴ Overeenkomst van 29 September 1939, goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939, overeenkomst van 29 Februari 1940, goedgekeurd bij decreet van 29 Februari 1940, overeenkomst van 9 Juni 1940, goedgekeurd bij decreet van 9 Juni 1940, overeenkomst van 8 Juni 1944, goedgekeurd bij de wet van 15 Juli 1944, overeenkomst van 24 Juni 1947, goedgekeurd bij de wet van 26 Juni 1947, overeenkomst van 25 September 1947, goedgekeurd bij decreet van 1 October 1947, overeenkomst van 22 Januari 1953, goedgekeurd bij de wet van 23 Januari 1953.

⁵ Overeenkomst van 11 Juli 1953, goedgekeurd bij de wet van dezelfde dag.

⁶ Wet van 15 Augustus 1936, decreet van 29 Juli 1939, wet van 19 Mei 1941.

⁷ Decreet van 17 Juni 1938.

⁸ Wet van 17 Mei 1894, decreten van 27 April en 2 Mei 1848, wet van 9 Juni 1857.

⁹ Wetten van 9 Juni 1857 en 17 November 1897.

BANK OF ENGLAND

(millioenen £)

86²

Posten	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December	1955 5 Januari	1955 9 Februari	1955 9 Maart	1955 6 April	1955 4 Mei

Issue department

ACTIVA

Rijkschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.660	1.660	1.710	1.760	1.710	1.710	1.735	1.760
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	3	3	3	3	3	3	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.675	1.675	1.725	1.775	1.725	1.725	1.750	1.775
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.675	1.675	1.725	1.775	1.725	1.725	1.750	1.775

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
In omloop	1.639	1.647	1.703	1.731	1.659	1.678	1.724	1.742
Bij het banking department	36	28	22	44	66	47	26	33
	1.675	1.675	1.725	1.775	1.725	1.725	1.750	1.775

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	326	347	348	273	273	289	309	283
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	9	7	6	66	16	27	20	20
Effecten	14	15	15	15	15	16	14	14
Bankbiljetten	36	28	22	44	66	47	27	33
Munten	2	2	2	2	2	2	2	2
	387	399	393	400	372	381	372	352

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	3	3	3	3	4	4	3	3
Overheidsdeposito's :								
Overheidsrekeningen (incl. Schatkist, Spaarbanken, Commissarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen)	21	14	12	19	15	15	12	22
Bijzondere rekening van de Schatkist ...	6	7	10	11	5	7	4	5
Andere deposito's :								
Banken	276	296	289	281	267	277	272	244
Andere rekeningen	66	64	64	71	66	63	66	63
	387	399	393	400	372	381	372	352

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(millioenen \$)

Posten	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December	1955 5 Januari	1955 9 Februari	1955 9 Maart	1955 6 April	1955 4 Mei
ACTIVA								
Goudcertificaten	20.287	20.185	20.164	20.165	20.174	20.178	20.183	20.128
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	839	842	865	867	861	853	851	855
Totaal reserves goudcertificaten	21.126	21.027	21.029	21.032	21.035	21.031	21.034	20.983
F.R.-biljetten van andere banken	123	139	143	215	213	206	178	197
Andere kasmiddelen	330	315	302	382	460	420	377	375
Disconto en voorschotten	255	293	345	358	335	488	707	720
Leningen aan het bedrijfsleven	1	1	1	1	1	1	1	1
	—	—	—	—	—	—	11	16
	—	—	—	—	—	—	2	—
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	1.859	2.024	2.167	2.117	1.181	883	883	943
Certificaten	6.600	6.600	6.600	13.882	13.882	9.960	9.960	9.960
Biljetten	13.029	13.029	13.029	6.037	6.037	9.959	9.960	9.959
Obligaties	3.093	3.092	3.092	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	24.581	24.745	24.888	24.838	23.902	23.604	23.605	23.664
Aangehouden krachtens een inkoopovereenkomst	—	—	—	—	114	—	40	118
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	24.581	24.745	24.888	24.838	24.016	23.604	23.645	23.782
Totaal der leningen en overheidsfondsen	24.837	25.039	25.234	25.197	24.352	24.093	24.366	24.519
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	3.627	3.679	3.568	4.149	3.635	3.715	3.686	3.982
Onroerende goederen	54	54	55	55	55	56	56	56
Andere tegoeden	145	180	214	142	177	140	131	157
Totaal activa.....	50.242	50.434	50.545	51.172	49.927	49.661	49.828	50.269

OPEISBAAR

F.R.-bankbiljetten in omloop	25.647	25.873	26.297	26.179	25.613	25.588	25.591	25.486
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservevaken ...	18.875	19.410	19.072	19.566	18.838	18.521	18.791	19.123
U.S. Schatkist — algemene rekening ...	625	214	350	222	307	500	443	458
Buitenlandse	556	432	358	563	471	392	351	357
Andere	427	249	380	401	457	417	445	435
Totaal deposito's	20.483	20.305	20.160	20.752	20.073	19.830	20.030	20.373
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	2.963	3.137	2.943	3.139	3.113	3.094	3.041	3.276
Andere verplichtingen en dividenden	17	19	22	14	14	14	16	18
Totaal opeisbaar ...	49.110	49.334	49.422	50.084	48.813	48.526	48.678	49.153

KAPITAALREKENINGEN

Volstort kapitaal	276	283	284	288	291	294	291	292
Overschot (sectie 7)	625	625	625	661	661	661	661	661
Overschot (sectie 13b)	28	28	27	28	28	28	28	28
Andere kapitaalrekeningen	203	164	187	111	134	152	170	135
Totaal passiva.....	50.242	50.434	50.545	51.172	49.927	49.661	49.828	50.269
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	8	15	20	19	24	29	29	28
Verpl. wegens len. a/h part. bedrijfsleven	2	2	2	1	3	3	4	3
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	45,8 %	45,5 %	45,3 %	44,8 %	46,0 %	46,3 %	46,1 %	45,8 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal reserve banken.

NEDERLANDSCHE BANK

86⁴

(millioenen gulden)

Posten	1954 4 October	1954 8 November	1954 6 December	1955 10 Januari	1955 7 Februari	1955 7 Maart	1955 4 April	1955 9 Mei
ACTIVA								
Wissels, promessen en schuldbr. in disc. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o , van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	303	335	335	385	385	385	501	501
Voorschotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen)	29	29	30	39	29	41	29	99
op effecten, enz. ²	27	26	27	36	26	39	27	97
op goederen en celen	2	3	3	3	3	2	2	2
Voorschotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	400	400	400	300	300	300	300	300
Munt en muntmateriaal	3.034	3.034	3.035	3.032	3.030	3.031	3.039	3.051
Gouden munt en gouden muntmateriaal	3.015	3.015	3.015	3.014	3.015	3.015	3.023	3.031
Zilveren munt, enz.	19	19	20	18	15	16	16	20
Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten ...	1.424	1.425	1.500	1.619	1.509	1.585	1.570	1.567
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	2	1	2	1	1
Vorderingen in gulden voortvloeiende uit betalingsaccorden	270	258	243	236	228	192	214	215
Belegging van kapitaal, reserves, pensioenfonds en voorzieningsfonds	187	187	187	187	188	188	188	192
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	33	35	38	40	46	46	49	28
	5.682	5.706	5.770	5.841	5.717	5.771	5.892	5.955
PASSIVA								
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	25	25	25	25	25	25	25	26
Bijzondere reserves	101	101	101	101	101	101	101	103
Pensioenfonds	40	40	40	40	40	40	40	45
Voorzieningsfonds personeel in tijdelijken dienst	1	1	1	1	1	2	2	2
Bankbiljetten in omloop (oude uitgiften)	29	28	29	28	28	28	28	28
Bankbiljetten in omloop (nieuwe uitg.)	3.423	3.409	3.462	3.514	3.462	3.523	3.599	3.611
Bankassignaties in omloop	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	1.863	1.903	1.927	1.945	1.864	1.854	1.930	1.989
's Rijks Schatkist	435	459	560	548	671	614	604	736
's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	804	704	646	650	653	653	653	612
Saldo's van banken in Nederland	484	594	586	613	408	435	496	504
Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.	40	46	41	31	36	52	96	61
Andere saldo's van niet-ingezetenen ...	26	17	17	21	23	23	23	23
Andere saldo's	74	83	77	82	73	77	58	53
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten	133	129	116	115	113	113	91	97
Diverse rekeningen	47	50	49	52	63	65	56	34
	5.682	5.706	5.770	5.841	5.717	5.771	5.892	5.955
¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)	—	—	—	—	—	—	—	—
² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1933, Staatsblad nr 99)	21	21	21	21	21	21	21	21
N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd	19	17	17	17	17	17	17	17
— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntb./ij.	154	156	158	158	155	156	158	162

Posten	1954 30 Sept.	1954 30 October	1954 30 November	1954 31 December	1955 31 Januari	1955 28 Februari	1955 31 Maart	1955 30 April
ACTIVA								
Gouden munten en -baren	482	494	543	584	584	584	584	569
Meerwaarde van het goud	649	665	731	786	786	786	786	766
Buitenlandse overheidsfondsen *	729	739	597	485	410	417	452	449
Buitenlandse wissels *	55	83	97	126	119	109	81	71
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	654	594	579	493	511	447	390	338
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	2.477	2.642	2.699	3.267	2.997	2.953	2.777	2.939
Binnenlandse wissels *	15	17	17	16	16	15	15	16
Leningen op onderpand *	25	15	34	65	14	44	185	237
Voorschotten in rekening-courant *	44	12	21	18	0,1	0,1	3	—
Leningen op afbetaling	56	56	55	55	55	55	55	55
Pensioenfonds gedeponeerd bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	18	17	19	15	18	20	23	24
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	16	16	7	10	11	6	41	5
Andere binnenlandse activa	19	18	27	55	48	50	39	36
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O., volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal.....	5.867	5.996	6.054	6.603	6.197	6.114	6.059	6.133

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	4.615	4.730	4.738	5.087	4.855	4.793	4.755	4.857
Bankwissels	1	1	2	4	2	1	4	3
Rekening-courant saldi	182	190	242	441	265	247	225	205
<i>Staatsinstellingen</i>	149	105	213	289	123	144	130	100
<i>Handelsbanken</i>	24	72	25	150	137	101	93	101
<i>Andere depositohouders</i>	9	13	4	2	5	2	2	4
Deposito's	105	103	100	98	98	98	98	98
Koersverschilrekening	302	302	302	302	303	303	303	339
Andere verplichtingen	48	57	57	59	11	9	11	20
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	0,3
Winst voor 1954	—	—	—	—	51	51	51	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	83	82	82	81	81	81	81	81
Totaal.....	5.867	5.996	6.054	6.603	6.197	6.114	6.059	6.133

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten (artikel 10 van de wet op de Riksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.

¹ Het maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet nr 326 van 4 Juni 1954 bedraagt 5.500 millioenen Kr.

BANCA D'ITALIA
(milliarden lires)

86⁶

Posten	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October	1954 30 November	1954 31 December	1955 31 Januari *	1955 28 Februari *	1955 31 Maart *
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	9	8	9	7	7	7	6	6
Discontoportefeuille	278	279	286	284	327	313	307	283
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	86	78	93	86	94	82	128	95
Deviezen in het buitenland	77	79	82	80	72	74	74	69
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	30	31	31	33	49	49	48	49
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	693	705	700	705	695	698	711	694
Diverse vorderingen	4	4	4	4	4	4	4	4
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor hun rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	39	88	71	81	97	69	25	78
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	281	291	291	296	296	300	300	313
Diverse diensten voor rekening van de Staat	13	12	7	13	18	20	16	16
Diverse uitgaven	17	18	19	20	25	1	2	4
Totaal activa.....	2.098	2.164	2.164	2.180	2.255	2.188	2.192	2.182
PASSIVA								
Biljettenomloop	1.395	1.410	1.403	1.403	1.538	1.444	1.436	1.434
Chèques en andere schulden op zicht ³ ...	15	15	12	14	17	13	13	15
Rekeningen-courant op zicht	54	45	44	42	63	39	43	46
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	475	523	532	537	448	513	514	502
Diverse crediteuren	110	115	112	119	124	134	139	131
Rekeningen-courant van de Openbare Schatkist :								
gewone	—	—	—	—	—	—	—	—
bijzondere	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	30	35	39	42	37	42	43	48
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	17	19	20	21	26	1	2	4
Totaal passiva en eigen middelen...	2.098	2.164	2.164	2.180	2.255	2.188	2.192	2.182
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	3.329	3.371	3.244	3.211	3.219	3.079	2.997	2.870
Gedane disconteringen	140	43	33	102	181	36	33	90
Gedane voorschotten	319	255	336	274	428	237	338	314
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	4.281	4.454	5.308	4.644	5.849	5.473	5.259	5.382
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	5	5	5	5	4	5	5	5
² Saldo van het special fonds	2	2	2	2	2	2	2	2
³ Omvat waarden en assignaties	12	12	11	12	14	12	11	13

* Voorlopige cijfers

BANK DEUTSCHER LÄNDER

(millioenen D.M.)

86⁷

Posten	1954 7 October	1954 6 November	1954 7 December	1955 7 Januari	1955 7 Februari	1955 7 Maart	1955 7 April	1955 7 Mei
ACTIVA								
Goud	2.413	2.514	2.568	2.625	2.752	2.983	2.998	3.061
Tegoeden bij buitenlandse banken	7.663	7.650	7.612	7.696	7.815	7.666	7.619	7.651
Vreemde deviezen, buitenlandse wissels en cheques	578	626	745	930	903	922	951	937
Tegoeden in postrekening	74	61	70	87	66	60	63	63
Binnenlandse wissels	745	711	967	1.237	842	759	873	691
Schatkistwissels en renteloze Schatkist- bons der Staatsbesturen	—	12	5	49	—	115	15	—
Duitse tekenmunten	79	76	59	79	89	85	65	69
Leningen tegen compensatievorderingen .	19	23	37	23	32	29	23	22
Voorschotten en kredieten op korte termijn	111	125	139	136	190	141	330	179
Effecten	43	43	43	47	47	47	43	35
Vorderingen op de overheid	1.839	1.903	1.743	1.312	1.266	1.320	1.892	2.006
a) <i>compensatievorderingen</i>	1.217	1.281	1.121	690	644	698	1.270	1.384
b) <i>renteloze obligaties</i>	622	622	622	622	622	622	622	622
Kredieten aan de Staat wegens deelne- ming aan het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank	377	391	391	391	391	391	391	391
Andere activa	268	259	256	89	77	79	112	115
	14.209	14.394	14.635	14.701	14.470	14.597	15.375	15.220

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	11.494	11.571	11.889	11.792	11.462	11.784	12.138	12.016
Deposito's :								
a) der Landeszentralbanken	585	703	605	892	962	776	762	1.099
b) der Staatsbesturen	344	359	367	322	318	311	432	497
<i>tegenwaarderekeningen van de Staat</i>	327	336	347	306	300	292	299	324
<i>andere tegoeden</i>	17	23	20	16	18	19	133	173
c) geallieerde overheid	511	488	485	484	488	475	472	344
d) andere	151	122	136	147	162	119	406	176
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	307	329	341	419	429	477	492	446
Andere passiva	495	500	490	323	327	333	351	300
a) <i>reserves</i>	193	193	193	179	179	179	179	211
b) <i>andere</i>	302	307	297	144	148	154	172	89
Maatschappelijk kapitaal	100	100	100	100	100	100	100	100
Wettelijke en andere reserves	222	222	222	222	222	222	222	242
	14.209	14.394	14.635	14.701	14.470	14.597	15.375	15.220

BANQUE NATIONALE SUISSE
86⁸

(millioenen Zwitserse frank)

Posten	1954 7 October	1954 9 November	1954 7 December	1955 7 Januari	1955 7 Februari	1955 7 Maart	1955 7 April	1955 7 Mei
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.278	6.321	6.321	6.323	6.298	6.268	6.257	6.184
Deviezen	527	506	479	575	585	575	561	570
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	527	506	479	575	585	575	561	570
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	80	80	86	96	87	83	81	80
<i>Wissels</i>	80	80	86	94	87	83	81	80
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	—	—	2	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	27	28	35	36	21	21	34	35
Effecten	49	49	49	46	47	47	46	46
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	—	—	—	—	1	1	—	—
<i>andere</i>	49	49	49	46	46	46	46	46
Binnenlandse correspondenten	11	8	10	8	7	9	10	11
Andere actiefposten	29	30	35	35	28	27	25	27
Totaal.....	7.001	7.022	7.015	7.119	7.073	7.030	7.014	6.953

PASSIVA

Eigen middelen	46	46	46	46	46	46	47	47
Bankbiljetten in omloop	4.968	4.989	5.096	5.210	4.944	4.970	5.027	4.984
Andere dadelijk opvraagbare verbintenis. <i>Girorekeningen van handels- en indus- triële banken</i>	1.828	1.826	1.714	1.701	1.931	1.861	1.791	1.774
<i>Andere dadelijk opvraagbare verbinte- nissen</i>	1.373	1.274	1.178	1.252	1.483	1.416	1.276	1.166
<i>Andere passiefposten</i>	455	552	536	449	448	445	515	608
Andere passiefposten	159	161	159	162	152	153	149	148
Totaal.....	7.001	7.022	7.015	7.119	7.073	7.030	7.014	6.953

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN
86⁹

(op 30 April 1955)

(in pCt vanaf de aangeduide datum)

België	29 October 1953	2,75 ¹	Nederland	7 April 1953	2,50
Belg. Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 ²	Noorwegen	14 Februari 1955	3,50
Canada	14 Februari 1955	1,50	Oostenrijk	3 Juni 1954	3,50*
Denemarken	23 Juni 1954	5,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Duitsland	20 Mei 1954	3,—	Spanje	1 Juli 1954	3,75
Finland	1 Decemb. 1954	5,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Frankrijk	2 Decemb. 1954	3,—	Verenigde Staten (Federal Re- serve Bank of New-York) ...	15 April 1955	1,75
Griekenland	1 Januari 1954	10,—	Zweden	19 April 1955	3,75
Groot-Brittannië	24 Februari 1955	4,50	Zwitserland	26 Novemb. 1936	1,50
Ierland	25 Mei 1954	3,—			
Italië	6 April 1950	4,—			

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten.

* Vanaf 20 Mei 1955 : 4,50 pCt.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL ¹

87

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	28 Februari 1955		31 Maart 1955		30 April 1955		PASSIVA		28 Februari 1955		31 Maart 1955		30 April 1955	
		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt
I. Gouden baren en munten	640.536	36,0	625.675	36,4	625.541	33,7	I. Kapitaal :							
II. Kasmiddelen en banktegoeden op zicht	60.201	3,4	72.503	4,2	63.953	3,4	Aandelen waarvan 25 pCt gestort	125.000	7,0	125.000	7,3	125.000	6,7	
III. Herdiscontopapier :	351.324		332.715		502.935		II. Reserves :	20.718	1,2	20.718	1,2	20.718	1,1	
1. Handelswissels en bankaccepten	34.279	1,9	41.807	2,4	43.918	2,4	1. Wettelijke Reserve	7.375		7.375		7.375		
2. Schatkistpapier	317.045	17,8	290.208	16,9	459.017	24,7	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343		
IV. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	82.800	4,7	86.388	5,0	110.742	6,0	III. Kortl. en dad. opvr. dep. (goud) :	453.186		453.193		453.144		
V. Termijngelden, voorschotten en deposito's :	265.025		225.483		187.672		1. Circulatiebanken voor eig. rek. :							
1. op ten hoogste 3 maanden	189.449	10,7	149.897	8,7	112.101	6,0	a) van 3 tot 6 maanden	17.205	1,0	—	—	—	—	
2. van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	b) op ten hoogste 3 maanden ...	17.226	1,0	68.883	4,0	65.438	3,5	
3. van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	c) dadelijk opvraagbaar	413.224	23,3	378.779	22,0	382.175	20,6	
4. van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depos. : dad. opvraagb.	5.531	0,3	5.531	0,3	5.531	0,3	
5. op meer dan één jaar	75.576	4,3	75.586	4,4	75.571	4,1	IV. Kortl. en dad. opvraagb. depos. :	1.036.992		978.717		1.117.603		
VI. Effecten en diverse beleggingen :	306.175		305.679		297.923		(geld) :							
1. Schatkistpapier :							1. Circulatiebanken voor eig. rek. :							
a) op ten hoogste 3 maanden ...	68.620	3,9	122.690	7,2	122.981	6,6	a) op meer dan één jaar	54.587	3,1	53.273	3,1	53.361	2,9	
b) van 3 tot 6 maanden	56.146	3,2	28.137	1,6	28.203	1,5	b) van 9 tot 12 maanden	31.158	1,8	1.427	0,1	1.428	0,1	
c) van 6 tot 9 maanden	28.484	1,6	15.477	0,9	15.518	0,8	c) van 6 tot 9 maanden	53.710	3,0	49.138	2,8	49.197	2,6	
d) van 9 tot 12 maanden	15.423	0,9	—	—	—	—	d) van 3 tot 6 maanden	28.981	1,6	46.374	2,7	46.412	2,5	
e) op meer dan één jaar	31.069	1,7	31.266	1,8	31.438	1,7	e) op ten hoogste 3 maanden ...	781.273	44,0	712.538	41,5	867.420	46,7	
2. Ander papier en div. belegg. :							f) dadelijk opvraagbaar	50.626	2,8	78.759	4,6	63.232	3,4	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	101.347	5,7	104.843	6,1	96.880	5,2	2. Circulatiebanken andere dep. :							
b) van 3 tot 6 maanden	2.553	0,1	724	0,1	357	0,0	a) op ten hoogste 3 maanden ...	—	—	—	—	—	—	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	1.079	0,1	1.082	0,1	b) dadelijk opvraagbaar	—	—	—	—	—	—	
d) van 9 tot 12 maanden	1.076	0,1	—	—	—	—	3. Andere depositanten :							
e) met meer dan één jaar loopt.	1.457	0,1	1.463	0,1	1.464	0,1	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	
VII. Diverse activa	2.615	0,1	1.228	0,1	560	0,0	b) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	
VIII. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,8	68.291	4,0	68.291	3,7	c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
Totaal activa...	1.776.967	100,0	1.717.962	100,0	1.857.617	100,0	d) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	
							e) op ten hoogste 3 maanden ...	9.309	0,5	17.158	1,0	16.453	0,9	
							f) dadelijk opvraagbaar	27.348	1,5	20.050	1,2	20.100	1,1	
							V. Diversen	19.219	1,1	18.482	1,1	19.300	1,0	
							VI. Verlies- en Winstrekening :							
							Overdracht	3.803	0,2	3.803	0,2	3.803	0,2	
							VII. Fonds voor eventuele lasten	118.049	6,6	118.049	6,9	118.049	6,4	
							Totaal passiva...	1.776.967	100,0	1.717.962	100,0	1.857.617	100,0	

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)						
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		221.019	
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181	
Totaal...	297.200		297.200		297.200	
Deposito's op lange termijn :	228.909		228.909		228.909	
1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuiteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606		152.606	
2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303		76.303	
Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291		68.291	
Totaal...	297.200		297.200		297.200	

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen, het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard. Zijn hierin niet begrepen de gelden en waarden aangehouden door de Bank in hoedanigheid van Agent van de Europese Organisatie van Economische Samenwerking (Europese Betalingsunie), van Overeengekomen Derde luidens het contract van inpalgeving afgesloten met het Hoge Gezagsorgaan van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook van lasthebber-trustee of financieel Agent voor internationale leningen.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 Januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank, en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 Februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank niet vóór 1 April 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 December 1952.

Noot 3. — Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuiteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250.— Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.880.— Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV. — EUROPESE BETALINGSUNIE

88¹

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in miljoenen rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88967088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode									
		Juni 1951	Dec. 1951	Juni 2 1952	Dec. 1952	Juni 1953	Dec. 1953	Juni 1954	Dec. 1954	Maart 1955	
I. Beschikbare middelen.											
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	286,1	111,9	123,3	123,3	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5
b) Goud in staven	—	—	100,3	149,5	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	65,9	4,6	78,4	96,7	17,1	20,1	174,7	46,2	47,7	47,7
d) Schatkistpapier V.S.A. aan kostende prijs ...	—	—	—	—	—	142,6	177,9	92,4	100,2	84,3	84,3
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.	350,0	352,0	316,8	351,2	373,0	436,2	474,5	543,6	422,9	408,5	408,5
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zweden	21,2	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	215,3	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd kracht. het besluit van 30-6-1952	—	—	—	1,9	2,6	—	—	—	—	—	—
IV. Bijzonder aan Turkije verstrekt cred. (19-9-50)	—	—	—	—	3,4	—	—	—	—	—	—
V. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-1950) .											
Denemarken	—	61,1	38,5	27,0	29,7	40,4	62,5	97,6	97,4	103,7	103,7
Duitsland	—	182,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frankrijk	—	—	168,0	270,6	312,0	312,0	312,0	312,0	241,4	155,0	155,0
IJsland	—	—	—	1,8	1,6	1,8	3,4	5,6	4,5	4,3	4,3
Italië	—	—	—	—	—	12,0	83,9	122,3	116,9	152,3 ³	152,3 ³
Nederland	—	175,6	23,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	20,0	9,7	—	16,5	49,7	79,8	89,2	98,6	107,1	107,1
Verenigd-Koninkrijk	—	—	539,2	636,0	589,6	530,3	559,4	485,4	343,4	314,4	314,4
Zweden	—	44,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turkije	—	28,2	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2
	—	511,7	808,5	965,4	979,4	976,2	1131,0	1142,1	932,2	867,0	867,0
VI. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangs-creditsaldi, toegekend bij wijze van lening ¹											
Noorwegen	—	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Turkije	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
	—	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
VII. Diversen	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1390,1	1310,5	1310,5
PASSIVA											
I. Werkkapitaal	286,3	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.											
Oostenrijk	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland	115,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IJsland	4,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	279,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	147,4	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	148,3	159,0	159,0
Duitsland	—	—	43,3	205,5	239,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
Oostenrijk	—	—	—	—	15,1	19,3	42,0	42,0	42,0	20,0	20,0
Frankrijk	—	149,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Italië	—	12,1	123,0	123,0	94,2	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	—	—	153,1	183,7	213,0	213,0	206,7	181,2	182,4	182,4
Portugal	—	36,5	42,0	42,0	38,8	38,5	33,5	29,6	6,5	—	—
Zweden	—	—	111,7	141,7	133,2	121,3	136,6	104,7	40,3	17,0	17,0
Zwitserland	—	11,1	96,0	110,3	117,8	150,0	150,0	150,0	150,0	143,1	143,1
Verenigd-Koninkrijk	—	292,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	648,7	617,3	977,5	1023,1	1043,4	1076,4	1034,3	868,3	821,5	821,5
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50)⁴											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	140,0	42,6	47,1	34,7	34,8	15,7	—	—	—
Duitsland	—	—	—	—	—	38,7	160,6	303,8	197,9	184,3	184,3
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	13,6	30,8	2,0	—	—
Italië	—	—	16,3	1,9	—	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	—	—	—	—	—	7,6	—	—	—	—
Portugal	—	—	14,9	9,0	—	11,5	—	—	—	—	—
Zwitserland	—	—	—	—	—	4,1	32,5	31,3	17,6	—	—
	—	—	171,2	53,5	47,1	89,0	249,1	381,6	217,5	184,3	184,3
V. Bijz. crediet toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	—	—	50,0	50,0	40,0	40,0	30,0	30,0	30,0	30,0
VI. Diversen	—	—	0,2	0,9	1,6	3,4	3,4	3,2	2,7	3,1	3,1
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1390,1	1310,5	1310,5

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten voor. — ¹ De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — ² Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952. — ³ Inbegrepen een krediet van 29,3 miljoen rekeneenheden, aan Italië toegestaan, ingevolge artikel 13(a) van 19 September 1950. — ⁴ Buiten quotum.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE

88²

1 Juli 1950 tot 31 Maart 1955

(millioenen rekeneenheden)

A — BRUTO-POSITIE EN NETTO CUMULATIEVE POSITIE					B — CUMULATIEVE VERREKENINGSPOSITIE					
Lidstaten (en hun geldzones)	Bruto-positie		Interesten Netto betaald (—) of ontvangen (+) bedrag door de lidstaat	Netto cumulatieve positie op 31 Maart 1955 overschot (+) of tekort (—) (b+c+d) 1	Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand Februari 1955 overschot (+) of tekort (—) of tekort (—)	Verrichtingen over Maart 1955		Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand Maart 1955 overschot (+) of tekort (—) van de lidstaat (f+g+h) 2 3	Quota	• Rallonges • (betalings- faciliteiten boven debetquotum (D) of credit (C) s
	Overschotten (+)	Tekorten (—)				Wijzigingen voortvloeiend uit de bilaterale stortingen uitgevoerd voor de maand Maart 1955 (gelijk aan tweemaal het terugbetaalde krediet) 2	Verrekenings- overschot (+) of -tekort (—) over Maart 1955			
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Oostenrijk	337,1	397,9	+ 2,4	— 58,4	+ 55,0	— 1,7	— 13,4	+ 39,9	84,0	{ 32,6 C* 70,0 C
België-Luxemburg	1.508,2	776,0	+ 23,2	+ 755,4	+ 296,1	— 5,1	+ 27,0	+ 318,0	432,0 ⁴	125,0 C
Denemarken	562,7	750,1	— 5,3	— 192,7	— 203,5	+ 5,6	— 9,5	— 207,4	234,0	18,2 D
Frankrijk	1.027,2	1.928,4	— 22,1	— 923,3	— 314,2 ⁷	+ 4,2	nihil	— 310,0 ⁷	624,0	45,5 D
Duitsland	2.425,7	1.148,2	+ 21,8	+ 1.299,2	+ 969,3	— 10,0	+ 9,3	+ 968,6	600,0	{ 313,6 C* 450,0 C
Griekenland	94,8	420,4	+ 0,0	— 325,6	— 59,4	—	+ 2,7	— 56,7	54,0 ⁴	—
IJsland	6,7	29,6	— 0,2	— 23,1	— 8,8	+ 0,2	— 0,0	— 8,6	18,0	1,6 D
Italië	719,7	1.145,6	+ 0,7	— 425,2	— 279,4	+ 6,5	— 31,7	— 304,5	246,0	164,0 D
Nederland	1.395,2	1.011,7	+ 10,3	+ 393,8	+ 372,6	— 2,0	— 5,7	+ 364,8	426,0	100,0 C
Noorwegen	436,4	683,9	— 5,0	— 252,4	— 206,9	+ 0,9	— 8,3	— 214,3	240,0	14,8 D
Portugal	245,7	237,0	+ 3,6	+ 12,3	+ 4,7	— 0,3	— 4,8	— 0,4	84,0	—
Zweden	790,5	739,7	+ 8,3	+ 59,1	+ 42,8	— 1,5	— 7,4	+ 34,0	312,0	—
Zwitserland	823,9	452,4	+ 11,6	+ 383,2	+ 296,7	— 2,8	— 7,6	+ 286,3	300,0	125,0 C
Turkije	272,7	597,8	— 5,6	— 330,7	— 246,1	—	— 2,6	— 248,7	60,0	—
Verenigd-Koninkrijk	2.715,7	3.043,5	— 42,3	— 370,1	— 660,5	+ 5,8	+ 25,8	— 628,9	1.272,0	77,5 D
Totalen ...	13.362,2	13.362,2	+ 81,8 — 80,4	+ 2.902,9 — 2.901,5	+ 2.037,3 — 1.978,9	+ 23,4	+ 64,7 — 91,0	+ 2.011,7 — 1.979,5		

* Ierland is begrepen in de geldzone van het Verenigd-Koninkrijk; het Verenigd-Koninkrijk omvat, behalve zijn overzeese gebiedsdelen, tevens de niet deelnemende sterlinglanden.

¹ Het verschil tussen de netto cumulatieve positie (kolom e) en de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) is toe te schrijven aan de netto invloed van volgende factoren : aanwending van bestaande middelen, van aanvankelijkealdi en bijzondere middelen; bijzondere vereffeningen op 1 Juli 1952 wat de B.L.E.U. en Portugal betreft; wijzigingen en betalingen bij de hernieuwing van de Unie op 1 Juli 1954; aanvankelijke terugbetalingen door IJsland gedaan uit hoofde van de verrichtingen voor December 1954; afbetalingen uit hoofde van de aflossing tot heden, evenals de bijzondere betalingen in goud ontvangen en verricht door de Unie bij de verrichtingen van Januari 1955; terugbetalingen in goud tot op heden aan Frankrijk gedaan, ingevolge artikel 10 bis, de eerste twee stortingen uitgevoerd ter terugbetaling van het door de B.L.E.U. aan de Unie toegekend bijzonder krediet.

² Die wijzigingen geven geen aanleiding tot goudstortingen; ze worden verricht om de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) te handhaven op het dubbel der schuld of de vordering van elk land.

³ De cumulatieve verrekeningspositie is gelijk aan het dubbel van de schuld of de vordering van elk land, behoudens de volgende gevallen :

	Millioenen rekeneenheden
Griekenland : Algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum dat geblokkeerd is en beschouwd wordt als zijnde gelijk aan 0	56,7
Turkije : — aangewend debetquotum	60,0
— algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum	188,7

⁴ Het debetquotum van Griekenland is geblokkeerd en beschouwd als zijnde gelijk aan 0; het effectieve quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteur is gelijk aan 402,6 miljoen rekeneenheden.

⁵ Definitieve cijfers, rekening gehouden met de wijzigingen aangebracht sedert 1 Juli 1954.

⁶ Die bedragen welke deel uitmaken van de rallonges van Oostenrijk en Duitsland waren noodzakelijk om de overschotten te dekken die het quotum van die landen in het begin van het boekjaar 1954-1955 overtroffen.

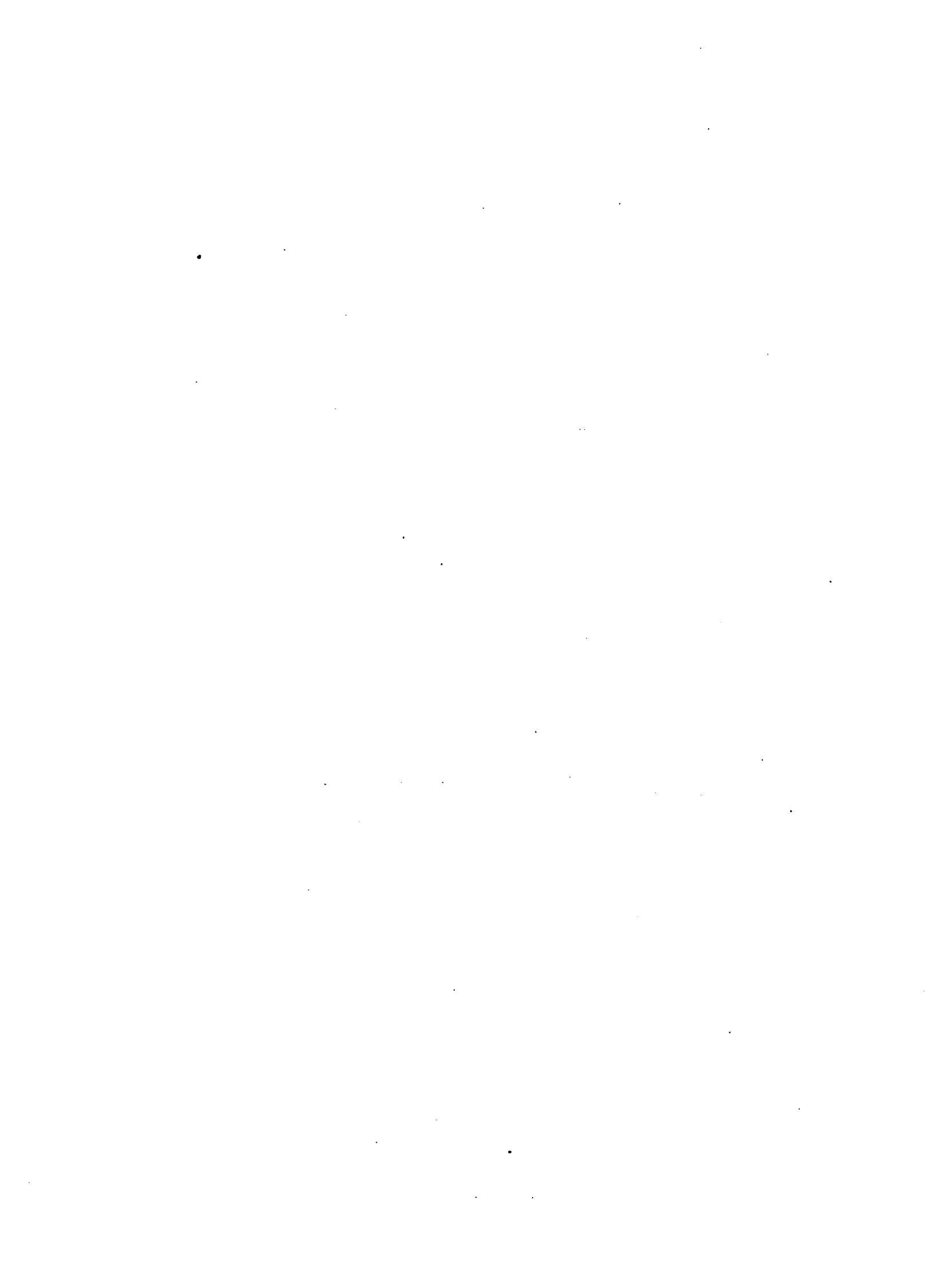
⁷ Met uitsluiting van de goudbedragen door Frankrijk vóór 30 Juni 1954 buiten zijn quotum aan de Unie gestort. Die bedragen werden niet opgenomen in de cumulatieve verrekeningspositie, doch kunnen door Frankrijk herwonnen worden ter betaling van netto-overschotten voor de periode na 30 Juni 1954. Van het totaal dier bedragen (369,4 miljoen rekeneenheden) werden tot en met de verrichtingen van de maand Maart 68,0 miljoen terugbetaald, zodat het saldo 801,4 miljoen bedraagt.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRODUCTIE.	
I. — Rentetarief voor disconto en beleningen	2	I. — Steenkolen- en metaalproductie	55 ¹ en 55 ²
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II. — Textielnijverheid	56 ¹
III. — Daggeld	8	III. — Diverse producties	56 ²
IV. — Discontovoet der voornaamste circulatiebanken	86 ⁹	IV. — Electriche energie	58
		V. — Gas	59
EDELE METALEN		VERBRUIK.	
Notering der edele metalen	9	I. — Verbruiksindexcijfers	
		a) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100	65 ¹
		b) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1953 = 100	65 ² en 65 ³
		II. — Tabaksverbruik	66
		III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
VALUTAMARKT.		VERVOER.	
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ¹	I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ²	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
		b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
		c) verkeer :	
		1° algemeen spoorverkeer	70 ³
		2° zware goederen	70 ⁴
		A) gezamenlijk verkeer	
		B) binnenlands verkeer	
		II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁵
		III. — Havenverkeer	
		a) Haven van Antwerpen	71 ¹
		b) Haven van Gent	71 ²
		IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
KAPITAALMARKT.		BUITENLANDSE HANDEL.	
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15 ¹		
III. — Omzet ter Beurze van Brussel	15 ²	WERKLOOSHEID.	
IV. — Rendement der voornaamste types vast rentende waarden	16	I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
V. — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo : Retrospectief overzicht	17 ¹	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ²	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfsgroep	81 ⁴
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	I. — België en Belgisch-Congo :	
		Algemene staten der banken	85 ¹
		Nationale Bank van België :	
		Weekstaten	85 ²
		Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi :	
		Maandstaten	85 ³
		Geldvoorraad in Belgische franken	85 ⁴
		Snelheid van de girale geldemloop in België	85 ⁵
		II. — Buitenlandse emissiebanken :	
		Staten :	
		Banque de France	86 ¹
		Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
		Nederlandsche Bank	86 ⁴
		Sveriges Riksbank	86 ⁵
		Banca d'Italia	86 ⁶
		Bank Deutscher Länder	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie : :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²
RIJKSFINANCIEN.			
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹		
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²		
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³		
IV. — Opbrengst van de belastingen	26		
INKOMEN EN SPAREN.			
I. — Rendement der Belgische en Congoese vennootschappen op aandelen : Retrospectief overzicht	30 ²		
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31		
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes			
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas			
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32		
LOOP DER ZAKEN.			
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35		
Debetverrichtingen			
II. — Postchèque- en giroverkeer	36		
PRIJZEN.			
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹		
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²		
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46		

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

Drukkerij der
Nationale Bank van België,
Hoofdingenieur
der Technische Diensten :
Ch. AUSSEMS
15, Nationssquare, Brussel
